

Ikanya

Eyi Ighiusomhi eyi iKirisiti

A rue Ijesu nga idane

¹ Elemhi ebe oni ododẹ ni mhi kpẹ kẹkẹ ghi yeyẹ iTiofilosi,* mhi kẹkẹ ikanya ni Ijesu oọ gbe ali emini ọ sẹsẹ rọte igbaekẹle,² ya ramhi ogbẹlẹ ni a rọ rue ọli nga idane. Neni a rue ọli nga idane, ọ rọte Ayẹmhẹ-nọ-pfuasẹ ri omhẹsẹ na ighiusomhi na kẹkẹ ni ọ zẹ. ³ Abi ọ rọ ghu-a se, ogbẹlẹ egbhueva ọ la elemhi agbọ ọ ri egbọli kia khasẹ ighiusomhi eyọli, ni o rọkhasẹ gboo khi akhọkhomhẹ ọa la ọ khi ọ la agbọ. E mẹ ọli, oọ gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba yẹ wẹ. ⁴ Ełẹghuo khi e legba asheghuo, khi ọ nu wẹ ẹ le eminale, ọ ri omhẹsẹ ona na wẹ, oọ wẹ, “A khi rọte iJerusalemu vu, a migha khẹ isomhopfa ni mhi gueyẹ ẹ, ikhi isomhopfa ni itamhẹ ọ shobọ.† ⁵ Amẹ iJoni ọ rọ ọ batazi egbọ, ama ọa ke ya tẹsẹ neni a ri Ayẹmhẹ-nọ-pfuasẹ ya batazi ẹ.”‡

A rue Ijesu nga iloghie

(iMak 16.19-20; iLuk 24.50-53)

⁶ Abi ighiusomhi e rọ nu ijesu legba kugbe, e mhila li, ẹẹ ọli, “Onomhue, u ya la egheghe ona rue eghele oyi egbọ iZireni nyene gbo na wẹ?”

⁷ Oọ wẹ: “Aa khi eni ẹ lẹsẹ oni egheghe ali oni ogbẹlẹ ni Ita ọ ri afu eyọli mhẹsẹ. ⁸ Ama ini

* **1:1** Li zẹ iLuk 1.1-4 † **1:4** Li zẹ iLuk 24.49 ‡ **1:5** Li zẹ iMat 3.11; iMak 1.8; iLuk 3.16; iJon 1.33

Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ bhale ẹ idiegbe, a ya mholi ekpabo, a ya ke pfi ọtsẹle na mhe elemhi eke iJerusalemu, ali eke iJudia, ali iSameria ali elemhi eke agbo ona nya.”§

⁹ Abi ọ rọ ngme eni ingmemhi enana se, a rue ọli nga idane abi e kie li ghọ feli ọli. Otughunu o khukhu ọli-a, o rue ọli odalo oyewe le.*

¹⁰ E bino idane chii abi ọ li vu, utoghuokpe emose aava ni e sọ ide epfopfo e migha we iteva. ¹¹ Eẹ we, “Egbo iGalili, elo o ze ni a rọ migha a feli idane chii? Oni iJesu ona ni a rue odalo oyewe vu nga idane, abi a li rue ọli vu, ighọ ọ li ya gbo nyene egbe bhale.”

*A ze iMatayasi to eloli iJudasi
(iMat 27.3-10)*

¹² Ighọ, eni ighiusomhi na kee e rọte oni ukhomhi Ute Eẹra Olivu ni e migha vu je iJerusalemu, aghọ ọa lolo nuẹ shi iJerusalemu, okiali imali oghuo lo, ni Ishi eyi iMosisi o lama shi ogbo ke kia ogbele iyemhea. ¹³ Abi e rọ ramhi iJerusalemu, e nga ukhomhi atonga, e lo elemhi owa ni ee legba. Eni e la akaghọ khi iPita, iJoni, iJemhisi ali Aduru, iFilipu ali iTomosi, iBatolomiu ali iMatiu, iJemhisi olese ni ọ khi omi Afeusi, iSamioni ni ọ la otu iZiloti ali iJudasi omi iJemhisi.†

¹⁴ Wewe nya e lona a kugbe eghẹghẹ kpa a sọ iromhi. Ghe eni ikpotso ali, iMeli inyọ iJesu, ali inyoghuo iJesu.

§ 1:8 Li ze iMat 28.19; iMak 16.15; iLuk 24.47-48 * 1:9 Li ze iMak 16.19; iLuk 24.50-51 † 1:13 Li ze iMat 10.2-4; iMak 3.16-19; iLuk 6.14-16

¹⁵ Ogbele ni a ngme ena, iPita o vule migha iteva oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Egbogbhuwesesa e la agho (120) ¹⁶ Igho oo, “Inyoghuo, a mema ya ri emini ebe-no-pfuase o ngme tse, ni Ayemhe-no-pfuase o rote unu oyi iDefidi ngme shi eke shi iJudasi egbe, loli oni iJudasi ni o ri ode khashe egbo ni e mu iJesu. ¹⁷ Otuoghuo elemhi awa o khi ni o nu awa gbe akanya abi aghiusomhi.”

¹⁸ IJudasi o wolo ikpagho ni o mie shi ikanya okholo ni o gbe ya de eke. Agho o de tu ukhomhi eke ku ito-a shi. ¹⁹ Ogbokpa ni o la iJerusalemu o suo ona, e ri irarigho ri unu eoli oyewe lu akagho Akedama, ni o migha shi Eke Olia. ‡

²⁰ IPita oo, “Irari khi, a keke oli shi ebe Iwolo khi, “‘A tsua owa oyoli pfi. A khi me ogbokhoghuo ni o gbo la oni owa,’ “A gbo li keke oli:

“‘Ogboese o rue asha omhese oyoli.’§

²¹ “Itobo onana, o ti ni awa ze ogbo oghuo ni o to elolo iJudasi, oni ogbo o mema ya khi ogbo ni o nu awa la o rote egheghe ni iJesu o ro la iteva oyi awa, ²² rote egheghe ni iJoni o ro batazi egbo ya ramhi ogbele ni Eshinegba o ro rue iJesu lasele elemhi iteva oyi awa nga idane. Ogbogbo ni awa ya ze o mema ya nu awa gbe akanya aguele irrote eghuli guale oyi iJesu.”

²³ Igho e khokho emose aava. Omose oghuo ni a lu iJosefu ni a lu iBasabasi, ni a gbolo e lu iJositosi, ali omose olese ni a lu iMatayasi. ²⁴ Igho e lema, e li, “Onomhue, u lese udu oyi ogbokpa, kpekpe rote

‡ 1:19 Li ze iMat 27.3-8 § 1:20 Li ze Iwolo 69.25; 109.8

elemhi ẹgbọ etuava ena zẹ ²⁵ ọni ọ ya rue ikanya aghiusomhi na kẹẹ ni iJudasi ọ zẹ obọ je obini o khili oyọli.” ²⁶ Ighọ e bọ shi ọ, obọ o mu iMatayasi, Ighọ e li ya rue ọli ma ighiusomhi na kẹẹ ogbaghuo ni iJesu ọ zẹ.

2

Ayemhe-nọ-pfuase ọ bhale ogbele iPetikositi

¹ Abi ogbele ukpe iPetikositi o rọ ramhi, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya e lona kugbe asheghuo.* ² Utoghuo-kpe, okeke o rọte idane tiemhile abi akpekpeli ni o toto, oni okeke o vọ elemhi oni owa ni e shito. ³ Ighọ e mẹ emini e li abi ẹlemhi erali khi e rọte ashakhasha a tiemhile shi wẹ ọ. ⁴ Ighọ Ayemhe-nọ-pfuase ọ vọ wẹwẹ nya egbe, ee ngme ẹmuẹ oyi ẹoli ọdọda abi ọni Ayemhe ọ li khueghie wẹ unu-a.

⁵ Ẹgbọ iJu ni ẹ na ulishi Ẹshinegba ni e rọte ushishi ọdọda na eke agbọ jele, e la elemhi iJerusalemu. ⁶ Abi e rọ suọ oni okeke ona, ebubu ẹgbọ e kpeli bhale. O nya wẹ alo-a abi e rọ suọ khi eni ẹgbọ ni e miesuọ khi ẹ ngme ẹmuẹ ọdọda eyi wẹwẹ. ⁷ Ighọ abọ e sha wẹ egbegbọ, e liẹ egbe. “Eni ẹgbọ ena, ni ẹẹ ngme ẹmuẹ eyawa ena, ọa khi ẹgbọ iGalili e she khi? ⁸ Sẹ awa ke liẹ suọ wẹ khi ẹẹ ngme ẹmuẹ ọdọda eyawa? ⁹ Ẹoli ọdọda awa te lasele, eghuo e rọte iPatia bhale, eghuo ọ, iMedisi ali Elamu, eghuo ọ, iMesopotemia, eghuo, eke iJudia ali iKapadosha, eghuo, iPotusi ali Esha, ¹⁰ eghuo, iFirigia ali iPafia, eghuo, iJipiti ali ukiẹkiẹ eke iLibiya ni o ti mama eke iSairin, eghuo e rọte

* **2:1** Li zẹ iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11

iRomu bhale, ¹¹ li shi ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta ni e mu pfi bhale irudunga oyi ẹgbọ iJu. Eghuo elemhi awa e roṭe iKireṭi ali Arebia bhale. Abi o riẹ khi igho, awa kie ga suọ khi ẹ ngme ẹmuẹ eyawa, ẹẹ guele ikanya eniẹmhi ni Ẹshinẹgba o gbe.” ¹² Eni ingme ni a mẹ e sha oḡbọkpa abọ, ẹa lẹsẹ udi wẹ, e mhila egbe wẹ. “Sẹẹ onana o ngme?”

¹³ Ẹgbọ eghuo e rẹwẹ ẹ li egia, ẹ liẹ, “Onyọ oḡ gbe wẹ.”

IPita o nu eni ebubu ẹgbọ ngme

¹⁴ Igho iPita o vule migha, loli ali oḡbaghuo ni e kpole, o khueghie unu-a leghe, o nu eni ebubu ẹgbọ ngme, oḡ, “Apfẹmḡ iJu, ali ẹẹ ẹgbọ nya ni a la elemhi iJerusalemu, a ro esọ shi mḡ eke ni mhi gue ingme ni a mẹ ena ye ẹ. ¹⁵ Oa khi onyọ oḡ gbe eni ẹgbọ ena abi a dabi. Irari khi oḡbe oḡ dala ne, agogo itili ẹlẹ uzogbe awa la! ¹⁶ Iiye! Emini a mẹ ena o khi emini omekeḡuele iJoel o guele eḡheḡhe ni o doḡe ni o rẹ:

¹⁷ “Ẹshinẹgba oḡ,

Oḡbeḡe ni e kpukhokho,
mhi ya ri Ayẹmḡ oyẹmḡ
na ẹḡbọkpa.

Imi ẹ eni emose ali eni ikpotso
e ya ke gue usomhi ni mhi ghie wẹ le.
Izeo eye ẹ, e ya ke mekeḡuele,
egbhali eye ẹ, e ya ke la ẹlena.

¹⁸ Shi eni ẹ ga oḡbọ
eni emose ali eni ikpotso eyẹmḡ,
Mhi ya ri Ayẹmḡ oyẹmḡ
na wẹ oḡbeḡe ni a ngme ena,
e ya gue emini mhi roḡhasẹ wẹ le.

19 Mhi ya rọ ọnyalọ khase,
 obini irarogbe,
 ali khi mhi ya gbo ri
 irọkhase khase eke agbo.

Mhi ya pfi okhọli shi elemhi agbo,
 ni egbo e me ọlia
 ali erali ali ewọli

20 Ovọ o ya bi obili a,
 mhi ya ri uki yile-a rarara abi ọlia,
 neni ogbele ni o fune
 oyi Onomhue o ya bhale
 ni o rọ ya gue ogbokpa ezọ.

21 Ogbokpa ni o da pfi lu
 eva oyi Onomhue ne, a ya tsumhi ọli.†

22 “Ee egbo ni a la eke iZireni, a rọ esọ shi ung-
 memhi onana. Ee a lese khi iJesu ọngi iNazareti,
 o khi ogbo ni Eshinegba o ri egbe khase, o gbo ghie
 ọli, itobo khi Eshinegba o ri ekpabo na li o ke gbe
 ikanya ọnyalọ elemhi iteva o ye e. 23 Abi o rọ tseku
 khia khi a lese ona, a kie ze ni egbo ebe e mu ọli ghi
 e ni a gbe ọli-a. Ama Eshinegba o she kpe gba onana
 o lese ọli.‡ 24 Ama Eshinegba o rọte eghuli guise ọli
 le. Eghuli ọa dobe ri ekpabo oyọli mu ọli mama,
 abi okpotso ni oku ọọ to ọa li dobe a mu omọ o khi
 lasele.§ 25 Itobo khi oghie iDefidi ọọ ngme ingme
 oyi iKirisiti ni o ree,

“ ‘Mhi me khi Onomhue
 o migha kpesẹ mhe eghẹghẹ kpa,
 o la ukiekie obita oyemhe,
 udu ọa ya nighise mhe.

† 2:21 Li ze iJoẹ 2.28-32 ‡ 2:23 Li ze iMat 27.35; iMak 15.24; iLuk
 23.33; iJon 19.18 § 2:24 Li ze iMat 28.5-6; iMak 16.6; iLuk 24.5

26 Itobọ ona udu oyemhẹ o rọ ọ ghele,
mhi ri uruli oyemhẹ ẹ kuẹghie-ẹ,
mhi ri egbe deẹ.

27 Itobọ khi waa ya
zẹ mhẹ obọ shi elemhi uji,
wẹkhi eri u ya zẹ ni
Ọni ọ pfuase ọye ọ ke-a.

28 U she kpẹ gueye mhẹ
khi mhi ya la agbọ ini
u guise mhẹ te eghuli le.*

U ya ri oghẹle oniēmhi na mhẹ odalo oye.’

29 “Inyoghuo, mhi mema ya ri igbedu gueye ẹ khi oghie iDefidi ni ọ khi itita awa, ọ she kpẹ ghu-a ni egbo e rọ to, oni uji ni a rọ ọli to o kie la akaghọ ramhi ogbe na amo. 30 Awa leşe khi iDefidi ọ ngme aguele-shi-ekẹ shi iKirisiti egbe, irari khi ọ leşe khi Eshinẹgba ọ she kpẹ shobọ na luẹ ni ọ mema rọ ya tse, khi loli ya ri ogbo oghuo unuekpẹ oyelue shito ukpekhomhi oghie oyelue.† 31 Eri Eshinẹgba ọ roli khasẹ iDefidi emini a ya me ogbenako, loli ọ rọ ngme ọli khi Eshinẹgba ọ ya rote eghuli guise iKirisiti le. Oọ khi Eshinẹgba ọa ya zẹ ọli ghua ni idiegbe oyoli o kea shi elemhi uji. 32 Eshinẹgba guise iJesu le bhale agbo. Awa nya awa ri ukpeloe oyawa pfi otsele shi ọ khi iJesu ọ she guale. 33 Eshinẹgba ọ she ri ekpe oniēmhi na iJesu, ọ shito ukiekie obita oyi Eshinẹgba. IJesu ọ she rote obọ oyi ita mie Ayemhẹ-nọ-pfuase, abi Eshinẹgba o kie kpẹ li shobọ na li. Oni iJesu ọ she rue oni Ayemhẹ-nọ-pfuase tutu vọ anye egbe, loli o khi emini a me, ni a gbolo a suọ

* 2:28 Li zẹ Iwolo 16.8-11 † 2:30 Li zẹ Iwolo 132.11; 2 iSam 7.12-13

memena. ³⁴ Ama lẹṣẹ khi iDefidi ọa nga iloghie. Itobọ igho, áà khi ingme egbọli iDefidi ọọ ngme abi ọ rọ liẹ,

“Ọnọmhue ọ gueye Ọnọmhue oyemhe:

Shitọ ukiẹkiẹ obita oyemhe,

³⁵ ramhi ni mhi rọ ya ri ebe e

mele akphawe-nga oye-a’‡

³⁶ “Itobọ ona, mhia nono ni eẹ egbo iZireni nya a lolo lẹṣẹ onana khi, Eshinegba ọ zẹ oni iJesu onana ni a gbe-a shi apfida ọ khi Ọnọmhue ali iKirisiti.”

³⁷ Abi eni egbo e rọ suọ eni ingmemhi ena se, oo nase wẹ udu. Igho e li mhila iPita ali ighiusomhi na keẹ eni e kpọle, eẹ wẹ, “Inyoghwo, Seẹ anye li ya kia ni Eshinegba ọ rọ ọ gbe olamhe kua na anye?”

³⁸ IPita ọọ, “Eẹ nya a mupfi ni anye ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi e, ishegho ni Eshinegba ọ gbe olamhe kua na e, itobọ khi eni e mie iJesu suọ a ke khi, ni a mie isomhopfa Ayemhe-no-pfuase.

³⁹ Emini Eshinegba ọ shobọ ena, oye e lọ ali oyi imi e, ali oyi ogbokpa ni Eshinegba ọ ya zẹ obiobini e la.”

⁴⁰ IPita ọ ngme ingmemhi ni e bu, ọ tse agua ye wẹ, ọọ wẹ, “A na pfue anasemhe ni egbo ikpamhika ena e ya me.” ⁴¹ Igho a li batazi eni e mie oni ungmemhi suọ. Egbo agbele ese e khi ni e kuma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọ eḷegho.

Ilakugbe oyi ighiusomhi eyi iKirisiti

⁴² Eni egbo e ri emini ighiusomhi na keẹ e seṣe wẹ gbe akanya, e ga kugbe, e le eminale kugbe (e le eminale no pfuase kugbe), e so iromhi kugbe.

⁴³ Ogbokpa ọ mu ekpe ni o fune e na Eshinegba irari oḷele onyaloa ali oshabọ ebubu ni eni ighiusomhi na

‡ 2:35 Li zẹ Iwolo 110.1

keḗ e gbe. ⁴⁴ Eni e mie iJesu suḡ nya e kudugbe, e kemhi emini e mhḡli nya na egbe. § ⁴⁵ Eni e mhḡli eke e ri eke eyewḗ dḗ, elese eni e mhḡli itsua, e rḗ wḗ dḗ, e wolḡ ikpaghḡ kugbe kemhi ni eni ɛa mhḡli. ⁴⁶ Ogbeḗ kpa e rḡ ḡ legba elemhi apfḗ ni i la Owa Oyi Ẹshinḗgba. E ri oghḗḗ ali udu ni o pfuasḗ nu egbe la apfḗ egbe e le eminale. E le eminale no pfuasḗ. ⁴⁷ Ee kuḗghie Ẹshinḗgba, ighḡ ɛgbḡ e li somhi elemhi wḗ. Ogbeḗ kpa Ẹshinḗgba ḡ rḡ ri ɛgbḡ ni a mie e pfuese ma wḗ ḡ.

3

A ri ocheḡheḗ-awḗ-a ni ḡḡ lema ze

¹ Ogbeḗghuo khi iPita ali iJḡni ee je Owa Oyi Ẹshinḗgba ɛghḗghḗ agogo esḗ ḡguota ni a la sḡ iromhi. ² A tsua ḡmḡse ni ḡ rḡte abi a te bia li guḡghḡ-a bhale ya shi odḗ unuekpḗ ni a lu Isomhotse oyi Owa Oyi Ẹshinḗgba. Akaghḡ a tsua li bhale ya shitḡ ni ḡ te mḗ asha mhila ɛgbḡ ni ɛ lo oni Owa Oyi Ẹshinḗgba le ikpaghḡ. ³ Abi ḡ rḡ mḗ iPita ali iJḡni khi e lo oni Owa Oyi Ẹshinḗgba, ḡ mhila wḗ ikpaghḡ. ⁴ Ighḡ iPita ḡ bino ḡli alo tatata, ighḡ li khi iJḡni. iPita ḡḡ li, “Bino anye!” ⁵ Ighḡ ḡ li bino wḗ, ḡ ri udu sa khi lḡli ya mḗ wḗ emhi obḡ mie.

⁶ Ama iPita ḡḡ li, “Mhi aa mhueḗ ukpaghḡ ya nḗ, ama mhi ri emini mhi mhḡli nḗ. Irari eva oyi iJesu iKirisiti ḡnge iNazarḗti, vule ni u ke kia!” ⁷ Ighḡ iPita ḡ mu ḡli obḡ-ita vule. Udemhija, awḗ ali ili awḗ eyḡli e na ya to. ⁸ Ighḡ ḡ ti vule migha, ḡḡ kia gase. ḡ nu wḗ lo elemhi oni Owa Oyi Ẹshinḗgba, ḡ kia, ḡ jino, ḡ kuḗghie Ẹshinḗgba. ⁹ Abi ɛgbḡ ni e la

§ 2:44 Li zḗ Ika 4.32-35

akaghọ nya e rọ mẹ ọli khi ọ kia gase, khi ọ kuẹghie Eshinegba, ¹⁰ e lese ọni ọ khi, khi lọli ọ kpe ẹ shito ode unuekpẹ ni a lu Isomhotse e lema, oni ingme o sha ogbokpa abọ, ẹa lese abi ọ li kia.

IPita ọ nu eni e migha a fe ngme

¹¹ Abi ọni ọmose ọ li mu iPita ali iJoni mhue egho, oshabo o sha eni ebubu egho, e kpikpi fie deba we ya lo arakpha ni a lu Arakpha oyi iSolomoni ni o la oni Owa Oyi Eshinegba. ¹² Abi iPita ọ rọ mẹ abi eni egho ee li, ọọ we. “Ee egho iZireni, elo o ze ni onana o rọ ligho ri abọ sha ẹ ni a rọ lina a bino anye abine khi ekpabo ali ipfuase eyi anye, anye rọ roli ze? ¹³ Eshinegba oyi Aburaamu, ali Aziki ali iGiekopu, ni ọ khi Eshinegba oyi itita awa, ọ she ri ufumhi oyoli na iJesu, Ọni ọọ ga li. Ama eri a rue ọli na ena omhese, a kie ọli odalo oyi iPaleti abi ọ tseku mhọli ọli shi udu khi lọli ya rue ọli obo-a.*

¹⁴ A kie iJesu ọni ọ pfuase ali ọni ọ guẹ ẹ ngeli, a ri ochoghọ lie iPaleti ọ rue ogho ni ọ gbe ugbeli abo-a na ẹ.† ¹⁵ Ama a gbe ogho ni ọ ri ogho a je agbo-a. Ama Eshinegba ọ gbo guise ọli le abi ọ rọ ghua. Anye aava anye mẹ ọli abi ọ rọ guale, anye rọ pfi otsese shi ọ. ¹⁶ Itobo ekpabo ni e la eva oyi iJesu anye rọ dobe ri omose ona ni a lese ni a feli ena ze, oni irudunga oyi ọni omose loli o ze khi ọ ga ze pfo nya ni a ga mẹ memena.

¹⁷ “Inyoghuo-mhe, mhi lese khi emini ee ali eni e ralo na ẹ a riele iJesu, khi elemhi umhalese a te riele we. ¹⁸ Ina Eshinegba ọ li ri ungmehi oyoli ya tse, oni ọ rote eke rote unu oyi emekeguele

* **3:13** Li ze Okiali 3.15 † **3:14** Li ze iMat 27.15-23; iMak 15.6-14; iLuk 23.13-23; iJón 19.12-15

ngme khi iKirisiti o ya me osoli. ¹⁹ A zono khase Eshinegba khi a pfido, ni a mu pfi deba Eshinegba, ni o shishi olamhe eye e a, Ini a ligho, eghēghe iyemhea o ya rote obo oyi Onomhue bhale deba e. ²⁰ Ini oo ghie oni o shobo bhale agbo ghi awa kpa, ikhi iJesu, oni Omiepfuese. ²¹ IJesu o mema ya kie la obini iloghie ramhi eghēghe ni Eshinegba o ro ya mu emhikpa pfi gbo mele enegbo-a, abi Eshinegba o li rote unu oyi emekeguele eni e pfuase eyoli shobo na awa eghēghe ni o dose. ²² IMosisi o ngme oli, oo, 'Onomhue Eshinegba oye e o ya rote iteva oye e mu Omekeguele nabi mhemhe vule na e. A ya mema ri esō shi ingmemhi ni o ya gueye e.† ²³ Oni o da ri esō shi oli o, Eshinegba o ya khi oli egbo eyoli ku-a.' § ²⁴ "Egbegbo lo khi emekeguele nya rote iSamue ya je odalo, e kpe ngme emini a ya me eghēghe oyawa shi eke. ²⁵ Emini eni emekeguele enana e ngme, ee o go lu, a li mholi okemhi shi ishobo ni Eshinegba o shi na itita e, ni o la lie Aburaamu, 'Mhi ya rote obo oyi imimi e khi vose na egbo na agbo nya.'* ²⁶ Abi Eshinegba o ro mu Oni oo ga oyoli vule, O te odode ghie oli ghi e ni o khi vose na e abi o ro mu e nyene lase ingmobe eye e le."

4

IPita ali iJoni e migha odalo oyi Enighie shi ezo

¹ Abi iPita ali iJoni e kie nu eni egbo o ngme, eni ee khekhe oni Owa Oyi Eshinegba ali egbo iSadusisi eghuo e bhale deba iPita ali iJoni. ² Elemhi e bi we itobo khi eni ighiusomhi na kee eyi iJesu ee sese

† 3:22 Li ze iDeut 18.15,18 § 3:23 Li ze iDeut 18.19 * 3:25 Li ze Igbae 22.18

eni ẹgbọ khi iJesu ọ rọte eghuli guale. Eri onana guele khi ẹgbọ eni e ghu-a khi e gbo ya rọte eva oyi iJesu guale. ³ Ighọ eni ẹgbọ e li mu iPita ali iJoni, irari obili o she bi ẹlẹghọ, e mu wẹ shi owa ighumha ramhi ogbeakọlọ. ⁴ Ama ebubu ẹgbọ ni e suọ ingme ni iPita ọ ngme e mie iJesu suọ. Emọse ni e ke miesuọ e ya khi ẹgbọ agbele ishe.

⁵ Ogbeakọlọ, eni ẹẹ mhẹse eyi iJu ali eni egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi eyi ẹgbọ iJu e legba iJerusalemu. ⁶ E ya mẹ Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Anasi ali iKefasi, ali iJoni ali Alẹzada ali ena omhufe-apfe oyi Oga oyi eni ẹẹ ralo ugamhi. ⁷ Ighọ e mu iPita ali iJoni bhale iteva oyewe migha. E mhila wẹ, “Ekpabọ nabise ali eva oyoghuo a rọ gbe akanya ona?”

⁸ Ighọ iPita ni Ayemhe-no-pfuase o vọ egbe ọ wẹ: “Eẹ enighie eyi ẹgbọ ali egbhali, ⁹ A mhila anye amo akanya onete ni a gbe na oni ọ guoghọ-a ona, ali abi a li rọ ọli toto. ¹⁰ Emhi oghuo o la ọ ni anye ya gueye ẹ ali ẹgbọ iZireni nya. Itobọ eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazarẹti, omose ona ọ rọ migha iteva oyeye ni ọ rọ toto ngmala ena. Lọli ọ khi oni iJesu ni a ta ma apfida, ni Eshinegba ọ rọte eghuli guise le.

¹¹ IJesu khi ọgbọ ni Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ,*

“Eche ni itsona e kie pfia,
o tigbe mele oni echeli ebe
ni o mu eloe ne nya-a.’

¹² Imiepfuese ọa la obọ oyi ọgbọlese, irari khi eva olese ọa la ni Eshinegba ọ rọ na ọgbọkhoghuo elemhi agbọ onana ni awa ya te mhọli imiepfuese.”

* **4:11** Li zẹ Iwolo 118.22

¹³ Abi eni ẹẹ mhẹsẹ na ẹgbọ iJu e rọ mẹ igbedu ni iPita ali iJoni e mhọli, ni e rọ ya lẹsẹ khi ẹgbọ tẹ ni ẹa ye owa ebe e khi, abọ e sha wẹ, e mẹ-wẹ-mẹ khi e kpẹ nu iJesu u kia. ¹⁴ Ama, abi e rọ mẹ ọmọse ni a rọ ze khi ọ nu wẹ migha aghọ, ẹa ke mhue abi e ya ngme. ¹⁵ E gueye wẹ e vu wẹwẹ iteva lase ne, ighọ e li nu egbewẹ ye ochi. ¹⁶ Ẹẹ, “Sẹ awa ya li eni emose ena?” Ẹgbokpa ni e la iJerusalemu e she lẹsẹ ikanya ọnyalọa ni e gbe, ọa zẹ awa ya tia. ¹⁷ Ini ingme ona o khi gbekẹ-a, awa mema tse agua yẹ wẹ e khi gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ọgbọkhọghuo ngme.

¹⁸ Ighọ e lu iPita ali iJoni nyenẹ egbe bhale el-emhi oni owa ugamhi, e gueye wẹ e khi mẹ emini o rẹ wẹ gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ọgbọkhọghuo ngme wẹkhi irọli sẹsẹ. ¹⁹ Ama iPita ali iJoni ẹẹ wẹ, “Ẹẹ a sọ ọ ghue, ini o ya ti Ẹshinegba ẹloe, ini ẹẹ o fẹ ti ni anye suọ esọ na, ocho ni anye kha rọ suọ esọ na Ẹshinegba. ²⁰ Irari khi aa tigbe ya mẹ khi anye ẹa ya gueye ẹgbọ emini anye mẹ ni anye suọ.” ²¹ Abi e rọ nyamhise wẹ alo se, e zẹwẹ obọ vu. E mẹ khi ẹa zẹ wẹ ya nase itobọ khi ẹgbọ ni e la aghọ nya ee kuẹghie Ẹshinegba shi itobọ ọmọse ni ọa kpẹ dobe ẹ kia ni e rọ ze. ²² Irari khi oni ọmọse ni a ri akanya ọnyalọa rọ ze ọ dọsẹ ikpe egbhueva.

Olema ni igbaa eni e mie iKirisiti suọ e lema shi igbedu

²³ Abi a rọ rue iPita ali iJoni abọ-a, e lẹ deba apfẹwẹ. E gueye wẹ abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme ẹwẹ. ²⁴ Abi e rọ suọ ona, e ku unu a nyogho lema Ẹshinegba, ẹẹ, “Ọnọmhue, yeyẹ u ma ekẹ ali ukhuli ali okẹ oniẹmhi ali emini e la

elemhi wẹ nya.† 25 Yeye u ri Ayemhẹ-nọ-pfuase rọte unu oyi oghie iDefidi ita anye ni ọ khi ọni ọọ ga oye lie,

“ ‘Elo o ze ni ishishi egbo
e ro ọ nyaghu

ni egbo e ro ọ domhi mhe shi afue?

26 Ni ighie ni e la agbo

e ro mu egbe shi okhọli,

egbo eni eẹ mhesẹ e tiggili

ni e ro mu okhọli vule

shi Eshinegba Onomhue ọ,

ali iKirisiti ni ọ she ze.‡

27 Esheshi ghọ Erodu ali iPotiusi iPaleti e ya nu egbo iJeta ali egbo iZireni lona kugbe elemhi oni ẹoli ona.

E gba kugbe, e gbe iJesu ọni ọọ ga oye-a, ọni u ze.§

28 E riẹle emini u ri ekpabo ali ọghuemhe oye gba shi eke khi a ya me. 29 Ama memena, Onomhue,

bino abi e lie domhi, ni u ri ekpabo na anye eni eẹ ga eye, ni anye gbe udu ke ngme ungmehi oye.

30 Nise obọ-a ri egbo ke ze, u gbolo ẹ gbe ọlele ọnyaloa ali ọshabo rọte eva oyi iJesu Ọni ọọ ga ni ọ pfuase oye.”

31 Abi e ro lema se, elemhi owa ni e la oo jighise, Ayemhẹ-nọ-pfuase o tiemhie shi wẹ ọ, ọ ri igbedu na wẹ ẹ ngme ungmehi oyi Eshinegba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ee kemhi itsua na egbe

32 Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e mholi udu ali usamhi oghuo. Ọngewe ọa ke lie khi eri

† 4:24 Li ze Okiali 20.11; iNee 9.6; Iwolo 146.6 ‡ 4:26 Li ze Iwolo 2.1-2 § 4:27 Li ze iMat 27.1-2; iMak 15.1; iLuk 23.1,7-11; iJon 18.28-29

loli mhọli emhikhoghuo ọtsobọ oyẹlue, ama eri e ku emhikpa gbe ke mhọli.* ³³ Eni ighiusomhi na keẹ e ri ekpabọ ọ pfi ọtsẹlẹ je odalo shi ungmehi irọte-eghuli guale oyi iJesu Onomhue. Egbọ nya e mu ekpe ẹ na we. ³⁴⁻³⁵ Aa me ongewe ni emhikhoghuo o to. Irari khi eghẹghẹ kpa, eni e mhọli ekẹ ali apfe e rọ rẹwe ẹ de, e rue eni ikpaghọ ni e rẹ we de bhale ufuẹge oyi ighiusomhi na keẹ. E kemhi we na ogbogbo abi o li to ọli.

³⁶ Ighọ iJosefu ni ọ khi unuekpe oyi iLiva, ni a bia shi ekẹ iSapurosi. IBanabasi, eni ighiusomhi na keẹ ee lu ọli. Emini a ri eva ona ngme khi Orudushi-egbo ọ. ³⁷ IBanabasi ọ ri ekẹ ni ọ mhọli de, ọ rue eni ikpaghọ ni ọ rọli de bhale ya shi ufuẹge oyi ighiusomhi na keẹ.

5

Ananayasi ali iSafira

¹ Omose oghuo ọ la ọ ni a lu Ananayasi ali ughue ọli iSafira, e ku abọ gbe ri ekẹ oyewe de. ² Ọ te eni ikpaghọ ni ọ ri oni ekẹ de rue sheli na egbọli, ughue ọ lama shi ọli ọ. Ọ tsua ikhukhui eni ikpaghọ ghi ighiusomhi na keẹ.

³ Ighọ iPita ọọ, “Ananayasi, elọ o ze ni u rọ ze ni okphaghiẹ ọ lo ẹ udu, ni u rọ lo egbhọli khase Ayemhe-nọ-pfuase, ni u rọ rọte eni ikpaghọ ni u ri oni ekẹ de rue shi na egbe ẹ? ⁴ Óá khi oyẹ oni ekẹ o khi neni u rọli de? Abi u rọ rọli de se, eni ikpaghọ ẹa kie khili eyẹ? Elọ o rẹ sa usamhi onana? Ọa khi ogbo u lo egbhọli khase ama Eshinegba!”

* **4:32** Li ze Ika 2.44-45

⁵ Abi Ananayasi o ro suo ungmehi ona se, o de eke, o ghua. Ulishi oniemhi o ku rughu egbo kpa ni e suo emini a me. ⁶ Igho izeo e rote iteva oyewe fie lasela ya ri ide khuli olimhi oyoli, e tsua li fie je olase ya ro to.

⁷ Iwakati esese e lese na dose te, ughue oli o lole, o a lese emini a me. ⁸ IPita o mhila li, oo, "Gueye mhe ghue, ingme ni yeye ali Ananayasi odoe a ri oni eke de na?"

Oo li, "Ii." "Igho anye ri oni eke de."

⁹ IPita oo, "Se ee ava-ava a li yemhe shi oghuo ni a mhesa Ayemhe-no-pfuase bino? Emose ni e tsua odoe ya to lena e la ode kia bhale. Wewe e gbo li tsue ya to!"

¹⁰ Utoghukpe o de eke, o ghua. Eni emose e bhale, e ya e khi o she ghua, igho e tsua li ya to mama odoli. ¹¹ Ulishi oniemhi o mu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ni e suo emini a me.

Eni Ighiusomhi na ke e ri eni ee ghua ebubu ze

¹² Eni ighiusomhi na ke e gbe ebubu olele onyaloa ali oshabo ododa iteva oyi eni egbo. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e lona Arakpha oyi iSolomoni na elemhi Owa Oyi Eshinegba elemhi ikudugbe. ¹³ Ogbokhoghuo o a gbudu kugbe we o aboriekhia khi egbo nya e ri ekpe na we. ¹⁴ Abi o rie khi igho, eri ebubu emose ali ikpotso elese e mie Onomhue suo, a ku we ma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. ¹⁵ Irari ikanya onyaloa ni ighiusomhi na ke e gbe, egbo e tsua egbo ni ea ze bhale ode ifu apfe rewe yeshi ukpho ali iya, ini akphakpha oyi iPita oo nga we egbe ini oo dose. ¹⁶ Olele egbo e rote eoli ni e la gase iJerusalemu bhale. E tsua egbo ni ea

ze ali eni e mholi ayemhe okphaghe bhale, igho a ri wewe nya ze.

A mu okholi vule shi Ighiusomhi na ke o

¹⁷ Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e ga ro la otu oghuo ni a lu otu iSadusisi, e kpe ofuma a deba ighiusomhi na kee. ¹⁸ E muno eni ighiusomhi na kee ku lo owa ighumha. ¹⁹ Ama eliyose, agheni o khueghie ode oyi oni owa ighumha-a na we, o rue we ya lase. ²⁰ Oo we, “A ke vu, a je elemhi ogba na Owa Oyi Eshinegba ya migha ni a gueye egbo usomhi onete oyi agbo onogbo ona.”

²¹ Abi ogbe o ro gbe-a, eni ighiusomhi na kee e dose lo Owa oyi Eshinegba, ee sese. Abi Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfoli ni e ro ga la otu oghuo e ro bhale, e lu ilegba oyi eni egbhali eyi egbo iZireni (ni a lu iSaediri), igho e lu eni e ri eloe e khu owa ighumha e ka woloo eni ighiusomhi na kee igha ghi ewe. ²² Ama abi e ro ramhi agho, e bhale ya e khi eni ighiusomhi na kee ea la oni owa ighumha, igho e nyene egbe je ya gueye eni e ghie we. ²³ E li, “Anye bhale ya e khi a so okpe owa ighumha gba-i! Khi ekhekhe e migha unu ode. Ama abi anye ro khueghie eni ode-a lo elemhi agho, anye ea me ogbokhoghuo elemhi agho.” ²⁴ Abi e ro suo ona, abo e sha oghie oyi eni e khe ekhe Owa Oyi Eshinegba, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, itobo khi ea dobe lese udi emini a me ena idiegebe oyi ighiusomhi na kee. Oni ingme oa ze we sa.

²⁵ Igho omose oghuo o bhale we iteva, oo we, “A bino! Egbo ni a mu shi owa ighumha e la Owa Oyi Eshinegba a sese egbo!” ²⁶ Igho eni e khe ekhe e vu ya mu eni ighiusomhi na kee. Ea ri itoto riele oli

itobọ khi ulishi eni ẹgbọ o mu wẹ ini ẹ ya tono wẹ eche.

²⁷ E muno eni ighiusomhi na keẹ bhale ya migha agbala, ọni oghie ọyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba ọ mhila wẹ ogbọ. ²⁸ “Anye tse agua gueye ẹ aa khi ke ri eva ona sẹsẹ ẹgbọ. Ama a kiele ẹ sẹsẹ ẹgbọ, osẹsẹ oyẹẹ o gbhiaku eke iJerusalemu nya. A yẹsẹ ni ẹgbọ e ya ke dabi khi anye gbe iJesu-a!”*

²⁹ IPita ali ighiusomhi na keẹ eni e kpọle ẹ wẹ, “Anye mema ya ri oyi Ẹshinegba gbe dọsẹ oyi ẹgbọ.”

³⁰ Ẹshinegba ọyi itawa ọ rọte eghuli guise iJesu le, ọni a soli-a shi ọọra gbe-a. ³¹ Ẹshinegba ọ she yase ọli nga obita ni o pfuase oyọli abi Omi Oghie ali Omiepfuese, ni ọọ ri eghẹghẹ na iZireni gbo mhọli imupfi ali igbekua shi olamhe. ³² Anye khi ọtsẹle shi eni ingme ena nya, ighọ li khi Ayemhe-nọ-pfuase, ni ọ khi isomhopfa ni Ẹshinegba ọ rona eni e suọ esọ na li. ³³ Abi e rọ suọ ona, e pfaa, e nono abi e li ya gbolo wẹ-a. ³⁴ Ama iGamaliẹ ni ọ khi otu iFarisi ni ọọ sẹsẹ Ishi eyi iMosisi, ni ọ khi ọni ẹgbọ e ri ekpe ẹ na, ọ vule migha elemhi oni igbaa oyi eni egbhali, ọ a wolọ wẹ fiẹ ne ukuku eghẹghẹ. ³⁵ Ighọ ọọ wẹ, “Ẹẹ emọse iZireni a kuegbe-a sa emini a nono khi a ya riẹle eni emọse ena. ³⁶ Eghẹghẹ ni o dọsẹ, ọmọse ọghuo ni a lu iTeudasi ọ lasele, ọọ lu egbọli emhi, ẹgbọ egbhuẹshe asha ene e kpikpi deba li. Abi a rọ gbe ọli-a, ẹgbọ eyọli e gbhiaku-a, oni okiali oyọli o mele afue-a. ³⁷ Ijudasi ọngi iGalili ọ gbo lasele eghẹghẹ ni a rọ leli ẹgbọ, lọli ali ẹgbọ eyọli e pfi onyaghu. Abi a rọ gbe ọli a ẹgbọ eyọli e gbhiaku-a. ³⁸ Irarighọ, mhi ye ẹ ude shi idiegbe

* **5:28** Li zẹ iMat 27.25

oyi ẹgbọ ena, a zẹ wẹ obọ! Zẹ wẹ obọ ni e vu! Ini emini e rọ bhale khi obọ oyi ọgbọ o te bhale, e ya de. ³⁹ Ama ini o khi obọ oyi Ẹshinẹgba o te bhale, aa ya tigbe doḅe mu wẹ gba, ama khi Ẹshinẹgba a nu ẹ khọli.”

⁴⁰ Oni ungmehi ni ọ ngme o lo wẹ udu. E lu eni ighiusomhi na keḅ lasele, e gbe wẹ itali, e gueye wẹ e khi ke ngme ingme oyi iJesu, e zẹ wẹ obọ vu.

⁴¹ Eni ighiusomhi na keḅ e rọte aghọ vu, ee gheḅe khi wẹwẹ e li tẹ ọ na ri omama a mu shi eva oyi iJesu. ⁴² Ẹa tigbe yemhe-a, ogbeḅe kpa e rọ ọ seḅe, ni e gbo rọ ọ tse abọ usomhi onete khi iJesu ọ khi Omiepfuese, elemhi ọgba na Owa oyi Ẹshinẹgba ali rọte owa ya je owa.

6

Emọse oshilua ni a zẹ

¹ Ẹghẹghẹ ni a ngme ena khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ khi ee ke bu shi ọ, ẹgbọ iJu eni ee ngme ẹḅemhi iGiriki elemhi wẹ, ee wọḅo khi ẹgbọ iJu eni ẹḅ ngme ẹḅemhi Iburu, e ri ukpeloe ẹ gbe esamhi-olimhi eyi wẹwẹ ini ẹḅ kemhi eminale ogbeḅe kpa. ² Ighọ ighiusomhi ogbava e luno igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya kugbe, ẹḅ wẹ, “Oa ti ni anye pfi akanya itsabọ ungmehi oyi Ẹshinẹgba shi eke, ni anye sọ alo ghue eminale ikemhi. ³ A zẹ emọse oshilua elemhi iteva oye ẹ, ni a leḅe khi e mhọli Ayemhe-no-pfuase ali ileḅingme. Ni awa ri akanya ireḅoe-khu ingme eminale ali itsua ikemhi na wẹ. ⁴ Isheghọ, ni anye me asha ri ẹḅe shi iromhi isọḅo ali itsabọ usomhi onete.”

⁵ Oni akhòkhòmhẹ ona o ga ghòle ẹgbọ kpa ni e le gba. E zẹ iSitivini ni ọ mhọli irudunga ali Ayemhẹ-no-pfuasẹ, ali iFilipu, ali iPirokorusi, ali iNikanọ, ali iTimọni, ali iPamẹnasi, ali iNikolasi ni ọ khi ọngi Atiọki ni a mu pfi je irudunga oyi ẹgbọ iJu. ⁶ E ri ẹgbọ ena khase eni ighiusomhi na kẹẹ, eni ighiusomhi na kẹẹ e ri abọ nga wẹ ukhomhi lemana.

⁷ Ighọ ungmehi oyi Eshinẹgba oo gẹ shi ọ. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e bu shi ọ elemhi iJerusalemu. Ebubu ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẹgba e lama shi oni irudunga.

A mu iSitivini

⁸ ISitivini, omọse ni Eshinẹgba ọ khivọsẹ na, ọ mhọli ekpabọ oyi Eshinẹgba rọ gbe ikanya ọnyaloa ali ọshabọ iteva oyi ẹgbọ. ⁹ Ama ẹgbọ eghuo ni e khi ighogbho na owa ugamhi oyi eni e kpẹ khi ighumha, e nu iSitivini i khako. IJu eni ẹgbọ ena e khi ni e rọte eke iSairini, ali Alẹzadira bhale ali eni e rọte eke iSilisha ali Esha bhale, ni e ke ngeli iJerusalemu. ¹⁰ Ama ẹa dobe nu ilẹsingme ali Ayemhẹ ni ọ rọ ọ ngme kẹ abọ.

¹¹ Ighọ e bena tanọ shi ẹgbọ eghuo elemhi, e liẹ, “Anye suọ abi iSitivini ọ rọ pfi unu-a deba iMosisi ali Eshinẹgba.”

¹² Ighọ e ngmiase eni ẹgbọ ali eni egbhali ali eni ẹ sẹsẹ Ishi eyi iMosisi. E mu iSitivini bhale ilegba oyi eni ẹẹ mhẹsẹ ali esọ-ẹzọ eyi ẹgbọ iJu ni a lu iSaẹdiri. ¹³ E wolọ ẹgbọ lasele ni e pfi ọtsẹlẹ ẹgbhọli khi, “Omọse ọna ọa tigbe yemhẹ-a ingme-ingmemhi ipfiunu-a ni ọ ngme ẹ deba Owa Oyi Eshinẹgba no pfuasẹ ali ushi. ¹⁴ Irari khi anye suọ khi ọọ li khi iJesu ọnge iNazarẹti ọna, ọ ya guọghọ Owa oyi

Eshinegba oyi egbo iJu-a, o ya gbo mu ighuighue ni iMosisi o ro shi eke na anye pfi.”

¹⁵ Egbo ni e la oni ilegba nya ee bino iSitivini, e me khi alo eyoli e ge nyanyanya abi alo eyi ageni.

7

Ungmemhi ni iSitivini o ngme

¹ Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila li, oo li, “Igesikia ingme ni a gue shi e egbe ena e khi?”

² ISitivini oo li, “Inyoghwo ali ita ni e le gba, a ri eshi mhe eke! Eshinegba ni o mholi ufumhi, o ri egbe khashe ita awa Aburaamu abi o ro kie la eke iMesopotemia, neni o tigbe je eoli Arani ya la.

³ Eshinegba oo li, ‘Lase eke ali iteva oyi egbo eye le, ke je eke ni mhi ya rokhase e.’*

⁴ “Igho o rote oni eke iKadia vu ya la eoli Arani. Abi itali o ro ghu-a se, Eshinegba o ghie oli je eke ni a ngeli ogbe namo.† ⁵ Oa ri ugu okhoghwo akana na li, wekhi ukuku eke okhoghwo o khi na li. Ama khi Eshinegba o she kpe shobo na li khi loli ali imimi oli, e ya le ugu oni eke, abi o ro tseku khia khi eghenge agho Aburaamu oa bia omo okhoghwo ne.‡ ⁶ Ina Eshinegba o li nu oli ngme. ‘Imimie e ya khi epfese shi eke ni oa khi oyewe, e ya khi ighumha, a nase we elemhi ikpe egbhuеше asha ene. ⁷ Eshinegba oo, ama mhi ya nase ushishi ni e ya muno we ighumha. Ini mhi nase we na we se, e ya rote ushishi ogho lasele bhale eke ona ya ngeli, e gbo la akana a ga mhe.’§* ⁸ Igho Eshinegba o nu

* **7:3** Li ze Igbae 12.1 † **7:4** Li ze Igbae 11.31; 12.4 ‡ **7:5** Li ze Igbae 12.7; 13.15; 15.18; 17.8 § **7:7** Li ze Igbae 15.13; Okiali 3.12

* **7:7** Li ze Igbae 15.13-14

Aburaamu shobọ ishele-a ni o ya khi irokhase khi oḡbo ọ mhue obọ shi oni ishobọ. Ighọ Aburaamu ọ bia Aziki, ọ shele ọli-a abi ọ rọ gbe ogbele elele. Ighọ Aziki ọ gbo li khi ita iGiekọpu, iGiekọpu ọ gbo li khi ita emose ogbava ni e khi ititawa.†

9 “Itobọ khi eni imi iGiekọpu ee dọ iJosefu ọkonyọ, e rọli de abi oghumha ya je eke ijipiti. Ama Eshinegba ọ nu ọli la.‡ 10 Ọ tsumhi ọli obọ ikphakphamhe nya. Ọ ri ileasingme na iJosefu, ọ gbo kpaghie ọli obọ ni ingme oyọli o rọ ghọle iFero ni ọ khi oghie ọyi eke ijipiti. Ighọ ọni oghie ọ rọli leghie ukhomhi ijipiti ali agbala oyọli nya.§

11 “Ighọ okiamhi oniemi o la eke ijipiti ali iKena a pfi ni o pfi osoli oniemi na ititawa ni ẹa ke rọ me eminale e le.* 12 Abi iGiekọpu ọ rọ suọ khi eminale e kpọku shi eke ijipiti, ọ ghie imiọli ni e khi ititawa je oobọ ya bino odode. 13 Utonuzeva ni e ke ye, ọni iJosefu ọ gueye inyoghwo ọli ọni lọli khi, aghọ iFero ọ la lese egbo eyi iJosefu.† 14 Ighọ iJosefu ọ ghie ya rue itali iGiekọpu ali egbo eyọli nya ni e kugbe khi oshe ẹa la egbhuene.‡ 15 Ighọ iGiekọpu ọ je eke ijipiti, ashini lọli ali ititawa e ghu-a shi.§ 16 A tsua ilimhi eyewe nyene egbe je iShekemu ya rọ tọ uji ni Aburaamu ọ ri ikpaghọ nu unuekpe ọyi Amọni de.*

17 “Abi oni eghẹghẹ o rọ ti ramhi ni Eshinegba ọ rọ ya ri ishobọ oyọli tse na Aburaamu, egbo eyawa

† 7:8 Li ze Igbae 17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31--35.18 ‡ 7:9 Li ze Igbae 37.11,28; 39.2,21 § 7:10 Li ze Igbae 41.39-41 * 7:11 Li ze Igbae 42.1-2 † 7:13 Li ze Igbae 45.1,16 ‡ 7:14 Li ze Igbae 45.9-10,17-18; 46.27 § 7:15 Li ze Igbae 46.1-7; 49.33 * 7:16 Li ze Igbae 23.3-16; 33.19; 50.7-13; iJosh 24.32

ni e la ijipiti e lolo bu shi o. ¹⁸ Igho oghie olese ni o a lese emhikhoghwo ingme oyi ijosefu o ke la ukpekhomhi shi eke ijipiti.† ¹⁹ Oo na egbo eyawa osoli obe, o jili ititawa, o ri itoto lie we, e pfino imiwe kua ni eni eniye e ba ghuloo.‡

²⁰ “Oni egheghe a ro bia iMosisi, ni o a khi omoo na tse. A la owa oyi itali kuele oli iki ese.§ ²¹ Abi ee ke ro dobe roli sheli, e rue oli ya shi epfe oke. Omi iFero ni okpotso o me oli rue, o kuele oli abi omi oli.* ²² IMosisi o wena owena ali ilasingme oyi ijipiti, ekpabo o la emue oyoli ali emini oo riele.

²³ “Abi iMosisi o ro gbe ikpe egbhueva, o mholi shi udu khi loli le ya bino egbo eyoli ni e khili egbo izireni. ²⁴ Igho o me khi ongi ijipiti oo nase ongi izireni. Igho o li ye odose, o gbe ongi ijipiti-a. ²⁵ Eri iMosisi o dabi khi egbo eyelu e ya me oli me khi eri Eshinegba o re lue e tsumhi egbo eyoli, ama ea ligho me oli me. ²⁶ Ogbeakolo khi iMosisi o bhale ya e khi egbo izireni aava e nu egbewe e kholi, oo nono ni loli rewe riele. Oo we, ‘Elo o ze ni ee ni a gbo li khi inyoghwo egbe a ro nu egbe e a kholi?’

²⁷ “Ama oni o a gueli ni o la o o ghi iMosisi abo pfia, oo li, ‘Oghuo o re khi oni oo mhese na anye ali oni oo so ezoo na anye? ²⁸ Eri u wa nono ni u li gbe mhe-a abi u li gbe ongi ijipiti a oode?’ ²⁹ Abi iMosisi o ro suo ona, o na pfia je eke oyi iMidiani ya la abi ofese, o bia eniye aava shi agho.††

³⁰ “Ikpe egbhueva e dose se, agheni o ri egbe khase iMosisi elemhi elemhi erali ni oo to ukhomhi ebuli.

† 7:18 Li ze Okiali 1.7-8 ‡ 7:19 Li ze Okiali 1.10-11,22 § 7:20

Li ze Okiali 2.2 * 7:21 Li ze Okiali 2.3-10 † 7:29 Li ze Okiali 18.3-4 ‡ 7:29 Li ze Okiali 2.11-15

31 IMosisi ọ me ọli, o sha li abọ. Ọọ le ni ọ ya bino, uruli oyi Ọnọmhuẹ o lu ọli, ọọ li, 32 ‘Mhemhẹ mhi khi Ẹshinegba ọyi itita ẹ, Ẹshinegba ọyi Aburaamu ali ọyi Aziki, ali ọyi iGiekọpu.’ IMosisi ọọ guọ elemhi ulishi, ọa ke gbudu bino oobọ.

33 “Ọnọmhuẹ ọọ li, ‘Gueghie ekuẹ ni u sọ, eke ni o pfuase u migha. 34 Mhi she me ajilimhẹ ni ẹgbọ eyemhẹ ni e la ijipiti ẹ me memena. Mhi she suọ ekperumhẹ oyewe, mhi she bhale ya mie we pfuese. Bhale memena khi mhi ya ghie ẹ nyene egbe je eke ijipiti.’”

35 “Oni iMosisi ọna ẹgbọ eyọli e ke ekpe kie, ni ẹẹ ọ li, ‘Oghuo ọ re khi oni ọ mhese ẹ na anye ali oni ọọ sọ ẹzọ oyi anye?’ Ẹshinegba lolighuo ọ ri aḡeni ni ọ ri egbe khasẹ ọli elemhi ẹlemhi erali ni e to ghie iMosisi ọ ka khi oni ọọ mhese ali ọmiepfuese oyewe.* 36 Lolọ ọ rewe ya fie lase eke ijipiti, ọ la eke ijipiti ali obini Okẹ Ifulọ ali udu oyemhi elemhi ikpe egbhueva gbe akanya ọnyaloa ali irokhase.†

37 “IMosisi lolighuo ọọ ẹgbọ iZireni, ‘Ẹshinegba ọ ya rote elemhi ẹ ghie ọmekẹguele ọnabi mhemhẹ ghi ẹ.’‡

38 Ọ la iteva ebubu ẹgbọ elemhi udu oyemhi, li shi aḡeni ni ọ ke nu ọli ngme ukhomhi ute iSinai, li she ititawa, ọ mie ungmehi ni o ri agbọ ọ na ọgbọ, ọ rue ọli na awa. §

39 “Ama eni ititawa ẹa nono ni wewe e suọ esọ na li, eri e kie iMosisi, e ri udu oyewe nyene egbe ukhokho je eke ijipiti. 40 Ẹẹ Erọni, ‘Mama ikhumhi na anye ni e ya ri anye ke kia, irari khi anye ẹa

§ 7:34 Li ze Okiali 3.1-10 * 7:35 Li ze Okiali 2.14 † 7:36 Li ze Okiali 7.5; 14.21; iNọba 14.33 ‡ 7:37 Li ze iDeut 18.15,18 § 7:38 Li ze Okiali 19.1–20.17; iDeut 5.1-33

leşe abi iMosisi ni o rue anye te ijipiti lasese o ke li kia.* 41 Oni eghẹghẹ eni egbọ e rọ mama ikhumhi ni o li abi ozele ena, ee luase ọli, e ghele shi oni ikhumhi ni e ri abọ eyewe mama.† 42 Ighọ Eshinegba o so ukhokho gbe we, o ze ni e ga ovo, ali uki, ali ikpetata abi a li keke ọli shi ebe emekeguele, ni ọọ:

“Ee egbọ iZireni,
abi a rọ la udu oyemhi
ikpe egbhueva a luasobo,
mhemhe a ri iluasobo na?

43 A yase okula oyi
ikhumhi iMoleki
ali ukpetata oyi iRefani,
ni e khi ikhumhi ni
a ri abọ mama ni a ga.
Irarigho, mhi ya ri egbọ bhale
ya mu e okholi vu,
e tsua e dose obini eke iBabilo.‡

44 “Ititawa e mholi igholo oyi otsele obini elemhi udu oyemhi. Abi Eshinegba o li khokho li ye iMosisi, igho o li riele ọli.§ 45 Abi e rọ le oni igholo ugu se, ijoshua o tsua li ma egbe bhale eke oyi ishishi ni Eshinegba o khu kua na we. O nu we la ramhi eghẹghẹ oyi iDefidi.* 46 IDefidi ni Eshinegba o ri afu na o mhila li ini lolu to owa na Eshinegba oyi iGiekopu† 47 Ama iSolomoni o to owa na Eshinegba.‡

* 7:40 Li ze Okiali 32.1 † 7:41 Li ze Okiali 32.2-6 ‡ 7:43 Li ze Emọ 5.25-27 § 7:44 Li ze Okiali 25.9,40 * 7:45 Li ze iJosh 3.14-17 † 7:46 Li ze 2 iSam 7.1-16; 1 Okhe 17.1-14 ‡ 7:47 Li ze 1 Ighie 6.1-38; 2 Okhe 3.1-17

48 “Abibi o ririę li, a lęşę khi Eshineęba nọ Yagha ne Nya ọa ya la owa ni eębọ e ri abọ tọ. Lọli o zę khi Azaya ọmekeęuele ọ guele khi.

49 “Eshineęba ọọ, ‘Iloghie o khi ukpekhomhi ni mhia shitọ.

Eke agbọ o khi

akphawę-nga oyemhę.

Owa nabise ęę eębọ

a ya tigbe tọ na mhę?

Asha no ghuo o ya gua mhę la?

50 Oa khi mhemhę-ghuo

mhi ma eni emhi ena nya?’§

51 “Eę eębọ usuesọ-akhue ni e zese udu oyewę-a khali igba zuse esọ. A li abi itita ę, ni e kie Ayemhę-nọ-pfuase.* 52 A famhi mę ọmekeęuele ọkhoghuo ni itita ę ęa mu okhọli vule shi ọ? Eri e gbo gbolo eghuo-a, ni e mę eke guele khi, Ọni ọọ suọ esọ na Eshineęba ọ ya bhale. Memena ęę a she rọ ọni iKirisiti ọna de, a gbe ọli-a. 53 Eę ni a rọte obọ oyi aęeni ni Eshineęba ọ ghie mie ishi, ęę áà kie gbo ri eni ishi gbe akanya.”

A tono iSitivini eche

54 Abi eni igbaa eyi iSahediri e rọ suọ ingmemhi ena, e pfaa na li ramhi ni e rọ gbe akọ akọ. 55 Ama iSitivini ni ọ mhọli Ayemhę-nọ-pfuase ọ yase alo idane, ighọ ọ mę ugemhi oyi ufumhi oyi Eshineęba, ali iJesu khi ọ migha obita oyi Eshineęba. 56 Ighọ iSitivini ọọ, “Mhi mę khi iloghie o khueghie-a, mhi gbo mę iJesu ọni Omi Ogbọ khi ọ migha obita oyi Eshineęba.”

§ 7:50 Li zę Aza 66.1-2 * 7:51 Li zę Aza 63.10

⁵⁷ Abi eni igbaa eyi eni iSahediri e rọ suọ ona, e ri abọ khukhu esọ. E tsese leghe, e ve rughu ọli. ⁵⁸ E tialọ ọli fiẹ ifuapfe je ukhokho oni ẹoli, ee tono ọli eche. Eni ee tono ọli eche e gueghie itsua ni e sọ na omose oghuo ni a lu iSolu mhue. ⁵⁹ Abi e rọ ọ tono iSitivini eche, ọ sọ iromhi, ọọ, “Ijesu Onomhue, kpekpe kpe abọ mie ayemhe oyemhe.” ⁶⁰ Ọ de wugha, ọ tsese, ọọ li, “Onomhue, kpekpe khi ri olamhe ona mu ota sọ we.” Abi ọ rọ ngme ona se, ọ ghua.

8

¹⁻² Ighọ iSolu ọ migha we ukhokho shi igbe-a oyi iSitivini. Abi iSitivini ọ rọ ghu-a se, ẹgbọ eghuo ni e mhọli ulishi oyi Eshinẹgba e ya rọli tọ. E viẹ eviẹ oyọli egbegbo.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e gbhiaku-a irari ajilimhe

Ẹlẹghọ ukpokpomhi ajilimhe o lasele shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iJerusalemu ọ. Eni ighiusomhi na kee eghọ e miatse ku eke iJudia ali iSameria. ³ Ama iSolu ọ rọshẹka a yese igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ-a. Ọ kia owa khi owa muno we shi owa ighumha, ghe emose, ghe ikpotso.*

Abi iFilipu ọ rọ la iSameria

⁴ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eghọ ni e kia miatse ku, e kia a gue ungmehi oyi iJesu le asha ni e ramhi kpa. ⁵ IFilipu o je eke iSameria. Ọ la oobọ ọ gueye ẹgbọ khi iJesu ọ khi iKirisiti ni a shobo. ⁶ Abi ebubu ẹgbọ e rọ me ikanya oshabo

* **8:3** Li ze Ika 22.4-5; 26.9-11

ni iFilipu ọ gbe, e nyanya mie shi emini ọ ngme. ⁷ IFilipu ọ kha da lema na eni e mholi ogbhọ ne, eni ẹgbọ e kpa oni ogbhọ pfi. Ebubu eni e guoghọ-a ali eni e ghua e toto nya. ⁸ Ukpokpomhi oghẹ ọ la oni ẹoli oghọ.

ISamọ ni ọọ li obo

⁹ Ọmọse ọghuo ọ laọ ni a lu iSamọ. Egbegbi obo ọ la iSameria ẹ li. Ọ kia ri obo ni ọ li tonon obo udu. ¹⁰ Ẹgbọ nya e ri ekpe ẹ na li. Ẹgbọ ọdoda ee lie li, “Ọmọse ọna Ẹshinegba ọ ri ekpabọ nali a gbe ikanya.” E lu ọli ekpabọ ni o fu. ¹¹ Ingme ni ọ ngme kpa, e rọ ọ shi itobọ oshabọ ni ọ ri ogbhọ oyọli i gbe ni o she tẹse. ¹² Ama iFilipu ọ gueye wẹ ingme oyi Eghiele oyi Ẹshinegba ali iJesu iKirisiti, e mie shio. Ọ batazi wẹ, ghe ikpotso ghe emose. ¹³ ISamọ ọ li miesuo, iFilipu ọ li batazi ọli. Ọ deba iFilipu u kiakia irari ikanya onyaloa ali oshabọ nefunẹ ni ọ me khi iFilipu ọ gbe.

¹⁴ Abi ighiusomhi na keẹ ni e la iJerusalemu e rọ suo khi ẹgbọ iSameria e mie ungmehi oyi Ẹshinegba suo, e ghie iPita ali iJoni ghi wẹ. ¹⁵ Abi iPita ali iJoni e rọ ramhi iSameria, e sọ iromhi na eni e miesuo ni e la oobọ Ayemhe-ṅo-pfuase ọ tiemhile shi wẹ egbe. ¹⁶ Ayemhe-ṅo-pfuase ọa kie kpe tiemhile shi onge wẹ egbe ne, eri a kpe lese ri eva oyi iJesu Onomhue batazi wẹ. ¹⁷ Abi iPita ali iJoni e rọ ri abọ nga wẹ ukhomhi, Ayemhe-ṅo-pfuase ọ tiemhile shi wẹ egbe.

¹⁸ Abi iSamọ ọ rọ me khi ẹgbọ ni eni ighiusomhi na keẹ e ri abọ nga ukhomhi kpa khi e mie Ayemhe-ṅo-pfuase, ọ nise obo-a ni lolu ri ikpagho na wẹ. ¹⁹ Ọọ wẹ. “A li ri oni itoto na mhe ni mhi ke ri

Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ na ogbọ ini mhi da ri obọ nga li ukhomhi ne.”

²⁰ Ama iPita ọọ li, “Yẹyẹ ali ikpaghọ eyẹ a li opfu-a, itobọ khi u sa khi u ya doḅẹ ri ikpaghọ de isomhopfa oyi Eshinẹgba. ²¹ Itobọ khi u waa mhọli obọ shi akanya onana, irari khi udu oye ọa pfuasẹ deba Eshinẹgba. ²² Irarighọ, mu udu pfi deba Eshinẹgba. U lema li ni ọ gbe olamhẹ kua ne, otse ọ ya gbe isamhi ebe ni u mhọli shi udu kua ne. ²³ Itobọ khi mhi she me khi wa a kpe ofuma irari akanya ni anye a gbe ali khi olamhẹ o she de ẹ ighumha.”

²⁴ ISamọ ọọ wẹ. “A kpekpe a sọ iromhi na mhe ini emini a ngme ena e khi tse shi mhe egbe ni mhi pfua.”

²⁵ Abi iPita ali iJoni e rọ ngme ingmemhi eyi iJesu se, e mu egbe pfi je iJerusalemu, ee gue ungmehi eyi iJesu kiakia elemhi ebubu inuekpe ni e la iSameria.

IFilipu ọ gue ungmehi oyi iJesu ye ọngi Etiopia

²⁶ Aḡeni oyi Eshinẹgba ọ gueye iFilipu, ọọ li, “Ke tiemhi ukiẹkiẹ ọgobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko je ode ọdagbe ifufu ni o rọte iJerusalemu je iGaza.” ²⁷ Ighọ iFilipu ọ mu egbe ọọ leẹ. Abi ọ li le eghọ, lọli ali omose oghuo ọngi Etiopia ni ọ khi ọwali e ya lona. Omose ọna okhemhue ọ khi ni ọ ri eloe ẹ khu epfue eyi iKadakhẹ ni ọ khi olele oyi oni eke. O rọte iJerusalemu ni ọ je ya ga ugamhi i jele. ²⁸ Abi ọ li i je apfe eghọ, ọ nga okọ ni ichi e rọ ọ na. Oọ ze ebe ni Azaya omekeguele ọ keke. ²⁹ Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ gueye iFilipu, ọọ li. “Je okọ oghọ ni u timama li migha.”

³⁰ Abi iFilipu o ro ramhi agho, o suo khi oni omose oo ze ebe oyi Azaya omekeguele. IFilipu o mhila oni omose. “Ebe ni u wa ze egho o fe lo e eso?”

³¹ Oo iFilipu, “Iiye oo. Oa ya ligho lo mhe eso ini ogbo oa li gueye mhe abi o ngme.” O iFilipu o nga oni oko le ni o nu lue shito.

³² Ashini oo ze oni elemhi Ebe-no-pfuase o khi, asha ni oo:

“Eri a mu oli abi omi osumha
ni a ya fa uruli.

Ezeze abi omi osumha
ni a ya va kemhi,
ni oa khueghie unu-a.

³³ E ri omama mu oli,
e gbe oli azeba,
e pfa ezọ mu oli a gbe oli-a.
Oghuo o ya mie shi o
khi o ya dobe mholi
akhemhe-ukhokho,

irari khi eri e mie oli agbo?”†

³⁴ Oni omose owali oo iFilipu, “Kpekpe gueye mhe oni omekeguele onana oo ngme, ingme oyi egboli oo ngme abi ingme oyi ogboese?” ³⁵ IFilipu o gueye oli emini oni Ebe-no-pfuase ni oo ze egho o ngme. O gue ungmehi oyi okhale oyi iJesu ye oli.

³⁶ Abi e kie li kia le egho, e me oke. Oni omose owali ogho oo li, “Bino, ghe oke ana, bie batazi mhe.” ³⁷ IFilipu oo li, “Ini u mie iJesu suo mhi ya batazi e.” Oni omose oo li, “Mhi she miesuo khi iJesu iKirisiti o khi Omi Eshinegba.” ³⁸ Igho oni omose oo oni o gua oni oko ogho o mu oli migha. Loli ali iFilipu e kia tiemhi oni oke, iFilipu o batazi

† 8:33 Li ze Aza 53.7-8

oli. ³⁹ E leşe rōte oni oke nga egele le, Ayemhe-ṅo-pfuase o kele iFilipu-a je oboese. Oni omose o ke tigbe me iFilipu, ama oghelē o la li elemhi i je apfe. ⁴⁰ Ama iFilipu o me egboli eoli Azotusi. O rōte oobō ri oni ungmehi i tse abo kia kia eoli khi eoli ya ramhi ni o rō ramhi eoli iSizeria.

9

Imupfi oyi iSolu (Ika 22.6-16; 26.12-18)

¹ ISolu o kiele tse ekha abi loli li ya gbolo eni e mie iJesu suo-a. O le deba Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ² O mhila li o ri ebe na lue ghi eni e la owa ugamhi na eke iDamasikosi. Ni loli ro mholi afu dobe muno ikpotso ali emose ni e mie iJesu suo ighumha je obini iJerusalemu. ³ Abi iSolu o li ri okiali ti i ramhi iDamasikosi, utoghuokpe, akpa o rōte idane mi nga li egbe nyagha. ⁴ O de ta alo mu eke. O suo khi ogbo o nu lue ngme, oo li, “ISolu, elo o ze ni u ro mu okholi vule e shi mhe o?”

⁵ ISolu o mhila li, oo, “Onomhue, oghuo u khi?” Oni uruli oli, “Ijesu mhi khi, ni u mu okholi vule shi o.” ⁶ “Memena, vule ni u lo elemhi eoli ona. U ya me omose ni o ya gueye emini u mema ya riele.”

⁷ Egbo ni e nu iSolu kia e gbe eruē unu-a, e ga suo oni ungmehi, ama ea me oni oo ngme. ⁸ Ikpukhokho o, iSolu o rōte eke vule, abi o ro khueghie alo-a o ke dobe e me eke. Egbo ni e nu oli kia e ke mu oli obo kia lo elemhi iDamasikosi. ⁹ Ogbele ese iSolu o ga zalo shi agho. Oa le eminale wexhi amē o da.

¹⁰ Ọmọse ọghuo ni ọ miesuọ ni a lu Ananayasi, ọ la elemhi iDamasikọsi. Ọ la imekẹ, ọ suọ khi Ọnọmhue ọ lu lue, “Ananayasi!”

Ọọ li, “Ee o.” ¹¹ Ọnọmhue ọọ li, “Ke je owa oyi iJudasi, ni o la ode ifuapfe ni a lu Isheshe, ni u ya mhila ogbo oyi ọngi iTasọsi ni a lu iSolu, ọ la agho ọ so iromhi. ¹² Rote elena iSolu o li kpe me irokhase khi omose ni a lu Ananayasi ọ ri obo nga lue egbe so iromhi na, alo eyelue e khueghie-a.”

¹³ Ananayasi ọọ Ọnọmhue, “Mhi she kpe suọ eko ebubu eyi omose ọna abi ọ li e nase egbo ni e miesuọ, ọ la iJerusalemu gbolo eghuo-a. ¹⁴ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ri afu na li ọ ka muno egbo ni e lu eva oye.”

¹⁵ Ama Ọnọmhue ọọ Ananayasi, “Ke le, irari khi mhi she ze iSolu ni ọ tsua ungmehi oyemhe ghi egbo ijeta ali ighie eyewe ali egbo iZireni nya.”

¹⁶ Mhi ya rokhase oli khi ọ mema ya me osoli shi ungmehi oyemhe.

¹⁷ Abi Ananayasi ọ ro me oni owa, ọ dose lo ya ri obo nga iSolu egbe, ọọ li, “iSolu inyoghuo-mhe, iJesu Ọnọmhue ni ọ lone ode abi u ro ọ bhale oola, loli ọọ mhi ka nono e me, ni u gbolo ke me eke ali ni Ayemhe-no-pfuase ọ bhale egbe oye.”

¹⁸ Utoghukpe, emini e li abi ipfiapfia afele o rote oli ikpamhi alo de pfia, ọ gbolo o me eke. Ọ vule migha, Ananayasi ọ batazi oli. ¹⁹ Abi ọ ro le eminale se, ọ tigbe mholi ochi.

ISolu ọ ri igbedu u ngme ungmehi oyi Eshinegba

Ebubu ogbele iSolu ọ nu eni e miesuọ la elemhi iDamasikọsi. ²⁰ Eloawe iSolu ọ la elemhi owa ugamhi gueye egbo khi iJesu Omi Eshinegba

o khi. ²¹ Egbokpa ni e suo ungmehi oyi iSolu ee mhila, “Oa khi omose onana oo nase eni e miesuo ni e la iJerusalemu? Oa khi eri o bhale ya muno we abi ighumha ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi?”

²² Eshinegba o ri ekpabo na iSolu ni o ro ya ke gue oni ungmehi le. Ama egbo iJu ni e la iDamasikosi ea dobe mu iSolu ekhako o le. O sha egbo iJu abo abi e ro me ilasingme ni o ro o guele khi iJesu o khi oni iKirisiti ni a shobo.

²³ Ebubu ogbele iSolu o ga la iDamasikosi. Egbo iJu e gba abi e li ya gbe oli-a. ²⁴ Ama iSolu o suo khi egbo e gba abi e li ya gbelue-a. Eri e shito unu ode unuekpe ni a te a lo oni eoli le ni e me asha mu oli.

²⁵ Ama egbo ni e miesuo e pfi uli rote oni ugbe roli shi ughughu bena ya tiemhi oni ugbe eliyose. *

²⁶ Abi iSolu o ro ramhi iJerusalemu, oo dua ni loli ya kuma egbo ni e miesuo o, ama ulishi oli o mu we. E khokho ini o she mie iJesu suo. ²⁷ Ama iBanabasi o rue oli bhale deba eni ighiusomhi na kee. O gueye we abi iSolu o li me Onomhue ode abi o ro le iDamasikosi ali abi Onomhue o li nu oli ngme. O gbo gueye we abi o li la eke iDamasikosi ri eva oyi iJesu tse abo ni ulishi oa li mu oli. ²⁸ Igho iSolu o nu we la iJerusalemu kia kugbe. O ri igbedu ri eva oyi Onomhue e tse abo gboo. ²⁹ Igho o nu egbo iJu ni ee ngme elemhi iGiriki i khako, ama ee dua ni weye e gbe oli-a. ³⁰ Abi eni e miesuo e ro suo ugbamhi ni eni egbo ee gba, e rue oli je eke iSizeria, e te agho rue oli ya je iTasosi.

³¹ Igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iJudia ali iGalili ali iSameria nya e mholi opfomhe,

* **9:25** Li ze 2 iKori 11.32-33

e toto-a, Ayemhe-no-pfuase o ri udu shi we o, ee bua shi o, ee ngeli angeli ni o pfuase ri ekpe e na Eshinegba.

IPita o ri Eniasi ze

³² Abi iPita o li i kia oni eke gase, o ko ya feli eni e miesuo ni e la eoli iLida. ³³ O bhale ya e omose ni a lu Eniasi ni o guogh-a, o she gba ikpe elele abi o te yeshi a ghua. ³⁴ IPita oo, "Eniasi, iJesu iKirisiti o re ze. Vule migha khili iya oye ni u ke kia." Utoghuo kpe Eniasi o vule migha, o toto. ³⁵ Abi egbo ni e la eoli iLida ali iSharo e ro me khi Eniasi o toto, e mu pfi deba Onomhue.

IPita o guise iDokasi le

³⁶ Okpotso oghuo ni o miesuo ni a lu iTabita o la eoli iJopa, abi iTabita o ngme emue iGiriki khi "Eru," O khi ogbo onete. O gbolo mema e kpaghie eni ea mhue obo. ³⁷ Egheghe ni a ngme ena, oo ghua, igho o ghua. Abi a ro khusse olimhi oyoli-a se, a roli yeshi elemhi owa atonga. ³⁸ Abi eni e miesuo e ro suo khi iPita o la iLida, e ghie emose aava ghi oli, e oli, "Kpekpe bhale pia." Irari khi eoli iLida ali eoli iJopa e ti mama egbe.

³⁹ Igho iPita o deba we. A ri oli ya khashe asha ni a roli yeshi. Esamhi-olimhi e la agho o vie. E ri itsua ni iDokasi o fia na we khashe oli abi o ro la agbo.

⁴⁰ IPita o egbo ni e la agho nya e fie je atukpapfe. O de wugha so iromhi. O so alo ghue oni olimhi, oo li, "Tabita, gual!" Oni olimhi o khueghie alo-a, abi o me khi iPita o migha mama lue, o vule shito.

⁴¹ IPita o mu oli obo vule. O luno eni e miesuo ali eni esamhi-olimhi, o ri oli khashe we. ⁴² Iguisele oyi iDokasi o gbeke-a shi eoli iJopa. Itobo igho, ebubu

ẹgbọ e mie iJesu suọ. ⁴³ IPita ọ la iJopa ogbele ni e bu. Ọ la owa oyi iSimoni ni ọ ri ekuẹ elamhako ọ gbe akanya.

10

IKonilusi ọ ghie ya lu iPita

¹ Omose ọghuo ọ la ẹoli iSizeria ni a lu iKonilusi. Ọ khi ọga ọyi ekhọli-okhue eyi Itili. ² Lọli ali apfọli e khi ẹgbọ ni ẹ na ulishi Eshinegba. Ọ khi ọgbọ ni ọ pfo elemhi i somhi ẹgbọ ni ẹa mhue opfa. Ọ gbo khi ọgbọ ni ọ sọ iromhi ẹghẹghẹ kpa. ³ Eḷẹghuo elemhi agogo ese ẹle ọguota, ọ me ime-alo, ọ me khi aḡeni ọyi Eshinegba ọ bhale ọ lu ọli, “IKonilusi!”

⁴ Ọ sọ alo ghue oni aḡeni, ulishi o mu ọli. Ọọ li, “Onomhue elọ o ze khi u bhale.”

Oni aḡeni ọọ li, “Iromhi eye ni u wa sọ ali isomhopfa ni u wa somhi e she bhale deba Eshinegba, Ọ she mu egbe ni ọ rọ ya ye le. ⁵ Memena nyanya ghie ẹgbọ je ẹoli iJopa ni e ya lu iSamọ ni a gbolo ẹ lu iPita, ni ọ bhale. ⁶ Ọ kushi ayi iSamọ ni ọ ri ekuẹ elamhi ẹ gbe akanya. Oni owa oyọli o la epfe oke.”

⁷ Abi oni aḡeni ọ rọ vu se, iKonilusi ọ lu eni ẹ ga li etuava ali ọkhọli-okhue ni ọ khi adogeli oyọli ni ọọ ga Eshinegba. ⁸ IKonilusi ọ gueye we emini a me nya. Ọ ghie we je obini iJopa.

Ime-alo ni iPita ọ me

⁹ Ogbeakolo khi itsotso ọguota o mu eke, khi e lese ri okiali ramhi epfepfe iJopa, iPita ọ nga owa atonga ya sọ iromhi. ¹⁰ Okiamhi oo gbe ọli. Ọọ nono emini ọ ya le. Abi a rọ ọ nye eminale ni ọ ya le, ọ me ime-alo. ¹¹ Ọ me khi emini e li abi ode ni o

zẹ igo ene o rọte idane e tiemhile. ¹² Igho o me khi iwali elamhako e lao, ghe eni e ze awe ene ali eni e e tialo idi eke ali ipfeli. ¹³ Igho uruli o ngme, oo li, “Vule iPita, gbe ni u le.”

¹⁴ Ama iPita oo, “Iiye e, Onomhue! Mhia kpe tigbe le eminale ni ea pfuase ni a ghuẹ ghue, a ti e bia mhe.”

¹⁵ Oni uruli o gbo nu oli ngme, oo li, “Emini Eshinẹgba o da ro khi oni o pfuase se, khi ke lu oli emini o a pfuase.”

¹⁶ Itese o ligho mhesẹ abo ri egboli khase neni a rue oni emhi nga idane.

¹⁷ Abi iPita o kie li i sa ingme ime-alo ni o me, emose ni iKonilusi o ghie usomhi, e nono owa oyi iSamọ me. E migha odalo ode unuekpe oyi oni apfe. ¹⁸ E lu mhila, “A mholi opfese shi ana ni a lu iSamọ iPita?”

¹⁹ Abi iPita o kiele khokho emini oni ime-alo ona o ngme, Ayemhe o ro gueye oli, “Ri eso kpe emose aase e e nono e. ²⁰ Nyanya mu egbe ni u deba we vu, khi mhemhe mhi ghie we.”

²¹ Igho iPita o tiemhi deba we, oo we, “Mhemhe a nono, elo e re e bhale?”

²² Ee oli, “Oga oyi ekholi-okhue ni a lu iKonilusi o ghie anye ghi e. Ogbọ oniemhi ni egbo iju e mu ekpe a na o khi. O gbo khi ogbo ni o pfuase ni oo ga Eshinẹgba. Ageni o gueye oli o ghie ghi e, u bhale owa oyoli, ni o suogme ni u ya gueye oli.” ²³ Igho iPita o lu eni emose lo owa oyoli, e gbhe agho ni ogbe o gbe.

IPita o la apfe oyi iKonilusi

Ogbeakoḷo, loḷi ali eni e miesuo eghuo e roṭe iJopa deba we vu. ²⁴ Ogbeakoḷo, e lo elemhi eḷi iSizeria le, ashini iKoniḷusi ali apfoḷi ali egbegbi emole oḷi, e legba migha e khe we. ²⁵ Abi iPita o ro ramhi agho, iKoniḷusi o lo o li ode, o wugha, o nyese ukhomhi tse oḷi. ²⁶ Ama iPita o mu oḷi vule, o o li, “Vule khi oḡbo onabi ye ye mhi khi.”

²⁷ IPita o nu oḷi ngme, o lo owa, o bhale ya e eḡbo ni e bu shi agho. ²⁸ Oo we, “Ee a she lese khi eri Ishi eyi iMosisi oo eḡbo iJu e khi kugbe eḡbo iJeta o, wekhi eri e ko ya feḷi oḡbo ni o a khi iJu. Ama Eshineḡba o roḷi khase mhe mhi khi leli oḡbokhoḡghuo shi oni o a pfuase ali oni a ghue. ²⁹ Irarigho, abi u ro ghie lu mhe, mhia mholi akhokhomhe shi o. Elo u mema lu mhe shi?”

³⁰ IKoniḷusi oo li, “Amo o li ele ene, eḡheḡhe agogo ese oḡuota, mhi ro la owa oyemhe e so iromhi. Udemhija mhi me khi omose oghuo o so itsua ni ee ge nyanyanya o migha mhe odalo. ³¹ Oo li, ‘IKoniḷusi, Eshineḡba o she suo iromhi eye, o she gbo me ikanya isomhelemhi ni u gbe e deba eḡbo eni ea mhue. ³² Ghie oḡbo ghi omose ni a lu iSamo iPita ni o la iJopa. Opfese o khi shi owa oyi iSamo ni o ri eku e lamhi e gbe akanya, ni o la epfe oke oku.’ ³³ Loḷi mhi ro ghie oḡbo ghi e pia. Oo gue ti, abi u bhale. Memena awa nya awa la odalo oyi Eshineḡba ni anye suo emini Onomhue o gueye u gueye anye.”

Ungmemhi ni iPita o ngme

³⁴ IPita oo, “Mhi she me oḷi me khi igesikia o khi, khi Eshineḡba o a mholi khi ona o kpe oḷi ne,* ³⁵ ama

* **10:34** Li ze iDeut 10.17

ẹgbọ kpa ni e da a na ulishi oyi Ẹshinẹgba, ni e gbolo ẹ riẹlẹ emini o rọte ode, Ẹshinẹgba ọ kpe obọ ọọ mie. ³⁶ Ẹẹ a lẹsẹ usomhi ni ọ ghie ghi ẹgbọ iZireni, ni o khi usomhi onete oyi opfomhẹ ni o rọte obọ oyi iJesu iKirisiti ni ọ khi Onomhẹ oyi agbọ kpa bhale. ³⁷ Ẹẹ a lẹsẹ ingme ni a mẹ elemhi eke iJudia nya, ni o rọte iGalili gbaekele, abi iJoni ọ rọ ọ tse abọ usomhi gueye ẹgbọ, khi a mema batazi wẹ, ³⁸ abi Ẹshinẹgba ọ li ri Ayemhẹ-nọ-pfuase ali ekpabọ kpha iJesu onge iNazareti sọ, ali abi ọ li i kiakia ashakpa riẹlẹ onete, ni ọ mie ẹgbọ pfuese obọ oyi ekpabọ eyi ọkphaghie, itobọ khi Ẹshinẹgba ọ nu ọli la.

³⁹ “Anye ri ẹloe mẹ ikanya ni ọ gbe nya, elemhi ẹoli eyi ẹgbọ iJu ali iJerusalemu. Wẹwẹ e tali ma ọọra apfida gbe ọli-a. ⁴⁰ Ama ẹlẹ nuzi-ese, Ẹshinẹgba ọ rọte eghuli guise ọli le ni a mẹ ọli. ⁴¹ Ọa khi ọgbọkpa ọ mẹ ọli, sẹ ni anye ni Ẹshinẹgba ọ she kpe zẹ, anye khi ọtsẹlẹ, anye ni anye nu ọli le eminale ni anye gbo nu ọli da abi ọ rọ rọte eghuli guale se. ⁴² Ọ mhẹsẹ na anye, anye kia ke gueye ẹgbọkpa ali anye gbo ke pfi ọtsẹlẹ shi ọ khi lọli iJesu, Ẹshinẹgba ọ zẹ, lọli khi ọsọ-ẹzọ oyi eni e laọ ali eni e ghu-a. ⁴³ Emekeguele nya e kpe ngme ungmehi oyọli khi eni e da mie ọli suọ khi a ya gbe olamhẹ kua na wẹ, rọte ekpabọ ni o la eva oyọli.”

Ẹgbọ iJeta e mie ayemhẹ ni ọ pfuase

⁴⁴ Abi iPita ọ kie li i ngme, Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ tiemhile na ẹgbọ ni e suọ oni ungmehi. ⁴⁵ Abọ e sha eni e miesuọ ni e shẹlẹ-a, ni e rọte ẹoli iJopa kphase iPita bhale aghọ, khi Ẹshinẹgba ọ li ri Ayemhẹ-nọ-pfuase na ẹgbọ iJeta. ⁴⁶ Irari khi e suọ

khi e ngme emue ododa eyi Ayemhe no pfuase, e kuęghie Eshinegba.

Igho iPita o ri irarigho lie, ⁴⁷ “Ogbokhoghuo o dobe ya lie ogbo khi ri amę batazi egbo ena mena? E she li mie Ayemhe-no-pfuase abi awa li mie oli.” ⁴⁸ Igho iPita oo a ka ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi we. Igho e gueye oli o nu wewe la agho ikukumi ogbele.

11

IPita o gueye eni e miesuo emini o rieje

¹ Eni ighiusomhi na keę ali eni e miesuo ni e la eke iJudia nya e suo khi egbo iJeta e li mie ungmehi oyi Eshinegba suo. ² Abi iPita o ro nga obini iJerusalemu, eni e miesuo ni e shele-a, ee shi iPita unu. ³ Eę oli, “Yeęe u lo owa oyi egbo iJeta ni ea shele-a, u gbo la agho le eminale!”

⁴ Igho iPita o rote eke roli lo we esọ abi a ga li me oni ingme nya. Oo we, ⁵ “Eoli iJopa mhi la a so iromhi, ni ukuku olesę o ro kia mhe alo-a, ni mhi ro me ime-alo, mhi me khi emini o li abi ode ni o ze igo ene, o te idane tiemhile ashini mhi la. ⁶ Mhi bino elemhi oli, mhi me elamhako ni e ze awe-ene, ali elamhako ebuli, ali elamhako ni e tialo idi eke, ipfeli na idane e li la elemhi oli. ⁷ Igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme, oo mhe, ‘Vule, iPita gbe elamhi ena, ni u le.’

⁸ “Ama, mhię oli, ‘Iiye e, Onomhue! Mhi aa le eminale ni ea pfuase ni a ghuę ghuę abi a te bia mhe.’

⁹ “Oni uruli o gbo nu mhe ngme, oo mhe, ‘Emini Eshinegba o she ro pfuase, khi ke roli shi emhi ni oa

pfuase.’ ¹⁰ Itese o li igho mhesẹ abo ri egboli khase neni a rue oni ode nga idane.

¹¹ “Aghoagho, eni emose aase ni e te iSizeria nono mhe bhale, e lo owa ni mhi la le. ¹² Ayemhe o gweye mhe mhi deba we vu, mhia aa khe ako. Egbosasa ena e te eoli iJopa kphase mhe je eoli iSizeria ni anye ro ga bhale owa oyi iKonilusi. ¹³ Loli o gweye anye abi o li me ageti elemhi owa oyoli, ni o oli, ‘Ghie ogbọ je iJopa ya lu omose ni a lu iSamọ ni a gbo lo a lu iPita. ¹⁴ Loli o ya gweye abi yeye ali apfe a li ya mholi imiepfuese.’

¹⁵ “Abi mhi li i ngme, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we o abi o li rote igbaekele li tiemhile shi awa o. ¹⁶ Igho mhi yelege emini Onomhue o ngme ni oo, ‘Amẹ iJoni o ro batazi egbo, ama Ayemhe-no-pfuase a ke ro ya batazi e.’* ¹⁷ Abi o ro khia khi Eshinegba o she ri isomhopfa enabi o ro na awa abi awa ro mie iJesu iKirisiti Onomhue suo li na egbo ni e a khi iJu. Oghuo o khi mhemhe ni mhi ya nu Eshinegba khabo?”

¹⁸ Abi e ro suo ona se, e yemhe awolo-a, ee kueghie Eshinegba, ee lie, “Eshinegba o li ze ni egbo ijeta e li mu pfi ni e li mhue agbo na agboagbo.”

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la Atioki

¹⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia gbhiaku eke iFonisha ali eke iSapurosi ali eoli Atioki itobo okholi ni a mu vule shi we o egheghe ni a ro gbe iSitivini-a. E kia gue oni usomhi ye egbo iJu weweghuo tse.† ²⁰ Eghuo o e rote eke iSapurosi ali eke iSairini bhale, e vu je eoli Atioki, e lili

* **11:16** Li ze Ika 1.5 † **11:19** Li ze Ika 8.1-4

gue usomhi onete oyi Ọnọmhuẹ yẹ ẹgbọ iGiriki
²¹ Ekpabọ oyi Ọnọmhuẹ o nu wẹ la, Ebubu ẹgbọ e
 miesuọ, e mu udu pfi deba Ọnọmhuẹ.

²² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la
 iJerusalẹmu e suọ oni ingme, ighọ e ghie iBanabasi
 je ẹoli Atiọki. ²³ Abi ọ rọ ramhi aghọ, ni ọ rọ mẹ
 abi Eshinẹgba ọ li somhi-elemhi eni ẹgbọ, egbe e
 mu ọli. Ọ ri udu shi wẹ ọ e ri udu oyẹwẹ nya na
 Ọnọmhuẹ. ²⁴ IBanabasi ọ khi egbegbi ọgbọ onete
 ni ọ mhue Ayẹmhe-nọ-pfuase ali irudunga oniẹmhi.
 Ebubu ẹgbọ e ri itobọ emini ọ riẹlẹ mie Ọnọmhuẹ
 suọ.

²⁵ Ighọ iBanabasi ọ je ẹoli iTasọsi ya nono iSọlu.
²⁶ Abi ọ rọ mẹ ọli, ọ rue ọli je ẹoli Atiọki, e la aghọ
 ukpe oghuo, ee sẹsẹ ebubu ẹgbọ. Elemhi ẹoli Atiọki
 a la te odode kpẹ lu eni e miesuọ, iKirisiti enikeke.‡

²⁷ Oni ẹghẹghẹ, emekeguele eghuo e rọte ẹoli
 iJerusalẹmu je Atiọki. ²⁸ Oghuo elemhi eni
 emekeguele ni a lu Agabusi ọ vule, ọ guele abi
 Ayẹmhe ọ ghie ọli, khi úkhúmhi o ya pfi ushishi
 na eke iRomu nya. (Eghẹghẹ ni iKiladiusi ọ rọ
 khi Oghie iRomu nya ona o rọ bhale ya tse.)§
²⁹ Eniye odukhokho eyi iJesu ni e la Atiọki e gba
 ugbamhi, abi e li ya ri ikpaghiobọ ghie usomhi
 ghi eni e miesuọ ni e la eke iJudia, abi ọgbọgbọ ọ
 mhue ekpabọ ramhi. ³⁰ Ighọ e zẹla ikpaghọ kugbe,
 e rẹwẹ ghie iBanabasi ali iSọlu usomhi ghi eni
 egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti
 suọ na iJerusalẹmu.

‡ **11:26** Ẹgbọ eni ẹẹ ngeli a bi iJesu iKirisiti a lu iKirisitiani.

§ **11:28** Li zẹ Ika 21.10

12

Imhese-bino onofune

¹ Oni eghẹghẹ agho, oghie Erodu o muno egbọ eghuo ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, o o nono ni loli nase we shi afue. ² O ri unu bhale a ri uwe re gbe iJemhisi ni o khi inyoghuo iJoni-a. ³ Abi o ro me khi o ti egbọ iJu eloe, o gbo mu iPita shi owa. Oni eghẹghẹ e ro li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma ma nye. ⁴ O mu oli se, o roli shi owa ighumha, o ze ekholi-okhue ikuwe asha ene ni e ooghi ege, e ri eloe shi oli ege. Erodu o mholi oli shi udu khi a kha da li oni ukpe se, loli rue oli lasele gboo, ni a gue oli ezo.*

⁵ Igho a ri iPita shi owa ighumha, ama igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e toto obo o so iromhi lu Eshinegba na li.

⁶ Eliyose ni Erodu o kha ro rue iPita lasele ogbeakolo, iPita o lese-a shi ifuabo eyi iku ekholi-okhue aava, a ri iweghẹ eva ge oli. Eni e khe ekhe aava elese e la ode unuekpe oni owa ighumha e khe ekhe. ⁷ Udemhija, ageni oyi Onomhue o lole, igho akpa o la elemhi oni owa ighumha a ge. Oni ageni o pfi iPita emhi epfe, guise oli le. Oo li, "Nyanya vule!" Utoghuokpe, iweghẹ ni a so li e ku oli abo kua.

⁸ Igho oni ageni oo li, "Ri oghene oye mu oku, ri eku so." iPita o nyanya ligho. Oo li, "Ri itsua eye so, ke deba mhe." ⁹ Igho iPita o deba li je olase oni owa ighumha, ama oa lese khi emini oni ageni o ri ele khi egbegbi ingme lo, o dabi khi elena loli ii la. ¹⁰ E dose eni e khe ekhe eni odode ali enuzava. E

* **12:4** Li ze Okiali 12.1-27

bhale ode unuekpẹ akhuli ni a rote a lasele shi ifui apfe. Oni ode unuekpẹ akhuli lolighuo o khueghie-a. E rote o dose. Abi e ro kia ifui apfe le denẹ, oni aḡeni o kele-a.

¹¹ Igho eḡbhali eyi iPita e na ya to. Oo, “Ena mhi lese, ni oḡa mhue akhokhomhe khi Onomhue o ghie aḡeni oyoli, o ka pfa mhe shi eke obọ oyi Erodu ali emini eḡbo iJu eḡ sa khi mhi ya me nya.”

¹² Abi eḡbhali eyoli e ro na ya to se, o je owa oyi iMeli ni o khi inyo iJoni ni a gbolo e lu iMaki. Agho eni e miesuo e legba la a so iromhi. ¹³ IPita o kpheli ode na olase. Igho omueshi ni oo ga oḡbo ni a lu iRoda o bhale ya mie oli unu. ¹⁴ Abi o ro suo uruli oyi iPita, oghẹle o vo oli udu. Oḡa je okpe ode-a ne, o nyanya nyene eḡbe ukhokho ya tseḡe gueye we, “IPita o she jele!”

¹⁵ Eḡe oli, “Ujili oo kphe!” Ama o li khi eḡbegbi ingme loli e ngme. Igho e oli, “Ayemhe olimhi oyoli lo!”

¹⁶ Ama iPita o kiele kpheli obọ ode. Abi e ke ro khueghie oni ode-a, e me khi loli lo. Abọ e sha we. ¹⁷ O ri obọ gbe we akhiakhia. O tige gueye we abi Onomhue o li rue lue owa ighumha le. Oo we, “A gueye ijemhisi ali eni e miesuo eni e kpole.” Igho o vu je oboese.

¹⁸ Ogbeakolo, ozughu o lo iteva oyi eni ekholi-okhue le shi abi iPita o li kia. ¹⁹ Abi Erodu o ro o e lolo nono iPita kia gase, ni eḡa ro me oli. O ri eni eḡ khe ekhe eḡho gue ezo. Oo a gbolo we-a.

Eghuli oyi Erodu

Abi a ro me enana se, Erodu o rote eke iJudia je iSizeria ya la ukuku eḡheḡhe.

²⁰ Elemhi e lolo bi Erọdu deba ẹgbọ iTai ali iSidoni. Ighọ eni ẹgbọ e to ukhomhi ma, ee dua abi e li ya mẹ asha nu oni oghie shitọ ngme. Abi iBilasitọsi ni ọ khi adogẹli ọyi oghie ọ rọ lama shi wẹ ọ, e tigbe lama khi wẹwẹ e ya lema oghie ni wẹwẹ e rọ riẹlẹ. Itobọ khi ẹoli ọyi oni Erọdu eni ẹgbọ e rọte mẹ eminale ẹ de.

²¹ Oni ogbele o ramhi Erọdu ọ gbanọ itsua oghie eyọli, ọ shitọ ukpekhomhi oghie oyọli. Ọ nu eni ẹgbọ ọ ngme. ²² Eni ẹgbọ e ku unu-a nyoghoo, ẹ li, “Uruli ọyi Ẹshinẹgba na, ọa ke khi ọyi ọgbọ.” ²³ Utoghwo kpe aḡeni ọyi Ọnọmhue ọ pfi Erọdu emhi, itobọ khi ọa ri ekpe na Ẹshinẹgba. Ekhọli e ri ọli le. Ọ ghu eghuli osoli.

²⁴ Ungmemhi ọyi Ẹshinẹgba o gbhiaku ashakpa, oo gẹ shọ. ²⁵ IBanabasi ali iSọlu e rọte iJerusalemu, obini a ri ikpaghọ ghie wẹ usomhi je jele. Abi e rọ ọ jele, e rue iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki mhue obọ.

13

A zẹ iBanabasi ali iSọlu ghie usomhi

¹ Emekeḡuele ali eni ẹ sẹsẹ e la igbaa ọyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni ọ la Atiọki, ni e khi iBanabasi, ali iSamọ ni ọ khi ọgbọ ọbishi, ali iLushọsi ọngi iSairini, iMaini ọni a ga kuele ọli ali oghie Erọdu, ali iSọlu. ² Abi e li i kueghie Ọnọmhue ni e li i pfi azumhi, Ayemhe-nọ-pfuase ọọ wẹ, “A zẹ iBanabasi ali iSọlu-ọ lase na mhe ni e ya gbe akanya ni mhi lu wẹ shi.” ³ E pfi azumhi, e ri abọ nga wẹ ukhomhi sọ iromhi na, e ghie wẹ vu.

Elemhi iSapurọsi

⁴ Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ ghie iBanabasi ali iSolu je iSelusha agho e te lo oko oke je eke ni oku o khi shi na lu iSapurosi. ⁵ Abi e ro ramhi eoli iSalamisi, e la owa ugamhi oyi egbo iju gue ungmehi oyi Eshinegba le. Ijoni ni a gbolo e lu iMaki o la agho ri obo da we oni akanya.

⁶ E kia je ukiekie iSapurosi ni o kpole nya, e bhale eoli iPafosi. Agho e ya e obo ni a lu iBajisosi ongi iju ni oo li eboli, ni o khi omekeguele oyi egbholi. ⁷ Loli o khi omole oni igovunon ni o la oni eke, eva oyi oni igovunon khi iSajosi iPolosi ni o khi otsighbẹ. Oni igovunon o lu iBanabasi ali iSolu itobo khi o nono ni loli suo ungmehi oyi Eshinegba. ⁸ Ama oni iBajisosi ni o lie Elimasi ni oo li obo, o tsua ozughu lo agho le ini oni igovunon o khi me asha miesuo. ⁹ Igho iSolu ni a lie lu iPolu, ni Ayemhẹ-nọ-pfuase o vo egbe, o fele oni obo chii. ¹⁰ Oo li, “Yeye omi okphaghie! Yeye obe eminete ni u wa li ikenegeu. Ele u ya rote imu-ungmehi oyi Eshinegba pfi ukhomhi kpoke lasele?” ¹¹ Memena Eshinegba o ya nise obo oyoli ti e, u ya ze alo, waa ke gbo dobe ya me ugemhi oyi ovov ukuku egheghe ne.”

Aghoagho, Elimasi o me khi alo eyelue e bi obili-a, Oo bibi, oo nono oni o ya mu oli obo ke kia. ¹² Abi oni igovunon o ro me ingme ni a me, o miesuo, irari khi osese ingme oyi Onomhue o ri abo sha li.

Atioki ni o la elemhi iPisidia

¹³ IPolu ali apfoli e rote iPafosi lo oko oke da oke oniemhi je iPeriga, ni o khi eoli ni o la iPafia. Ana ijoni ni a gbolo e lu iMaki o pfi we shi nyene egbe je iJerusalemu. ¹⁴ E rote iPeriga je eoli Atioki

ni o la eke iPidia. Ogbelę iyemhęa oyi iJu, e lo owa ugamhi ya shito. ¹⁵ Abi e ro rōte ebe ishi oyi iMosisi ali ebe eyi emekeguele zę se, eni eę mhęę shi oni owa ugamhi e ghie usomhi ya gueye iPolu ali iBanabasi, eę wę, “Inyoghwo anye, ini a mholi ungmemhi ni a mę ya guele ni o ya ri udu shi eębo o, a ke ngme.” ¹⁶ IPolu o vule migha o ri obo nu wę ngme. Oo, “Eę eębo iZireni ali eę iJeta ni a ga Eshineęba a ri esọ shi mhę eke! ¹⁷ Eshineęba oyi eębo iZireni o zę eni e bia awa, loli o ręwę khi eębo eniemhi, oni eęhęghę e khi epfese shi eke ijipiti. Eshineęba o ri ekpabo eyoli wolọ wę eke ijipiti lasele.* ¹⁸ Elemhi ikpe egbhueva o ri abo mu udu na e elemhi odagbe ifufu.† ¹⁹ Edeli ishilua o pfusea eke iKena. O ri eke oyewę na eębo eyoli le ugu.‡ ²⁰ Elemhi ikpe egbhue-uye ali eva ali ikpe igbe (450) a mę ingme enana.§

“Abi a ro mę ena se, o ri esọ-ezo na wę ni ee mhęę, ya ramhi eęhęghę oyi iSamuęni omekeguele. ²¹ Igho eni eębo e mhila Eshineęba o ri oghie na węwę, Eshineęba o rue iSolu omi iKishi oyi unuekpe oyi iBejami na wę. Loli o khi oghie oyewę elemhi ikpe egbhueva.* ²² Abi Eshineęba o ro rue iSolu oghie le, o ri iDefidi le oghie na wę. Ingme ni Eshineęba o ngme shi iDefidi egbe na, ‘Mhi she mę khi iDefidi omi iJese o khi omose onabi udu oyemhę oo nono, o ya rięle oghuemhę oyemhę nya.†

²³ “Rote unuekpe oyi oni iDefidi, iJesu ni o khi

* **13:17** Li zę Okiali 1.7; 12.51 † **13:18** Li zę iNoba 14.34; iDeut 1.31 ‡ **13:19** Li zę iDeut 7.1; iJosh 14.1 § **13:20** Li zę iDeut 7.1; iJosh 14.1 * **13:21** Li zę iSam 8.5; 10.21 † **13:22** Li zę iSam 13.14; 16.12; Iwolo 89.20

Ọmiepfuese ọyi ẹgbọ iZireni ọ te bhale, abi Ẹshinegba ọ li roli shobo. ²⁴ Neni iJesu ọ bhale, iJoni ọ she kpe gueye ẹgbọ iZireni e ti olamhe le, e mupfi deba Ẹshinegba, ẹghẹghẹ agho ni a batazi we. † ²⁵ Abi iJoni ọ ro gbe akanya se, ọ mhila eni ẹgbọ, ọọ, ‘Oghuo a khokho mhe shi? Mhi aa khi oni a migha a khe. Oni ọ ya bhale ini mhi gbe akanya oyemhe se, mhi aa fu te ni mhia taghie uli ekuẹ ni ọ so-a.’ §

²⁶ “Inyoghuo-mhe imi Aburaamu, ali ẹẹ iJeta ni a na ulishi Ẹshinegba ni a la akana, oni ungemmi imiepfuese ona, oyawa lo! ²⁷ Ẹgbọ ni e la iJerusalemu ali eni ẹẹ mhesẹ na we, ẹa lesẹ iJesu shi Ọmiepfuese. Ama igbe-a ni e gbe iJesu-a, o ri emini emekeguele ee ngme, ni ee ze khasẹ we ẹle iyemhea kpa bhale ya tse. ²⁸ Abi o tseku khia khi ẹa me ẹzo gue shi ọli egbe, ẹẹ li ipaleti ọ ze ni a gbe ọli-a.* ²⁹ Abi e ro riele emini Ebe-no-pfuase o ngme shi ọli egbe se, e rue ọli apfida tiemhile, e roli to uji. † ³⁰ Ama Ẹshinegba ọ rote eghuli guise ọli le. ³¹ Ogbẹle ebubu ọ ri egboli khasẹ ẹgbọ eni e nu ọli rote iGalili je iJerusalemu. We we e ke pfi ọtsẹle shi ingme oyoli khasẹ ẹgbọ eyawa. ‡

³² “Eri anye bhale akana ni anye ya ri oni usomhi onete na ẹ, ikhi ishobo ni Ẹshinegba ọ shi na eni e bia awa. ³³ Ọ she ri oni ishobo ona tse na awa imi we, abi ọ li guise iJesu le. Abi a li keke ọli shi ebe Iwolo ni uzeva, khi,
“ ‘Omimhe u khi, ogbe namo,

‡ **13:24** Li ze iMak 1.4; iLuk 3.3 § **13:25** Li ze iMat 3.11; iMak 1.7; iLuk 3.16; iJon 1.20,27 * **13:28** Li ze iMat 27.22-23; iMak 15.13-14; iLuk 23.21-23; iJon 19.15 † **13:29** Li ze iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42 ‡ **13:31** Li ze Ika 1.3

mhemhe mhi khi Itẹ.’

³⁴ Abi Eshinegba ọ rọte eghuli guise ọli le, ni ọa zẹ ọli ghu ke-a, o mu ma ungmemhi oyọli ni ọ la lie, §

“ ‘Mhi ya ri ikhivose no pfuase,
ni a ri egbe e nga egbegbo
ni mhi shobo na iDefidi ne.’

³⁵ Igho ọ kie gbo li ngme ọli shi ashese.*

“ ‘Waa ya zẹ ni
oni ọ pfuase oye
ọ ghu ke-a.’

³⁶ “Irari khi eri iDefidi ọ ga Eshinegba abi ọ rọ la agbo, igho ọ ghu-a, a ri ọli to mama eni e bia li. O ke-a shi elemhi uji. ³⁷ Ama idiegbe oyi iJesu ni Eshinegba ọ rọte eghuli guise le, ọa ke-a.

³⁸ “Irarigho, inyoghuo, anye tse abo ye e khi obo oyi iJesu a te ya mholi igbe olamhe kua. ³⁹ Onini ọ da mie ọli suo ne, a she pfa na li, ọa ke lue shi emini Ushi oyi iMosisi ọa dobe pfa na we shi. ⁴⁰ A mhue egbhe, ini emini emekeguele e ngme o khi ya tse shi e egbe, ni ee,

⁴¹ “ ‘A ghe i, ee ni
a ri Eshinegba a li egia
Oshabo ọ sha e, a pfua.
Irari khi mhi ya rieje
emhi eghenge oye e

ni aa ya mie shi ghue,
ini ogo ọ tseku gue ọli ye e.’ ”†

⁴² Abi iPolu ali iBanabasi e rọ rọte oni owa ugamhi vu, eni ebo e gbo lu we e nyene egbe bhale ogbele ugamhi olese ya nu wewe ngme oni

§ 13:34 Li zẹ Aza 55.3 * 13:35 Li zẹ Iwolo 16.10 † 13:41 Li zẹ Abak 1.5

ungmemhi. ⁴³ Abi oni ilegba o rọ gbhia khuse, ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta eni e she mu pfi bhale ugamhi oyi ẹgbọ iJu, e kpikpi i deba iPọlu ali iBanabasi. IPọlu ali iBanabasi e ye wẹ ude, e kie ke deba okhale ni ẹa fu tẹ ni Eshinegba o riele na wẹ.

⁴⁴ Eḽe iyemheḽa ni o deba li, ẹgbọ ni e la oni ẹoli nya e legba ni e ri esọ shi ungmehi oyi Eshinegba.

⁴⁵ Abi ẹgbọ iJu e rọ mẹ oni ilegba, ee kpe ofuma, ee kholo ingmemhi zu iPọlu unu, e tsue ọli.

⁴⁶ Ama iPọlu ali iBanabasi e ngme ungmehi igbedu, ẹ li, “Eḽe a khi eni anye kha mema kpẹ gue ungmehi oyi Eshinegba ye neni o ramhi ẹgbọese egbe. Ama abi a ke rọ kie oni ungmehi ni aa rọ sa khi o ti ni a mḽoli agbọ na agbọagbọ egho, mena, anye ya zẹ ẹ obọ, anye deba ẹgbọ iJeta. ⁴⁷ Irari khi ona khi omheḽe ni Onomhue o mheḽe na anye, ni o ree.‡

“ ‘Mhi she re ẹ khi
ákpa na ẹgbọ iJeta,

ni agbọ nya e mhue imiepfuese.’ ”

⁴⁸ Abi ẹgbọ iJeta e rọ suọ ona, ee gheḽe, ee kueghie Eshinegba shi oni ungmehi, ẹgbọ eni a she zẹ shi agbọ na agbọagbọ, e mie ijesu suọ.

⁴⁹ Oni ungmehi oyi Onomhue o gbhiaku asha kpa oni eke. ⁵⁰ Ama ẹgbọ iJu e tanọ shi ikpotso ni ẹe na ulishi Eshinegba ni a mu ekpe a na ali ekhemhue eyi oni ẹoli. E seḽe ẹgbọ ni e mu okḽoli oniemi vule shi iPọlu ali iBanabasi o, e khu wẹ fiẹ lase oni ẹoli. ⁵¹ Ama eni eniye odukhokho eyi ijesu e kpishi itutu awe shi eke, ni e pfi otseḽe mu eni ẹgbọ. E rọte agho doḽe je ẹoli iKoniomu. § ⁵² Oghẹḽe ali Ayemhe-

‡ **13:47** Li zẹ Aza 42.6; 49.6 § **13:51** Li zẹ iMat 10.14; iMak 6.11; iLuk 9.5; 10.11

nọ-pfuase ọ lo eni e miesuo egho egbe.

14

Emini a me iKoniomu

¹ IPolu ali iBanabasi e lo owa ugamhi oyi egbo iju obini iKoniomu, abi e kie kpe e li. E lolo gue e ngme ungmehi ni o lo egbo eso, ni o ri ebubu egbo iju ali iJeta miesuo. ² Ama egbo iju ni ea lama miesuo, e tanog egbo iJeta abo ni elemhi o yese we-a deba eni e miesuo. ³ Igho iPolu ali iBanabasi e kushi agho tese, e ri igbedu u ngme ungmehi oyi Onomhue ni o pfi otsele shi ungmehi okhale oyoli, rote ekpabo ni o ro na we e gbe akanya onyaloa ali oshabo. ⁴ Okemhi o lo oni edeli le, egbo eghuo e kugbe egbo iju o, eghuo o e la ukhokho oyi ighiusomhi na kee. ⁵ Igho egbo iJeta eghuo ali egbo iju ali enighie eyewe, e gba abi e li ya gbe we ali abi e li ya tonon we eche. ⁶ Abi eni ighiusomhi e ro suo ona, e na je eoli iLisitira ali iDebi ni o la eke iLikaonia ali eoli elese ni e mama we. ⁷ Agho e la a gue usomhi onete le.

Elemhi iLisitira ali iDebi

⁸ Omose oghuo oni a bia okhomhi ni oia kia ghue abi a te bia li, o li la oni iLisitira. ⁹ O shito agho ri eso shi ungmehi ni iPolu oo ngme. IPolu o me khi o mholi irudunga ni o dobe ya ro li ze, iPolu o bino oli chii. ¹⁰ O tseshe leghe, oo, "Vule migha!" Oni omose o ti vule, oo kia gashe.

¹¹ Abi eni egbo e ro me akanya ni iPolu o gbe, e ngme elemhi iLikaonia, ee tseshe, ee lie, "Ilitsa e mele egbo-a bhale iteva oyawa o!" ¹² Eva ni e

lu iBanabasi khi iZeusi,* itobọ khi iPọlu khi ọni ọ mema e ngme, e lu ọli Amẹsi.† 13 Ọni ọọ luasẹ oni olitsa iZeusi, ni okula oyọli o la ukhokho apfẹ oni ẹoli, ọ muno ena enokpo ali idodo je oni ode unuekpẹ oyi oni ẹoli, itobọ khi lọli ali eni ẹgbọ ee nono ni wẹwẹ ya luasẹ iBanabasi ali iPọlu abi ilitsa.

14 Abi iBanabasi ali iPọlu e rọ suọ emini eni ẹgbọ e mu egbe khi e ya rieḽe, e nyanọ itsua shi egbewẹ uruli, e nanọ lo eni ẹgbọ ifuabọ. Ee tseḽe liẹ, 15 “Elo e zẹ khi a li na?” Egbọ enabi ẹẹ anye khi! Ungmemhi usomhi onete anye rọ tse abọ khasẹ ẹ, ni a rọte ugamhi afue mu pfi deba Eshinegba ni ọ laọ, ni ọ ma ekẹ ali ukhuli ali okẹ oniemi ali emini e la elemhi wẹ nya.‡ 16 Eghẹghẹ ni o doḽe, Eshinegba ọ zẹ ni ushishi ogbogbọ ọ ngeli abi o ghọle ọli. 17 Ama ọ kie rọte akanya onete oyọli ri ọleḽe khasẹ khi lọli laọ, lọli ọ rọte idane e ruesẹ amẹ shi emhi ekomhi shi eghẹghẹ, lọli ọ ri eminale na ẹ ẹ le, ọ ri oghẹḽe ẹ shi ẹ udu. 18 Abi iPọlu ali iBanabasi e rieḽe lina nu wẹ ngme ingmemhi ena, ẹa kie doḽe mu wẹ gba e khi luasẹ ewẹ abi ilitsa.

19 Egbọ iJu eghuo e rọte Atiọki ali iKoniomu bhale, e ri eta-ọleḽemhunu ti eni ẹgbọ mama egbe, e tono iPọlu eche, e tialọ ọli ekẹ fiẹ je ukhokho oni ẹoli, e dabi khi ọ she ghua. 20 Ama abi eni e miesuọ e rọ le gasẹ ọli, ọ vule, ọ nyeneḽe egbe je ifuapfẹ ni a la

* 14:12 iZeusi: IZeusi o khi oga iyemhẹ ni ẹgbọ iGiriki e ga. Isheghuo a lu ọli iJupita. Olitsa ọlese ni a lu Amẹsi ẹẹ khi ọ khi aghiusomhi oyọli † 14:12 Amẹsi: Amẹsi o khi eva oyi olitsa ni ẹgbọ iGiriki e ga. Eri ẹgbọ iGiriki ena e liẹ khi aghiusomhi oyi iyemhẹ elese ‡ 14:15 Li zẹ Okiali 20.11; Iwolo 146.6

tono ọli eche. Ogbeakọlọ, lọli ali iBanabasi e je ẹoli iDẹbi.

²¹ IPọlu ali iBanabasi e gue usomhi onete le elemhi iDẹbi, ebubu ẹgbọ e miesuọ. Ighọ e nyenẹ egbe je iLisitira ali iKoniomu ali Atiọki ni o la iPidia, ²² e ri udu shi eni e miesuọ ọ e ri igesikia migha shi oni irudunga. Eẹ wẹ, “Neni awa lo Eghiele oyi Ẹshinẹgba, awa ya mẹ anasemhẹ.” ²³ Elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọdọda, ee zẹ egbhali shi, ee pfi azumhi sọ iromhi na wẹ rẹwẹ nga Onomhufe ni e regbenga obọ. ²⁴ Abi e rọ kia gasẹ ekẹ iPidia se, e je ekẹ iPafia. ²⁵ Abi e rọ la ẹoli iPẹga gue usomhi onete le se, e te aghọ je ẹoli Atalia.

²⁶ Aghọ e te lo ọkọ-okẹ oniēmhi nyenẹ egbe jele obini Atiọki; Ashini eni e miesuọ e ke la sọ iromhi na wẹ rẹ wẹ nga okhale oyi Ẹshinẹgba obọ shi akanya ni e ye ya gbe se. ²⁷ Abi e rọ jele Atiọki, e lu eni e miesuọ tiggibili, e gueye wẹ ikanya ni Ẹshinẹgba ọ rẹ wẹ gbe ali abi ọ li khueghie ode-a na ẹgbọ ijeta ni e miesuọ. ²⁸ E nu eni e miesuọ la akaghọ tẹse.

15

Ilegba ni a mhọli shi iJerusalemu

¹ Ẹgbọ eghuo e rọte ekẹ iJudia bhale Atiọki, ee sesẹ eni e miesuọ khi, Ini aa li shẹlẹ wẹ-a abi Ushi oyi iMosisi o ngme ẹa ya khi eni a miepfuese.* ² Onana o pfi ingme ni o zẹ khi iPọlu ali iBanabasi e nu eni ẹgbọ ni e rọte iJudia bhale e khakọ. Irarighọ, a zẹ iPọlu ali iBanabasi ali eni e miesuọ elese e

* **15:1** Li zẹ iLẹv 12.3

nga iJerusalemu ya mę ighiusomhi na keę ali eni egbhali shi oni ingme.

³ Igho e ghie wę e ke le, abi e li rote eke iFon-isha ali iSameria doęe e le, ee gueye eębo abi eębo iJeta e li mu pfi deba Eshineęba. Onana o pfi oghęle onięmhi na eni e miesuo. ⁴ Abi e ro ramhi iJerusalemu, eni e miesuo ali eni egbhali ali ighiusomhi na keę, e mu wę epfese. Eni a ghie usomhi e gueye wę ikanya ododa ni Eshineęba o rote obo oyewe gbe. ⁵ Ama eni e miesuo eghuo ni e la otu iFarisi e vule, eę li, “Eębo iJeta e mema sheęa. A gueye wę e ri Ushi oyi iMosisi ke gbe akanya.”

⁶ Ighiusomhi na ke ali eni egbhali e ye ochi shi oni ingme ona. ⁷ Abi e ro khako shi o teęe se, iPita o vule, oo wę, “Inyoghuo, a leęe khi eęheęe ni o doęe, Eshineęba o rote iteva oye e ze mhe mhi ka gue oni usomhi onete ye eębo iJeta ni e me asha suo, ni e miesuo.† ⁸ Eshineęba ni o leęe isamhi ni e la oębokpa udu, o ri Ayemhe-no-pfuase na eębo iJeta, ro roli khasę khi lolu li mie wę, ezeęe abi o li li mie awa.‡ ⁹ Oa ri ikhioda shi iteva oyawa ali wewe, irari khi o khuęe udu oyewe-a pfuase itobọ khi e imiesuo. ¹⁰ Memena, elo o ze khi a nono ni a mheęe Eshineęba bino, ni a ro o sheli iJeta ni e miesuo itsua ni awa ali eni e bia awa eadobe tsua? ¹¹ Iiye e! Awa lama shi o khi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o mie awa pfuese, igho li khi wewe.”

¹² Oni igbaa e tsaghie-a tsuke, abi e ro suo olele eyi onyaloa ali oshabọ nya ni Eshineęba o rote obo oyi iPolu ali iBanabasi gbe iteva oyi eębo iJeta. ¹³ Abi e ro ngme se, iJemhisi oo, “Inyoghuo, a ri esọ shi

† 15:7 Li ze Ika 10.1-43 ‡ 15:8 Li ze Ika 2.4; 10.44

mhe eke! ¹⁴ ISamo iPita o lese guele abi Eshinegba o li mholi omuegbe shi ingme oyi egbo iJeta, ni o rote elemhi we sanogbo, ro mele egbo eyoli-a.

¹⁵ Onana o ri emini emekeguele e keke shi Ebe-nopfuase bhale ya tse, ni oo,

¹⁶ “Ini a me enana se,
mhi ya nyene egbe bhale,
mhi rue eghiele oyi iDefidi
gbo nyene egbe bhale,
mhi riele ikpukpu-igbe
ni e de kua oyoli ma,
mhi gbo zese oli-a.

¹⁷ Ishegho egbo ni e kpole nya
e nyene egbe bhale deba Onomhue,
egbo iJeta nya ni mhi lu,
e bhale ya khi eyemhe,

Onomhue o ngme gho,
ni o riele emhi ena.’

¹⁸ Loli o she kpe ze
ni a lese ona shi eke agboagbo. §

¹⁹ “Abi mhi so o shi khi, awa khi pfi egbo iJeta ni e nyene egbe bhale deba Eshinegba lo omunu.

²⁰ Awa ri ochoghokke ebe ya gueye we, e khi ke le eminale ni a ro luase ikhumhi. Awa gbo gueye we e khi ke ku itsebo, e khi ke le elamhi ni aa fa uruli, e khi ke da oia.* ²¹ Irari khi o she tese ni a te la owa ugamhi e ze ebe Ushi oyi iMosisi ele Iyemhea kpa, a ri ingme oyoli e tse abo ifui eoli kpa.”

²² Igho ighiusomhi na keke ali eni egbhali ali eni e miesuo nya e te eni egbo ze emose aava ni a mu

§ **15:18** Li ze Emo 9.11-12 * **15:20** Li ze Okiali 34.15-17; iLev 17.10-16; 18.6-23

ekpe ẹ na ma iPolu ali iBanabasi egbe, je Atioki. IJudasi iBasabasi ali iSalasi e ze. ²³ Ebe ni e keke ro ghie we usomhi na:

Anye ighiusomhi na keke ali eni egbhali ni anye khi inyoghuo ẹ, anye tse ẹẹ Inyoghuo anye ni a khi egbo iJeta ni a la Atioki ali iSiria ali iSilisha.

²⁴ Anye suọ khi egbo eghuo e rote anye iteva vu ni o khia khi ọa khi anye ghie we, ni e bhale ya nu ẹ ngme ingmemhi ni oo yese ẹ elemhi-a ali ni oo nase ẹ udu. ²⁵ Irarigho, anye ro kugbe ghie emose eghuo ghi ẹ, e deba iBanabasi ali iPolu emole anye bhale. ²⁶ Emose ena e she ri agbo oyewe shi okhena itobo eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue. ²⁷ Irarigho, anye ro ghie iJudasi ali iSalasi ni e ri unu gue emini anye keke shi ebe ye ẹ. ²⁸ O ti Ayemhe-no-pfuase ali anye eloe, ini anye khi ri itsua elese nase ẹ tsua dose ishi enana. ²⁹ A ti egbe eminale ni a ro luase ikhumhi le, a khi ke da ọlia, a khi le elamhi ni aa fa uruli. A khi ku itsebo. O ma a ti ẹ egbe ini a lase emhi enana le.

Eshinegba o nu ẹ la.

³⁰ Eni emose ni a ghie usomhi e vu ya tiemhi Atioki. E ti eni e miesuo nya gbili, e ri oni ebe na we. ³¹ Abi eni egbo e ro ze oni ebe se, oghelẹ o vo we elemhi itobo khi usomhi onete ni o ri udu ẹ shi obo o o tsua. ³² IJudasi ali iSalasi ni e khi emekeguele e nu we ngme ebubu ingmemhi ri udu shi we o, e zese we-a. ³³ E nu we la agho ukuku eghẹghẹ, eni e miesuo e tse we okhila. Wewe ni a ghie usomhi e nyene egbe je iJerusalemu deba eni e ghie we. ³⁴ [Ama iSalasi o lama nu we la agho.] ³⁵ IPolu ali iBanabasi e la Atioki, wewe ali

egbo elese e la agho o sese, ee tse abo ungmehi oyi Onomhue.

IPolu ali iBanabasi e vase egbe-a

³⁶ Abi ebubu ogbele e ro dose, iPolu o gueye iBanabasi, oo li, "Awa nyene egbe je eoli ni awa te dose ni awa ya bino egbo ni awa gue ungmehi oyi Onomhue ye, ni awa me abi e ke lao shi." ³⁷ O ghole iBanabasi ni e tsua ijoni ni a gbolo e lu iMaki ma egbe vu. ³⁸ Ama o ghole iPolu ni e tsua li. Itobo khi oni ijoni ni a gbolo e lu iMaki o nu we gbe ikanya ramhi ukpese ni o ro tsua we kua eke iPafia vu, o so ukhokho gbe we.† ³⁹ IPolu ali iBanabasi e mholi ekhako ni o toto shi ingme ona, e kemhi egbe. IBanabasi o rue ijoni iMaki ma egbe, e lo oko-okoe oniemhi da je iSapurosi. ⁴⁰ Ama iPolu o pfi obo rue iSalasi, e vu abi eni e miesuo e ro so iromhi na we, re we nga okhale ireloe-khu oyi Onomhue se. ⁴¹ E kia rote eke iSiria ali iSilisha, e ri udu u shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo o.

16

ITimoti o deba iPolu ali iSalasi

¹ IPolu o bhale eoli iDebi ali iLisitira, ashini omo odukhokho ni a lu iTimoti o la. Inyoli ni o li miesuo o khi ongi iJu, ama itali o khi ongi iGiriki. ² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iLisitira ali iKoniomu nya e ngme onete oyi iTimoti. ³ IPolu oo nono ni loli ri iTimoti ma egbe vu, igho o shele oia. Itobo khi egbo iJu ni e la oobo e ga lese khi ita iTimoti khi ongi iGiriki lo. ⁴ Abi e li kia eoli i gase, e sese eni e miesuo ilamashi ni ighiusomhi na kee

† 15:38 Li ze Ika 13.13

ali eni egbhali ni e la iJerusalemu e keke shi ebe na we, e gweye we, e rewe gbe akanya. ⁵ Igho igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, e fu u shi irudunga, ee bua shi o elekpa.

IMEKE NI IPOLU O ME OBINI ITIROASI

⁶ IPolu ali eni e ga kia, e rote eke iFiria ali iGalesha, itobo khi Ayemhe-no-pfuase o a ze we gue usomhi onete le eke Esha. ⁷ Abi e ro ramhi eke iMisia, ee nono ni wewe e lo elemhi eke iBitinia, ama Ayemhe oyi iJesu o a ze we lo. ⁸ Igho e rote eke iMisia dose je iTiroasi. ⁹ Eliyose elegho iPolu o me ime-alo, o me khi ongi iMasidonia o migha a lema, "Bhale iMasidonia ni u ya kpaghie anye obo!" ¹⁰ Abi iPolu o ro me oni imeke se, anye mu egbe e le iMasidonia, itobo khi anye lese khi Eshinegba o she lu anye, anye je agho ya gue usomhi onete le.

ILIDIA O MU PFI

¹¹ Anye rote iTiroasi lo oko-okere oniemhi da okere oniemhi je iSamotirasi, ogbeakolo, anye te agho je iNiapolisi.

¹² Agho anye te je ifuapfe oyi iFilipi ni o khi eoli ni o mu eloe shi eke iMasidonia ni ebubu egbo iRomu e ngeli. Anye ga la agho ebubu ogbele.

¹³ Ogbele iyemhe a oyi egbo iJu, anye te oni eoli vu je oni okere, ashini anye khokho khi egbo iJu ee lona shi iromhi isoso. Anye shito nu ikpotso ni e legba agho ngme. ¹⁴ Okpotso oghuo elemhi we ni o ri eso shi eke khi iLidia ongi iTiatira, oni o ri ide eyile e de. O khi okpotso ni oo na ulishi Eshinegba. Abi iPolu o li i ngme, Eshinegba o khueghie oli udu-a shi oni ungmehi. ¹⁵ Abi a ro batazi oli ali apfoli se, o lu anye je owa oyoli, oo anye, "A kha lese khi egbegbi

oni o miesuo mhi khi, a bhale ya ku shi na mhe.” O ti anye shi o ramhi ni anye ro lama shi oli o.

A mu iPolu ali iSalasi shi igha

¹⁶ Eḷeghuo abi anye li i je ashini anye la a so iromhi, omueshi oghumha oghuo ni o mholi ayemhe obe ni o ro o meke guele emini a ya me, o ya to anye ukhomhi. Eri o ri oni ekpabo imeguele ona a gbe ikpagho na eni e mholi oli. ¹⁷ Oo deba iPolu ali anye, oo tseşe, oo lie, “Eni e ga Eshinegba ni o fune eni egbo ena e khi! Eri e tse abo guele abi a li ya mholi imiepfuese!” ¹⁸ Ina o li i rieḷe oli ogbele kpa ya ramhi ni oni ingme o ro ri elemhi i bi iPolu, igho iPolu o nyene egbe gueye oni ayemhe, oo li, “Mhi ri eva oyi iJesu mhese ne, fie oli idiegbe ya lase!” Aghoaghoo oni ayemhe o fie oli idiegbe ya lase. ¹⁹ Abi eni e mholi oli e ro me khi ea ke me ikpagho afa ni e kpe te e oli obo o me, e mu iPolu ali iSalasi tialo ghi enighie obini agbala oyewe. ²⁰ E wolowewe bhale odalo oyi esoo-ozo, ee we, “Emose ena, egbo iju e khi ni e pfi ozughu e shi awa ifuapfe. ²¹ E kia a sese egbo imu ni e khi oda shi eyi awa. Awa ni awa khi iRomu, awa aa ya dobe ri osese oyewe gbe akanya.” ²² Eni ebubu egbo e kuma we o gue ezoo shi iPolu ali iSalasi egbe. Igho eni esoo-ozo e gueye we e banowea, e gbe we itali. ²³ Abi e ro gbe we egbegbo se, e tigbe pfi we lo owa ighumha. E gueye oni oo khe-ekhe o pfi okpe ashini o rewe shi egbegbo. ²⁴ Abi a ro ri oni omhese na li se, o mu we kulo owa aza elemhi oni owa ighumha, o so we awe igha. ²⁵ Abi itsotso ogbie o ro mu eke, iPolu ali iSalasi ee so iromhi, ee to uwolo kuoghie Eshinegba. Ighumha eni e kpoḷe e ri esoo shi

wẹ eke. ²⁶ Udemhija, eke o ri itoto nighise. Oni owa ighumha o roṭe eke jighise egbegbo. Eloawẹ eloawẹ, ode nya ni e lo oni owa le e khueghie-a. Iweghẹ ni e ro gẹ eni ighumha nya e ku wẹ awẹ-a. ²⁷ Abi oni oṣo kẹ ekẹ agho o ro me khi ode ni e la oni owa ighumha nya khi e khueghie-a, o dabi khi ighumha ni e la agho nya e she pfue. Igho o ji itakobi emhi lasese ni lue ro gbe egbelue-a. ²⁸ Ama iPolu o tseṣe leghe, oṣo li, “Khi gbe egbe e-a! Anye nya anye la ana.”

²⁹ Oni oṣo kẹ ekẹ ogho o lu oṣo o nyanya rue ugbili bhale. O ri ulishi-ulishi na buẹ buẹ, o de ya wugha odalo oyi iPolu ali iSalasi. ³⁰ Igho o rue wẹ lasese, o mhila wẹ, “Elo mhi ya li ni mhi ro ya mholi imiepfuese?”

³¹ Eẹ oṣo, “Yeṣe ali apfe nya a mie iJesu Onomhue suo khi a ya mholi imiepfuese.” ³² Igho e gue ungmehi oyi Onomhue ye oṣo ali apfe oṣo. ³³ Igho oni omose o wolọ wẹ, o dua wẹ utse ni a kualo wẹ. iPolu ali iSalasi e rue oṣo ali apfoṣo ya batazi na aghoagho. ³⁴ Igho o rue iPolu ali iSalasi nga owa oyoli ya ri eminale na le. Oghẹle o vo oṣo ali apfoṣo nya udu irari khi e she mie Eshinegba suo.

³⁵ Eṣe uzogbe ogbeakolo, eni esọ-ẹzo e ri unu na ipolisi e ka gueye oni oṣo kẹ-ekẹ ogho, “Zobe emose egho obọ ni e vu.” ³⁶ Igho oni oṣo kẹ ekẹ ogho oṣo iPolu, “Esọ-ẹzo e she ri unu bhale a wolọ e abọ-a ni a ke vu. Opfomhe o ka nu e kia.” ³⁷ Ama iPolu oṣo li, “Anye a li ingme okhoghuo ni a ro mu anye gbe itali ukpeloe oyi eṣo nya, aboriexhia khi eṣo iRomu anye khi! Ama e mu anye kulo owa ighumha. Memena, eṣe nono ni wewe e bena rue

anye abọ-a, ọa ya tse e! Eni esọ-ẹzọ wẹwẹ-ghuo e bhale ya wolọ anye lasеле.”

³⁸Eni ipolisi e lẹ ya gueye eni enighie abi e ngme. Abi e rọ suọ khi ẹgbọ iRomu iPọlu ali iSalasi e khi, ulishi o mu wẹ. ³⁹Ighọ e vu ya kuegbe-a lema wẹ, e wolọ wẹ owa ighumha le, e lema wẹ e kpẹkpẹ e lase ẹwẹ ifuapfe le. ⁴⁰Ighọ iPọlu ali iSalasi e lase oni owa ighumha le, e ya je apfe oyi iLidia. E bhale ya ẹ eni e miesuọ aghọ. E ri udu shi wẹ ọ, e rọte aghọ vu.

17

Obini iTesalonika

¹IPọlu ali iSalasi e rọte Afipolisi ali Apolonia dọse e bhale iTesalonika ashini owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu o la.

²IPọlu ọ dọse je owa ugamhi abi ọ kie kpẹ ẹ li. Efo uka ese ọ la aghọ nu wẹ rọte Ebe-no-pfuase ku ochi. ³Ọ rọte Ebe-no-pfuase rọli khasẹ gboo, khi ọni Omiepfuese, ọ mema ya mẹ osoli, ọ rọte eghuli guale. IPọlu ọ gueye wẹ, “Ijesu ni mhi rọ ọ tse abọ ye ẹ ọ khi ọni Omiepfuese ni Eshinegba ọ shobọ khi lọli ya rọ bhale.” ⁴Ẹgbọ iJu eghuo e mie shi emini iPọlu ali iSalasi e ngme, e ku ma wẹ ọ ọ ga Eshinegba. Ighọ li khi ẹgbọ iGiriki eni ẹ na ulishi Eshinegba ali ebubu ikpotso ni e fialo-a e li miesuọ. ⁵Ama ẹgbọ iJu ee kpe ofuma, e kia ya luno ẹgbọ usuesọ-akhue tigbili shi okhọli. E pfi ozughu shi oni ẹdẹli nya. E tsua okhọli lo owa oyi omose ni a lu ijasi ya nono iPọlu ali iSalasi ni wẹwẹ e muno wẹ lasеле na eni ẹgbọ. ⁶Ama abi ẹa rọ mẹ wẹ, e tialọ ijasi ali eni e miesuọ elese ghọ je odalo oyi enighie

eyi oni ẹoli, e tsesẹ leghe, e liẹ, “Emọse ena e she pfi ozughu shi asha kpa! Memena e gbo bhale ifuapfe eyi awa, ⁷ IJasi o mie we shi owa oyoli. E da ishi eyi iSiza, ee khi oghie olese o la o ni a lu iJesu.” ⁸ Abi e ro suo eni ingmemhi ena, elemhi e te odode yese eni ebubu ẹgbọ ali enighie eyi oni ẹoli-a. ⁹ E ri iJasi ali eni a ga muno we egho ze oko, neni a tigbe zewe vu.

Elemhi iBerea

¹⁰ Obili o lese bi ẹlegho, eni e miesuo e ghie iPolu ali iSalasi je iBerea. Abi e ro ramhi agho, e je owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu. ¹¹ Ẹgbọ ni e la agho e mholi udu ni o khueghie-a dose eni e la iTesalonika. E ri esọ shi oni usomhi onete egbegbo. Ogbele kpa e ro wena Ebe-no-pfuase ni e me ini emini iPolu o gweye we ini igesikia lo. ¹² Ẹgbọ iJu ebubu e miesuo, ikpotso iGiriki ni e fia alo-a, ali emose iGiriki e li miesuo.

¹³ Ama abi ẹgbọ iJu ni e la iTesalonika e ro suo khi iPolu o la iBerea a tse abo ungmemhi oyi Eshinegba, e bhale agho ya ngmiasẹ ẹgbọ e ka pfi ozughu. ¹⁴ Eloawe eloawe, eni e miesuo ee iPolu vu ke je egele okẹ oniemi, ama iSalasi ali iTimoti e kie la iBerea. ¹⁵ Eni emose ni e kphase iPolu, e ro li bhale Ateni, e gbo nyenegebe je iBerea. IPolu o ghie we ghi iSalasi ali iTimoti e kele bhale ya e lue shi agho.

Abi iPolu o ro la obini Ateni

¹⁶ Abi iPolu o li migha Ateni i khe iSalasi ali iTimoti, o me ilitsa ododa ni e la oni eke, o nighise oli ayemhe. ¹⁷ Igho o nu ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta ni ee na ulishi Eshinegba ku ochi elemhi owa ugamhi. Igho o li gbo nu ẹgbọ kpa ni e rote olele e dose e

ngme ogbele kpa. ¹⁸ Egbọ eghuo ni ẹ sese, ni e khi Epikuria ali iSitoiki e nu ọli i khe ako.* Abi iPolu ọ ro ngme ungmehi oyi ijesu ali irote eghuli guale, eghuo ọ e lie, “Elo oyeghe ona ọ me ẹ ngme?” Eghuo ẹ li, “Abi khi eri ọọ lie awa ke ga ilita eyi ẹli oboese?” ¹⁹ Igho e rue iPolu bhale owa ni a lu Aropagosi. (Owa ona eguebe ni e la ẹli Ateni ẹ legba.) “Anye ẹ nono ni u gueye anye abi osese onogbo ona o ngme. ²⁰ Ingmehi ni u wa ngme, enegbo e khi shi anye eso, gueye anye abi e ngme.” ²¹ Irari khi egbo Ateni nya, ali epfese ni e la ọ, e ma pfuse eghẹghe-a ke ngme ingmehi ali ke ri eso shi owena ali ilese enegbo ni e she lasela ẹ gbigbi eke. ²² IPolu ọ vule migha we iteva ọ we, “Emose Ateni, mhi me ẹ me khi egbo ni e mhue ulishi oyi Eshinẹgba a khi. ²³ Irari khi abi mhi roo kia ifuapfe eye ẹ gasẹ mhi bino ikhumhi ebubu ni aa ga. Mhi me okula oghuo ni a keke emhi shi, ni ọọ, ‘Oyi olitsa ni aa lese.’ Emini a ga ni ẹẹ khi aa lese, mhi ya gue ingme oyoli ye ẹ ena.

²⁴ “Eshinẹgba ni ọ ma agbo ali emhikpa ni e la elemhi we, loli ọ khi Onomhue oyi eke ali ukhuli ni ọa ya la Owa ugamhi ni egbo e ri abo to. ²⁵ Wekhi eri ọ nono emhikhoghuo ali ikpaghiobo oyi egbo. Itobo khi loli ọ ri agbo ali ayemhe ali emhikpa na

* **17:18** Egbọ Epikuria ali iSitoiki ena, e deba osese ni ẹa te ode, eyi ọ ni a lu Epikurosi ali izeno. Eri Epikurosi ọọ sese egbo e zobe ni oghela o khi emini e na khu agbo oyewe, a na ke na emini e ya pfi osoli ali ulishi na we. Egbọ iSitoiki e deba osese ni ẹa te ode eyi izeno, ni ọọ ogbokpa ọ ke li agbo oyoli abi usamhi oyoli o lama na li shi. Ogbọ khi zobe ni usamhi agbo aruele okekhi oyi osoli, ni o nase ọli.

egbo nya.† 26 Ogbo oghuo o te ma egbo ododa na ushishi ni e la agbo nya, Lolighuo o ri eghẹghẹ shi eke na ushishi ni e ro ya la agbo ali khi o shi ughuli oyi ogbogbo nali. 27 Loli o ligho riẹle ona ini egbo e roshẹka ke nono ọli, ini e me asha ramhi ọli egbe. Ama Eshinegba ọa nuata shi onge-awa o. 28 ‘Loli o ri ekpabo na awa la agbo ni awa ro o kia, ni awa ro khi oni awa khi,’ ali khi, ‘imi ọli awa khi,’ abi ekekebe eye e eghuo e li ngme ọli.

29 “Irarigho, aborokhia khi imi Eshinegba awa khi, awa khi ke roli khokho isheli ni egbo e ri eneli ri igolu ali elomho ali eche ma. 30 Eghẹghẹ ni o dose, eri Eshinegba o mu alo kua shi umhalesẹ oyi egbo. Memena o she ri omhesẹ ni ogbokpa ni o la ashakpa o mu nyene. 31 Irari khi o she shi ogbele shi eke ni o ro ya ri omose oghuo gue agbo kpa ezọ. Eshinegba o she rokhase agbo khi igesikia onana o khi ni o ro rote eghuli guise oni omose ona le.”

32 Abi e ro suo khi iPolu o ngme ramhi irote eghuli guale, e ri ọli i li egia, ama elese ee ọli, “Anye a nono ni anye gbo suo ungmehi ona eleele.” 33 Igho iPolu o rote oni ilegba vu. 34 Emose eghuo e deba li, e mie ọli suo. IDionisusi ni o khi oghuo oni igbaa Aropagosi o li deba li. Igho li khi okpotso oghuo ni a lu iDamarisi ali egbo eghuo elese e li laọ.

18

Abi iPolu o ro la iKoriti

1 Abi a ro me eni ingme ena se, iPolu o rote eoli Ateni vu je eoli iKoriti. 2 Agho o bhale ya e ongi iJu oghuo ni a lu Akuila ni a bia shi eke iPotusi. Oni

† 17:25 Li ze 1 Ighie 8.27; Aza 42.5; Ika 7.48

loli ali ughue ọli ni a lu iPisila e lese rote eke Itili bhale, irari khi oghie iRomu nya ni a lu iKiladiusi ọ shi ushi na egbo iJu nya ni e la ẹoli iRomu nya e lase ẹoli iRomu le. IPolu ọ le ya bino we, ³ irari khi akanya oni ọ ri ide e ghi okhoro ọọ gbe, ọ nu Akuila ali iPisilia a gbe oni akanya ni ee gbe. Ọ nu we la agho.

⁴ Ogbele Iyemhea oyi egbo iJu kpa ọ ro je owa ugamhi oyi egbo iJu ya nu we ku ochi ini ọ dobe ri oni ungmehi lo egbo iJu ali egbo iGiriki esọ. ⁵ Abi iSalasi ali iTimoti e ro rote eke iMasidonia bhale, iPolu ọ ri egheghe ni ọ mholi nya gue oni ungmehi ye egbo iJu, khi iJesu ọ khi Omiepfuese ni Eshinegba ọ shobo khi ọ ya bhale. ⁶ Abi eni egbo iJu e ro nu ọli khe akọ ni e ro ze emue ebe na li, ọa lama shi we ọ, ọ kpe abo shi we ọ, Ọọ, “Mhi kpe abo shi e ọ. Ini a pfua, ee a ya mu ota so. Ọa khi mhemhe a ya mu ota so shi ọlia eyee. Rote memena vu, mhia je eke oyi egbo iJeta.” ⁷ Ọ pfi we shi agho vu, ọ je owa oyi ọgbọ iJeta ni a lu iTatosi iJositosi ni ọọ ga Eshinegba, ni owa oyoli o la mama owa ugamhi oyi egbo iJu. ⁸ IKirisipusi ni ọ khi ọga shi oni owa ugamhi ali apfoli e mie Onomhue suo; ebubu egbo ni e la iKoriti ni e suo oni usomhi e miesuo, a batazi we.

⁹ Eliyose eleghuo, iPolu ọ me ime-alo ni Onomhue ọ la nu ọli ngme, ọọ li, “Ulishi o khi mu e, ama kie ke gue ungmehi le, khi tsaghi-a. ¹⁰ Irari khi mhi nu e la. Ogbọ ọa la ọ ni ọ ya kuali e utse. Irari khi mhi mholi ebubu egbo shi ẹoli ona ni e khi egbo eyemhe.” ¹¹ Igho iPolu ọ la iKoriti ukpe oghuo ali ukhukhui, ọọ sese eni egbo ungmehi oyi Eshinegba.

¹² Abi iGalilio ọ rọ khi igovunọ ni iRomu e zẹ shi obini eke Akhaya, ẹgbọ iJu eghuo e kugbe mu okhọli vule shi iPọlu ọ, e mu ọli je ikọtu. ¹³ Ẹẹ li, “Eri ọmọse ọna ọọ sẹsẹ ẹgbọ ode ẹgbhọli ni a te ẹ ga Ẹshinegba abi ushi oyi awa ọa ngme.”

¹⁴ Abi iPọlu ọ li i nono ni lọli ngme, ighọ iGalilio ọ nu ẹgbọ iJu ngme, ọọ, “Ini ẹzọ ni a lu ena o khia khi oyi umhaguẹli lọ okekhi oyi ingmobe okhọghuo lọ, mhi kha kuegbe-a ri esọ shi ẹ ẹẹ ẹgbọ iJu ọ. ¹⁵ Ama abi o rọ khi ungmemhi ekhakọ ni o la ingmemhi ali eva ali ushi oyẹẹ eghọ, ẹẹ-ghuo a ya sọ oni ingme, mhi aa ya sọ ọ.” ¹⁶ Ọọ a khu wẹ ikotu ya fiẹ. ¹⁷ E gamhi iSositenisini ni ọ khi ọga shi owa ugamhi mu. E la odalo oni ikọtu gbe ọli. Ama iGalilio ọa fẹ pfi esọ shi wẹ ọ.

¹⁸ IPọlu ọ nu eni e miesuọ la iKoriti ogbele ni e bu, ighọ ọ li tse wẹ okhila, lọli ali iPisilia ali Akuila e lo ọkọ-oke oniẹmhi da oke oniẹmhi je iSiria. Neni iPọlu ọ rọte iKenhiria da oke oniẹmhi, ọ yamhi itsu ukhomhi-a itobọ ironga ni ọ rọ nga.* ¹⁹ E ramhi Efesosi, ashini iPọlu ọ pfi iPisilia ali Akuila shi. Ọ je owa ugamhi ni ọ nu ẹgbọ iJu ku ochi. ²⁰ Eni ẹgbọ ẹ ọ nu wẹwẹ la aghọ tẹsẹ, ama ọa lama. ²¹ Ochoghọ, ọ gueyẹ wẹ abi ọ rọ ọ vu, ọọ, “Ini o da khi ọghuẹmhe ọyi Ẹshinegba, mhi ya nyenẹ egbe bhale deba ẹ.” Ighọ ọ rọte Efesosi lo ọkọ-oke oniẹmhi vu da oke oniẹmhi. ²² Abi ọ rọ ramhi iSizeria, ọ te aghọ je iJerusalemu ya tse eni e miesuọ, ọ ke te aghọ je ẹoli Atioki.

²³ Abi ọ rọ la aghọ ukuku ẹghẹghẹ, ọ te aghọ vu, ọ rọte eke iGalesha ali iFirigia ya ri udu shi eni e

* **18:18** Li zẹ iNọba 6.18

miesuo ọ.

Abi Apolosi ọ rọ la Efesosi ali iKoriti

²⁴ Oni egheghe, omose onge iJu ni a lu Apolosi ni a bia shi Alẹzadira ni ọ khi oni ọ mema guẹ ebe, o gbo lolo leşe ebe no pfuase, ọ bhale Efesosi. ²⁵ Ọ khi ogbo ni a rọte eke sese ode oyi Onomhue. Ọ mhọli omuegbe ni o fu ni ọ rọ sese ingme oyi iJesu. Emini ọọ sese o rọte ode igesikia. Ama oseşe oyi iJoni Oni ọọ batazi egbo ọ leşe guẹ. ²⁶ Igho ọ li la owa ugamhi oyi egbo iJu ri igbedu u ngme. Abi iPisila ali Akuila e rọ suo emue ni o la li unu, e rue ọli ma egbe je apfe, e kuegbe-a sese ọli ode oyi Eshinegba shi ọ egbegbo. ²⁷ Apolosi ọ rọli shi udu khi loli ya je Akhaya, eni e miesuo ni e la Efesosi e kpaghie ọli obo, e keke ebe ghi eni e miesuo ni e la Akhaya. E gueye we e kpe abo mie ọli. Abi ọ rọ ramhi akaghọ, ọ khi ikpaghiobo oniemi na eni e rọte okhale oyi Eshinegba miesuo. ²⁸ Irari khi ọ nu egbo iJu khe ako egbegbo, ọ rọ mu we ọ le. Ọ rọte Ebe-no-pfuase rokhase we khi iJesu ọ khi Omiepfuese ni a shobo.

19

Abi iPolu ọ rọ la Efesosi

¹ Abi Apolosi ọ li la elemhi iKoriti, iPolu ọ rọte elemhi oni eke kia rọte ugbogbode ni o khi ute ute e dose, ọ bhale Efesosi. Agho ọ bhale ya e eni e miesuo eghuo, ² ọ mhila we, ọọ we, “Abi a rọ miesuo, a li mie Ayemhe-no-pfuase?”

Eẹ ọli, “Anye a fe suo khi a me emini a lu Ayemhe-no-pfuase ghue.” ³ IPolu ọọ we, “Ibatizi onabi onoghuo a kpe mie?”

Ėe ọli, “Ibatizi oyi iJ̄oni.” ⁴ IP̄olu ọọ w̄e, “Ibatizi oyi iJ̄oni, ibatizi ona imupfi lo. Ama ọni iJ̄oni ọ gueye ẹgb̄o iZireni e mie ọni ọ ya bhale ikpukhokho oyelue suọ, ikhi iJesu.”* ⁵ Abi e rọ suọ ona se, a ri eva oyi iJesu Onomhue batazi w̄e. ⁶ IP̄olu ọ ri abọ nga w̄e ukhomhi, Ayemhe-no-pfuase ọ tiemhile shi w̄e ọ, ee ngme emue onogbo. E gbolo o ngme ungmehi ni Eshinegba ọ rọ shi w̄e unu. ⁷ W̄ew̄e nya e khi emose ogbava.

⁸ IP̄olu ọ lo elemhi owa ugamhi, ọ la agho iki ese, ọ ri igbedu nu eni ẹgb̄o ngme. Ọ nu w̄e ku ochi, ọọ sese w̄e ni e mie shi ingme Eghiele oyi Eshinegba. ⁹ Ama eghuo ọ e khi isueso-akhue ni ẹa lama miesuo. E la ukpeloe oni igbaa ngme ingmemhi ebe deba oni ode. Igho iP̄olu ọ pfi w̄e shi agho vu, ọ rue eni e deba li je owa oyi iTiranosi. Ọ la agho nu w̄e ẹ ku ochi ingme iloghie ogbele kpa. ¹⁰ Ikpe eva ọ la agho sese w̄e, ghe ẹgb̄o iJu ali ẹgb̄o iGiriki ni e la eke Esha, e suọ ungmehi oyi Onomhue.

Imi iSikiva

¹¹ Eshinegba ọ te obọ oyi iP̄olu u gbe ikanya oshabọ ododa. ¹² O ya ramhi khi ibede ali ogbene ni a rọte iP̄olu egbe wolọ, e ri ẹgb̄o ni ẹa ze e toto, ali e khu ẹgb̄o ayemhe okphaghię idiegbe ya lase.

¹³ Egb̄o iJu eghuo ni ee kia ukhomhi ẹoli gase ri imajiki i khu ayemhe obe kua, e li nono ni e ri eva oyi iJesu Onomhue rięle abi imajiki khu ayemhe obe. E lię, “Anye ri eva oyi iJesu ni iP̄olu ọ rọ tse abọ mhese ne, fię lase!” ¹⁴ Imi ọga oyi ekpodalo ugamhi

* **19:4** Li zę iMat 3.11; iMak 1.4,7-8; iLuk 3.4,16; iJ̄on 1.26-27

oṅge iJu oghuo ni a lu iSikiva etuoshilua, ee li ona. ¹⁵ Igho, oni ayemhe obe, oo we, “Mhi lese iJesu, mhi lese iPolu, eghuo a khi?” ¹⁶ Oni omose ni o mholi oni ayemhe obe ogho, o kpha rughu we, o gbe we kualitse. E ri irumheba na kua.

¹⁷ Abi egbo iJu ali ijeta ni e la eke Efesosi e ro suo emini a me, ulishi oo mu we. E ri ekpe na eva oyi iJesu Onomhue. ¹⁸ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e fie lasele gboo, e zono olamhe eyewe le nya. ¹⁹ Ebubu we ni e kpe e li eboli, e wolo ebe ni e ro o li eboli nya lasele tose-a. Abi a ro ta ingme ni a ro de eni ebe ni e tose-a, e ya khi ekpa udududu. ²⁰ Igho ungmehi oyi Onomhue oo ge shi o tse, oo toto-a.

²¹ Abi a ro me ingme ena se, iPolu o sa o khi loli ya rote eke iMasidonia ali Akhaya dose je iJerusalemu. Oo eni egbo, “Mhi kha ramhi agho se, mhi ya rote oobo je eoli iRomu.” ²² Igho o ghie iTimoti ali Erasitosi ni e nu oli a gbe akanya je iMasidonia. Loli o la eke Esha ukuku eghege.

Onyaghu ni a me Efesosi

²³ Oni eghege, ukpokpomhi onyaghu o ya de shi eoli Efesosi irari ose se ni iPolu oo sese. ²⁴ Omose oghuo o la o, ni a lu iDemetiriusi ni oo lumhi igolu ro rie le irokhokho okula oyi olitsa Atemisi. O tsua oki oniemi ghi eni e gbe oni akanya. ²⁵ Igho oni omose o luno wewe nya kugbe, oo we, “A lese khi egbegbi eleli awa rote oni oki ona me. ²⁶ Mena a she me, a gbolo suo ikanya ni iPolu oo gbe. Loli oo gueye egbo khi ilitsa ni a ri abo mama khi afue e khi. Ebubu egbo ni e la eoli Efesosi ali eke Esha nya e she mie oli suo. ²⁷ Oki oyawa o she la okhena ni o ro o le eva obe. Ali khi ekpe oniemi ni a ro

na olitsa Aṭemisi ali okula oyōli o ya mele afuḗ-a. Olitsa ona ẹgbọ ni e la eke Esha ali agbọ nya ẹẹ ga.”

²⁸ Abi eni ẹgbọ e rọ suọ ona, elemhi ee bi wẹ. E ri ofu tsẹsẹ ẹ gasẹ eke gbii, ee liẹ, “Olitsa ọnofunẹ, Aṭemisi o khi ni anye ẹgbọ Efesọsi anye ẹẹ ga.”
²⁹ Oni okeke o gbhiaku oni ẹoli. Eni ẹgbọ e mu iGayusi ali Arisitakusi ni e khi engi iMasidonia ni e nu iPọlu kia a gasẹ. E rue wẹ bhale olele. ³⁰ IPọlu ọọ nono ni lọli je odalo oyi oni igbaa, ama eni e miesuọ ẹa zẹ ọli obọ. ³¹ Ekhemhufe eghuo ni ẹẹ mhẹsẹ shi oni eke ni e khi emọle iPọlu e li ghie usomhi ya lema li ọ khi bie je elemhi olele ya ri egbọli khase. ³² Oni ẹgheghe, okeke oniemi o de elemhi oni igba. Eghuo e kha ngme ẹ je ola, elese e ngme ẹ je oobọ. Ẹgbọ eghuo ni e la aghọ ẹa lẹsẹ emini o pfi oni ozughu. ³³ Eni ẹẹ ralo na ẹgbọ iJu eghuo e tanọ Alẹzada abọ je odalo ọ ka ngme na ẹwẹ. E gueye ọli emini ọ ya ngme. Ighọ oni Alẹzada ọ ri abọ gbe wẹ akhiakhia. Ọ guele emini a mẹ.
³⁴ Ama abi eni ebubu ẹgbọ e rọ lẹsẹ khi ọngi iJu ọ khi, e ri uruli oghuo tsẹsẹ gbii, elemhi iwakati eva, ee liẹ, “Olitsa onofunẹ Aṭemisi o khi ni anye ẹgbọ Efesọsi ẹẹ ga.” ³⁵ Ikpukhokho ọ, ọkẹkẹ-ebe oyewe ọ fiẹ lasele, ọ ri abọ gbe wẹ akhiakhia. Ọọ wẹ, “Inyoghuo-mhẹ ẹgbọ Efesọsi, ọgbokpa ọ lẹsẹ khi awa khi eni ẹ khekhe okula Aṭemasi, ali echeli oyoli ni o rọte idane de tiemhile? ³⁶ Aa mẹ ọgbokhoghuo ni ọ dobe ya tia onana. Itobọ ighọ a diẹ oili lalo ni udu oyẹẹ o pfoṃhẹ. A khi ri inyanya-dose riẹle emhikhoghuo. ³⁷ Eri a muno emose ena bhale abi o riẹ khia khi ẹa rọte oni owa ugamhi do ughiatọ, wẹkhi eri e zẹ emuẹbe na olitsa ni awa a ga. ³⁸ Ini

iDemetiriusi ali apfoli e mhue օgboօkhoghuo ni օ li we ingme, a lese khi awa mhօli ikօtu ali esօ-օzօ, օ ka lu eni eօbo օzօ. ³⁹ Ama ini a me emhese ni a nono ni a rօ lasele, a ze ni a la igba ni a la gue օzօ sօ օ. ⁴⁰ Irari khi ini a bino emini a me amo, awa la okhena ipfa օzօ mu khi awa, awa pfi ozughu. Awa aa ya me օzօ gue pfa egbe awa shi eke, irari khi awa aa mhօli emini օ pfi oni ozughu onana.” ⁴¹ Abi օ rօ ngme se, օօ oni igba օ ve-a.

20

IPօlu օ rօte eke iMasidonia ali Akhaya dօse

¹ Abi oni okeke օ rօ pfօmhօ, iPօlu օ ghie ya lu eni e miesuօ. ր ye we ude se, օ tse we okhila. ր je eke iMasidonia. ² ր rօte oni eke dօse. ր kia ri ingmemhi ni e bu ri udu shi eni e miesuօ ni e la oni eke օ. Ikpukhokho, օ ramhi eke iGirisi. ³ ր la aghօ iki ese. Irari khi eօbo iJu օ gba ug-bamhi obe khe օli, abi օ li nono ni lօli lo օkօ-օke oniemhi je iSiria, օ ri ochoghօ mu egbe pfi rօte օde iMasidonia vu. ⁴ ISopata omi iParօsi օngi iBerea օ deba li, li shi Aristakusi ali iSekudօsi ni e khi engi iTesalonika, ghe iGayusi ali iTimoti engi iDebi, gbo li shi iTakikօsi ali iTirofimօsi ni e khi engi eke Esha. ⁵ Etuava ni a ngme kpukhokho enana, e je odalo ya migha khe anye obini օli iTiroasi. ⁶ Anye rօte iFilipi kia ukhomhi օke oniemhi ogbele ishe, abi a rօ li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma shi nye se. Anye bhale ya օ eni e migha օ khe anye օli iTiroasi, anye la aghօ ogbele ishilua.

IPօlu օ rօte eghuli guise Iyutikօsi le

⁷ Ogbẹlẹ nododẹ elemhi ẹfo uka, anye bhale kugbe ni anye ya le eminale ni o pfuase. IPolu o nu eni ẹgbọ ngme tẹsẹ irari khi o ya vu ogbeakọlọ. O ngme ya ramhi itsotso ogbie. ⁸ A ri igbili ni e bu ru shi elemhi owa ukhomhi atonga ni anye legba. ⁹ Ozeo oghuo ni a lu Iyutikosi o shito okele ni o la oni atonga. Ukpokpomhi olesẹ o do li rue abi iPolu o ro ngme e tẹsẹ dose. Abi iPolu o kie li i ngme, oni olesẹ o lo ọli egbe ramhi ni o ro rote ukhomhi atonga nuzi-esẹ de ya tiemhi eke. Abi e ro mu ọli vule, o she ghua. ¹⁰ Ama iPolu o tiemhi eke, o mu ọli ko elemhi, o to ọli etuli, oo, “A li tsuke, ayemhe oyoli o kie lao.” ¹¹ Igho, o nyene egbe nga atonga, e le eminale ni o pfuase. O nu we ngme ramhi ni ovo o ro ngale. IPolu o vu. ¹² Eni ẹgbọ e rue oni ozeo je apfe, o a mholi ikuatse okhoghuo. Onana o ri udu pfomhe we egbegbo.

IPolu o tse eni egbhali Efisha okhila

¹³ Anye lo oko-okẹ oniemi je odalo ya migha khe iPolu Asosi, asha ni iPolu o te ya deba anye lo oko-okẹ oniemi. Loli o mhesẹ ona itobo khi awe o ro ya bhale. ¹⁴ Abi o ro bhale ya e anye shi Asosi, anye ga lo oko okẹ oniemi oghuo je iMitileni. ¹⁵ Ogbeakọlọ, anye lo oko okẹ oniemi te agho ya je iKhiosi, ogbẹlẹ ni o de bali, anye rote agho da je iSamosi, ogbeakọlọ anye ramhi iMiletusi. ¹⁶ IPolu o nono ni loli migha ẹoli Efesosi itobo ini loli khi pfuse eghẹghẹ a shi eke Esha, irari khi inyanya o la ini loli kele ramhi iJerusalemu shi ogbẹlẹ iPetikosi. ¹⁷ Ẹoli iMiletusi iPolu o te ghie usomhi ghi egbhali ni e la igba oyi ẹgbọ eni e miesuo ni e la ẹoli Efesosi e bhale ya e lue. ¹⁸ Abi e ro ramhi agho, oo we, “A

leşe abi mhi li nu ẹ ngeli abi mhi rọ la iteva oyẹẹ, rọ tẹ ogbẹlẹ onodode ni mhi te lo ekẹ Esha le. ¹⁹ Rote iregbemhẹ-tiemhile ali amẹ eviẹ mhi rọ gbe ikanya eyemhẹ abi oni oọ ga oyi Onomhue, egheghe ni o rọ ze mu mhẹ ni egbo iJu e rọ gba khẹ mhẹ. ²⁰ Ea leşe khi mhi aa ri emhikhoghuo ni o ya kpaghiẹ ẹ obọ sheli ẹ abi mhi rọ o tse abọ ali ni mhi rọ o şeşẹ ẹ elemhi igbaa ali ifuapfe. ²¹ Mhi she kpẹ gueyẹ egbo iJu ali egbo iJeta khi e mema a te olamhẹ eyewẹ mu pfi deba Eshinegba ni e mie iJesu Onomhue oyawa suo.

²² “Memena, ni mhi rọ suo esọ na Ayemhẹ-nọ-pfuase, mhia le iJerusalemu, ni o khia khi mhi aa leşe emini mhi ya mẹ oobọ. ²³ Mhi leşe khi asha kpa ni mhi je, Ayemhẹ-nọ-pfuase o she kpẹ gueyẹ mhẹ khi owa ighumha ali anasemhẹ e migha a khẹ mhẹ. ²⁴ Ama eri mhi leli agbo oyemhẹ shi afuẹ, ini mhi leşe mẹ asha gbe akanya ni iJesu Onomhue o mhese na mhẹ pfo. Ikhi itsabọ usomhi onete isomhelemhi oyi Eshinegba.*

²⁵ “Mhi she kia rote asha je asha tse abọ ungemhi Eghiele oyi Eshinegba ye ẹ. Memena mhi leşe khi ongeẹ, ọa ke tigbe ya mẹ mhẹ ghue. ²⁶ Irarigho, mhi gueyẹ ẹ amo khi ini ongeẹ o pfua, ọa ke la obọ oyemhẹ. ²⁷ Irari khi ulishi ogbokhoghuo ọa mu mhẹ ni mhi rọ gue ungemhi oyi Eshinegba ye ẹ. ²⁸ Igho, a ri eloe khu egbe ẹ, ali ogbokpa ni Ayemhẹ-nọ-pfuase o rọ nga ẹ obọ. Khi orisumhaka oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni o ri oia eyoli de. ²⁹ Mhi leşe khi ini mhi da vu se, egbo ni e kholo abi ekpe ali idumhi e ya lo

* **20:24** Li ze 2 iTimo 4.7

ẹ iteva le, ẹa ya zẹ eni isumha obọ khi ẹa kuali wẹ utse. ³⁰ Ẹghẹghẹ o ya ramhi ni ẹgbọ eghuo elemhi ẹ e rọ ya ri ingmemhi ẹgbhue di eni e miesuo, e rue iteva oyeẹ lasele. ³¹ Irarigho, a ri ẹloe shi o, a gbo sato khi elemhi ikpe ese mhi aa tigbe yemhe-a itse agua ye ẹ, shi ẹlẹ oquota ghe ẹliyose, elemhi evie.

³² “Memena, mhi rẹ ẹ nga Ẹshinegba obọ, ali ungmehi isomhelemhi oyoli, ni o ya rẹ ẹ fu shi irudunga, ni o ya rẹ ẹ mhọli ugu ni eni Ẹshinegba o she khuesẹ pfuase e ya mhọli. ³³ Mhi aa do ọgbokhoghuo okonyo ẹlomho ali igolu wẹkhi ode oyoli. ³⁴ Ẹẹ a lẹse khi abọ eyemhe ena mhi rọ gbe akanya rọ dẹ emini mhemhe ali eni e nu mhe kia ẹẹ nono kpa. ³⁵ Elemhi emini mhi rieḷe kpa, mhi rọkhasẹ ẹ khi awa mema ya ri akanya igbegbe onana kpaghie eni ẹa mhọli obọ. A sato ungmehi oyi iJesu Onomhue, ni ọọ, ‘Ikhivose o la irona dose imiemie.’ ”

³⁶ Abi iPolu o rọ ngme se, loli ali ewe e wugha, o so iromhi. ³⁷ Ee vie abi e li i tse oli okhila, e mu oli, ni e pfipfi oli egbe. ³⁸ Oni o lolo ri egbe pfọ wẹ-a khi oni o gueye wẹ khi ẹa kẹ tigbe ya mẹ luẹ ghue. Igho e kphase oli ya lo oko-okẹ oniemi.

21

IPolu o vu iJerusalemu

¹ Anye tse wẹ okhila se, anye kia okẹ oniemi talala a je ẹoli iKosi. Ogbeakolo anye je eke iRodisi, anye rote agho je ẹoli iPatara. ² Anye lo oko-okẹ oniemi ni oo je eke iFonisha, igho anye lo o vu. ³ Anye nise alo mẹ iSapurosi, anye rote ukiekie ọgobo ini a so alo ghue obini ovo o te ẹ lo eko. Anye

je eke iSiria. Anye migha ɛoli iTai, agho oko oyi anye o la tiese itsua shi eke.

⁴ Anye me ɛbo eni e miesuo eghuo, anye nu we la agho ogbele ishilua. Ayemhe-no-pfuase o gueye we iPolu o khi je eke iJerusalemu. ⁵ Anye nu we la agho ramhi eghenge ni anye nu we ya la akagho ramhi se, anye rue okiali eke. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ali ighuwe ali imiwe e kphase anye fie lasele oni ɛoli, anye ramhi eseso oke oniemhi, anye wugha so iromhi. ⁶ Anye tse egbe okhila se, anye ya lo oko-oke, wewe e nyene egbe ukhokho, e je apfe.

⁷ Anye rote iTai vu, anye bhale iTolemasi. Anye la agho tse eni e miesuo, anye nu we la agho ogbeleghuo. ⁸ Anye vu ogbeakolo, anye ramhi iSizeria. Anye kushi owa oyi iFilipu oni o kia gue ungmehi oyi Eshinegba le, ni o khi oghuo ɛbo oshilua ni a la iJerusalemu ze.* ⁹ O mholi eniye imueshi aane ni ɛa ye ughue ne, ni e me eke e guele.

¹⁰ Abi anye ro la agho ogbele ni e bu, omekeguele ni a lu Agabusi o rote eke iJudia bhale.† ¹¹ Igho o rue ugbhogbho ni a ro o mu oku oyi iPolu. O roli gengo egboli abo ali awe. Oo, “Ayemhe-no-pfuase oo khi, ‘Ina ɛbo iJu ni e la iJerusalemu e li ya ge oni o mholi ugbhogbho ona, e mu oli na ɛbo iJeta.’ ”

¹² Abi anye ro suo ona, anye ali ɛbo elese ni e la agho, anye lema iPolu o khi je iJerusalemu. ¹³ Ama iPolu oo, “Elo o ze ni a ro o vie, ni a ro o yese mhe udu-a. Aa khi eri mhi lese mu egbe ni a ro ya ge

* **21:8** Li ze Ika 6.5; 8.5 † **21:10** Li ze Ika 11.28

mhe tse, ama mhi ga mu egbe ni mhi ro ya ghu-a shi iJerusalemu, irari eva oyi iJesu Onomhue.”
 14 Abi anye aa ro dobe zu oli ode, anye yemhe-a, anye e oli, “O ka tse abi o ghole Onomhue.”

15 Onana o dose se, anye mu egbe, anye nga iJerusalemu. 16 Eniye odukhokho eghuo ni e la iSizeria, e kphase anye, e ri anye bhale owa oyi iMinaso, ni o khi ongi iSapurosi ni o khi oghuo eni e kpe todode miesuo.

Abi iPolu o ro ramhi iJerusalemu

17 Abi anye ro ramhi iJerusalemu, eni e miesuo e kpe abo mie anye egbegbo. 18 Ogbeakolo iPolu ali anye enekpole anye ya me iJemhisi, eni egbhali eni e miesuo nya e li la agho. 19 IPolu o tse we, o kuegbe-a gueye we ikanya ni Eshinegba o gbe shi iteva oyi egbo iJeta rote akanya oyi Eshinegba ni o o gbe.

20 Abi e ro suo ingmemhi ni iPolu o ngme se, e kueghie Eshinegba. Igho e iPolu, “Inyoghuo, wa a me egbo agbele-agbele eyi iJu ni e mie iJesu suo, we we nya e mholi omuegbe shi iri ushi gbe akanya. 21 E she kpe suo khi eri u wa sese egbo iJu nya e tsua Ishi eyi iMosisi kua, khi u we e khi shela imi we-a ali e khi ke deba ighuighue eyi egbo iJu. 22 Se awa ya li, irari khi e mema ya suo khi u she bhale. 23 Ina anye nono u li, emose aane e nu anye la ana ni e she ro nga. 24 Rue emose ena, ni a ga ya riela ikhue-pfuase. U gbo fali ota na we ni a ro ya ta we itsu-a. Ishigho, ogbokpa o ya lese khi egbhali a kie me, khi u ri Ishi eyi iMosisi e gbe akanya.‡ 25 Ama anye she ri ebe ghi egbo iJeta eni e miesuo ro gueye we abi

‡ 21:24 Li ze iNoba 6.13-21

anye ngme, khi e ti egbe eminale ni a rọ luasẹ obo le, ali e khi ke da ọlia ali e khi le ẹlamhi ni aa fa uruli, ali e lase itşẹbọ ikuku le.”§

²⁶ Ogbeakọlọ, iPọlu ọ rue eni emọse, e ga ya riẹlẹ ikhue-pfuasẹ. Ighọ ọ je Owa Oyi Ẹshinẹgba ya gueye wẹ ogbele ni oni ikhue-pfuasẹ o ya pfo ali emini a rọ ya riẹlẹ iluasobo na ọgbọgbọ.

A mu iPọlu

²⁷ Abi eni ogbele ishilua e rọ ya gba, ẹgbọ iJu eghuo ni e rọte ekẹ Esha bhale e me iPọlu elemhi Owa Oyi Ẹshinẹgba. E tanọ shi eni ebubu ẹgbọ elemhi, e mu iPọlu. ²⁸ E tsesẹ leghe, ẹẹ li, “Ẹgbọ iZireni, a kpaghie anye obo. Eri oni omose ona ọ kia sesẹ ẹgbọ ashakpa, mu okhọli vule shi ẹgbọ eyawa ọ, ali ishi eyawa ali Owa Oyi Ẹshinẹgba onana. Ọa khi ena tşẹ, ọ she gbo rue ẹgbọ iGiriki lo Owa oyi Ẹshinẹgba oyawa ya ri ichimhi mu asha ni o pfuasẹ onana.”

²⁹ (Eri e ngme ona itobọ khi e me iTirofimosi ongi Efesosi ali iPọlu ifuapfe, e dabi khi ọ she rọli lo Owa Oyi Ẹshinẹgba.)*

³⁰ Onyaghu o lo oni ifuapfe nya le, eni ẹgbọ e rọte ashakhasha na a bhale. E mu iPọlu, e rọte oni Owa oyi Ẹshinẹgba ti ọli lasele, aghoaghọ, e sọ okpe ode nya. ³¹ Abi eni ẹgbọ e li nono ni wẹwẹ gbe ọli-a, oni ingme o ramhi esọ oyi oni ọọ mhese na ekhọli-okhue eyi iRomu khi edeli iJerusalemu nya o la onyaghu oniemi. ³² Eloawe eloawe, ọ wolo ekhọli-okhue ma egbe e na tiemhi deba eni ebubu ẹgbọ. Abi eni ẹ nyaghu egho e rọ me ọli ali eni ekhọli-okhue, e mu mhue, ẹ a ke gbe iPọlu.

§ 21:25 Li zẹ Ika 15.29 * 21:29 Li zẹ Ika 20.4

³³ Oni ọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọgho ọ mu iPọlu, ọ e ri iwẹghẹ eva gẹ ọli. Ọ mhila eni ẹgbọ oni ọ khi ali emini ọ li. ³⁴ Ẹgbọ eghuo ni e la oni igba ee tsẹsẹ, ọgbogbo ọ ngme oyọli. Abi oni ọga ọkhọli-okhue ọgho ọa rọ lẹsẹ emini ee ngme, ọọ a mu iPọlu ya shi apfẹ ekhọli-okhue. ³⁵ Abi e rọ ramhi unu owa, eni ekhọli-okhue e mu iPọlu tsua irari khi eni ẹ dọmhi ọli e bu dọsẹ. ³⁶ Igho e li kpikpi deba li, ee tsẹsẹ gbii, e liẹ, “A gbe ọli-a, a gbe ọli-a.”

IPọlu ọ pfa egbọli shi ekẹ

³⁷ Abi eni ekhọli-okhue e li mu iPọlu lo apfẹ eyi ekhọli-okhue, ọọ ọga ọyẹwẹ, “Mhia nono ni mhi nu ẹ ngme?”

Oni ọga ọọ li, “U guẹ ẹ ngme ẹlẹmhi iGiriki?” ³⁸ “Ọa khi yẹyẹ u khi ọngi iJipiti ni ọ ke gba onyaghu ekẹ le? Ni u wolọ ẹgbọ agbẹlẹ ene ni ee gbolo ekhọli-okhue eyi iRomu-a, ni u rue wẹ je ọdagbe ifufu ya mu wẹ egbe shi onyaghu?”

³⁹ IPọlu ọ sọ li ọ, ọọ li, “Ọngi iJu ni a bia shi ẹoli iTasọsi ni o la ekẹ iSilisha mhi khi. Omọ ekẹ ẹoli ni o mu ẹloe. Kpẹkpẹ zẹ mhẹ nu eni ẹgbọ ena ngme.”

⁴⁰ Abi ọga ọyi ekhọli-okhue ọ rọ ri oni ẹghẹghẹ na li, iPọlu ọ migha atẹtẹ unu ode, ọ ri abọ nu wẹ ngme e tsaghie-a. Abi e rọ tsaghie-a, iPọlu ọ ri ẹlẹmhi Iburu nu wẹ ẹ ngme.

22

¹ “Inyoghuo-mhẹ ali itamhẹ ni a mu ekpe ẹ na, a ri esọ shi ekẹ ni a suọ ẹzọ ni mhi ya gue pfa egbemhẹ shi ekẹ ena.” ² Abi e suọ khi ọ nu wẹ ngme ẹlẹmhi Iburu, e ga lolo tsaghie-a.

Igho iPọlu oọ, ³“Ongi iJu mhi khi, ni a bia shi ẹoli iTasọsi ni o la eke iSilisha. Ẹoli iJerusalemu ona mhi la fu vule. Ayi iGamaliẹ a la seṣe mhe egbegbo abi a liẹ deba ishi eyi ititawa. Eri mhi mhọli omuegbe shi ingme oyi Ẹshinegba egbegbo ezeze abi ẹẹ a ke li ogbe na amo.* ⁴Eri mhi mu okhọli vule shi ẹgbọ ni e roṣe Ode oyi Onomhue o, ramhi ni mhi ro gbolo eghuo-a. Mhi mu emose ali ikpotso kulo owa ighumha. ⁵Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba ali enighie e ya pfi otsele shi o khi igesikia mhia ngme. Mhi mie we ebe ghi eni eralo na ẹgbọ iju ni e la iDamasikosi, ni mhi ro ya ri iweghe shi eni e miesu o ni e la oobọ abọ, ni mhi muno we je iJerusalemu ya nase.†

IPọlu o guele abi loli li mupfi
(Ika 9.1-19; 26.12-18)

⁶“Ẹleghuo khi mhi i le iDamasikosi, itsotso oguota khi mhi lese ti ramhi oni ẹoli, akpa ni o lolo ge nyanyanya o roṣe irarogbe mi nga mhe egbe udemhija. ⁷Igho mhi de ya gbe, mhi su o khi uruli o o mhe, ‘ISolu! ISolu! Elo e ze ni u ro mu okhọli vule shi mhe o?’

⁸“Mhi mhila li, ‘Oghuo u khi, Onomhue?’

“O o mhe, ‘Mhemhe khi iJesu onge iNazareti ni u mu okhọli vule shi o.’ ⁹Emose ni e nu mhe kia, e me oni akpa, ama ẹa su o uruli ni o nu mhe ngme.

¹⁰“Mhi mhila li, ‘Elo mhi ya riele, Onomhue?’

“Onomhue o o mhe, ‘Vule ni u lo elemhi ẹoli iDamasikosi, a ya la agho gueye emini a mhesẹ ne nya ni u ya riele.’ ¹¹Mhi ze alo itobo ugemhi akpa

* 22:3 Li ze Ika 5.34-39 † 22:5 Li ze Ika 8.3; 26.9-11

ni o mi nga mhe alo. Eni anye ga kia e ke mu mhe obo lo elemhi eoli iDamasikosi.

¹² “Omose oghuo o la agho ni a lu Ananayasi. Oni o ga ugamhi, ni o ri ushi e gbe akanya o khi. Egb o iju nya e mu ekpe a na li. ¹³ Loli o bhale ya migha mama mhe, ni oo, ‘Inyoghuo-mhe iSolu, alo eye e khueghie-a,’ utoghuo kpe, alo eyemhe e khueghie-a, mhi me ekpe me oli.

¹⁴ “Oo mhe, ‘Eshinegba oyi ititawa o she ze kee, ni u lese oghuemhe oyoli, ni u me Oni o suo eso na Eshinegba, ni o ri unu oyoli nu e ngme. ¹⁵ Irari khi u ya khi otsela oyoli, ni u ke ngme emini u suo ali ni u gbo ri alo me, gueye egbo nya. ¹⁶ Memena, elo u ke migha khe? Vule ni mhi batazi e, ni a gbe olamhe eye kua ne, rote eva oyi Onomhue.’

¹⁷ “Agho mhi te mu egbe pfi je eoli iJerusalemu. Abi mhi ro la Owa Oyi Eshinegba lema, mhi me ime alo, ¹⁸ igho mhi me Onomhue, o gueye mhe, ‘Nyanya rote eoli iJerusalemu vu, itobo khi eni egbo ena, ea ya mie shi otsela oye ni u ya pfi na mhe.’

¹⁹ “Mhie oli, ‘Onomhue, eni egbo ena e ga lese khi mhemhe mhi kia kia owa ugamhi muno egbo ni e mie e suo kulo owa ighumha, mhi gbe we egbegbo. ²⁰ Ali, ele ni e gbe iSitivini-a ni o li khi otsela, mhemhe mhi la agho, mhii mie obo shi oni eghuli, mhi ri eloe khu itsua na eni e tonon oli eche gbe-a.’‡

²¹ “Oni Onomhue oo mhe, ‘Ke le, mhi ya ghie e je odonue ghi egbo iJeta.’ ”

IPolu omo-ekpe iRomu

‡ 22:20 Li ze Ika 7.58

²² Eni ebubu ẹgbọ e ku esọ-a na iPọlu kie ramhi ana ni ọ rọ ngme na, ighọ e li tsẹsẹ leghe, ẹẹ li, “A mu ọli vu, A gbe ọli-a. Ọna ọa ke khi ọni ọ́ọ la agbọ!”

²³ E tsẹsẹ, ee pfi ide idane wiliwili, e yalọ ifufu ku nga idane. ²⁴ Ọni ọ́ọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue, ọ́ọ a rue iPọlu lo apfẹ oyi ekhọli-okhue. Ọ́ọ wẹ, e gbe ọli itẹ ni e mhila li ini e lẹsẹ emini o zẹ khi ẹgbọ iJu e lina a tsẹsẹ ku ọli. ²⁵ Ama abi e rọ gẹ iPọlu, ni wẹwẹ e gbe ọli, iPọlu ọ́ọ mhila ọni ọ́ọ oyi ọkhọli-okhue ni ọ́ọ migha aghọ, “Ushi o lama a shi ọ́ọ u gbe ọ́ọ eke iRomu itali ini aa mẹ umhaguẹli ọli obọ ne?” ²⁶ Abi ọni ọ́ọ oyi ọkhọli-okhue ọ́ọ rọ suọ ona, ọ́ọ lẹ ya gueyẹ ọni ọ́ọ mhẹsẹ na wẹ ni ọ́ọ kpeda na li. Ọ́ọ, “Gue kia e, sẹẹ u wa li ena? Ọ́ọsẹ ọna ọ́ọ eke iRomu ọ́ọ khi e.” ²⁷ Ighọ ọni ọ́ọ mhẹsẹ na wẹ ọ́ọ lẹ deba iPọlu ọ́ọ mhila li, “Mhiẹ i, ọ́ọ eke iRomu u khi?”

iPọlu ọ́ọ, “Ii, ọ́ọ eke mhi khi.”

²⁸ Ọni ọ́ọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọ́ọ, “Ọ́ọ eke ni mhemhẹ mhi khi, ikpokpomhi ikpaghọ mhi falí rọ mie ebe rọ khi ọ́ọ eke.”

iPọlu ọ́ọ, “Ama mhemhẹ oyemhẹ, ọ́ọngi iRomu a bia mhe.”

²⁹ Ẹloawẹ-ẹloawẹ, eni ekhọli-okhue ni e nono ni wẹwẹ e mhila iPọlu ingme unu, e ti egbe je ukhokho, abi ọni ọ́ọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọ́ọ rọ lẹsẹ khi ọ́ọngi iRomu iPọlu ọ́ọ khi, ulishi oo mu ọli, irari khi ọ́ọ she gueyẹ wẹ e ri iwẹghẹ shi ọli abọ, e gbe ọli.

Abi a rọ rue iPọlu bhale odalo oyi iSaẹdiri

³⁰ Ogbeakọlọ, ọni ọ́ọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọ́ọ nono ni lọli lẹsẹ emini ẹgbọ iJu e nu iPọlu ẹ gue, ọ́ọ

taghię iPọlu iwęghe-a. O gueye ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iSaędiri e legba. O rue iPọlu bhale ya migha odalo oyewe.

23

¹ IPọlu o bino oni igbaa iSaędiri tatata, oo we, “Inyoghuo-mhe, mhi she rote udu onete oyemhe nya gbe akanya oyemhe pfo na Eshinegba ya ramhi amo.” ² Abi o ro ngme ona, Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi oo eni e ti mama iPọlu e lase oli unu. ³ IPọlu oo li, “Eshinegba o ya ri emhi lie, yeye ugbe ni a ri etseli gboloa. Yeye u shito agho a gue mhe ezọ egbe-a, ama yeye oye u gbe ushi-a abi u li ri unu bhale a ri emhi li mhe.”*

⁴ Eni e ti mama iPọlu e oli, “U ga gbudu ri unu a ghi oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba?” ⁵ IPọlu oo we, “Inyoghuo-mhe, mhi aa lese khi loli o khi oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba! A keke oli shi ebe-no-pfuase, ‘Khi gbudu ngme onobe oyi oni o mhesę na egbo eye.’”†

⁶ Abi iPọlu o ro lese khi eghuo eni egbo khi iSadusi e khi, eni e kpole e khi iFarisi, o la oni igbaa ngme lasele leghe, oo, “Inyoghuo-mhe, otu iFarisi mhi la, mhi gbo khi omi iFarisi. Eri a la ana a gue mhe ezọ itobo khi mhi mholi irudusho khi eni e ghu-a e ya gbo guale.”‡ ⁷ Abi o li ngme ona se, uwola o de ni otu iFarisi ali otu iSadusi, oni igbaa o kemhi. ⁸ (Irari khi otu iSadusi ęa lama shi o khi egbo e ya rote eghuli guale, ęa gbo lama khi igeni

* **23:3** Li zę iMat 23.27-28 † **23:5** Li zę Okiali 22.28 ‡ **23:6** Li zę Ika 26.5; iFili 3.5

ali iyemhẹ e la ọ, ama otu iFarisi e lama shi enana nya.)§

⁹ Ukpokpomhi okeke o de, esesẹ Ishi eyi iMosisi eghuo ni e khi otu iFarisi e vule e khẹ akọ ni o toto, ẹẹ li, “Anye aa mẹ emhikhoghuo obọ oyi ọmọse ọna,” e gbolo ẹ, “Ini o fẹ khi-a khi ayemhẹ, o ke khi aḡeni ọ nu ọli ngme?” ¹⁰ Oni ekhakọ o pfuse toto-a shọ, ulishi o mu ọni ọga oyi ekhọli-okhue khi e tigbe kherẹ iPọlu-a. Ighọ ọ mhẹsẹ na eni ekhọli-okhue e tiemhi ya ri itoto mie wẹ iPọlu obọ ni e rọli bhale apfẹ oyi eni ekhọli-okhue.

¹¹ Eẹ iyosẹ ni oo deba li, Ọnọmhue ọ migha mama iPọlu, ọọ li, “Mhue igbedu! Abi u li la iJerusalemu pfi ọtsẹlẹ na mhe, ighọ u li mema ya la pfi ọtsẹlẹ na mhe ẹli iRomu.”

Ugbamhi igbe-a ni a gba khẹ iPọlu

¹² Ogbeakọlọ, ẹgbọ iJu eghuo e ya mhẹsẹ kugbe, e romhi isheli khi wẹwẹ ẹa ya le eminale wẹkhi eri wẹwẹ e ya da amẹ, ini ẹa li gbe iPọlu-a. ¹³ Egbọ ni e gba ugbamhi onana, e dọsẹ ẹgbọ egbhueva. ¹⁴ E lẹ deba ọga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba ali eni egbhali, ẹ li, “Anye she romhi ukpokpomhi isheli khi anye aa ya le emhikhoghuo sẹ khi anye gbe iPọlu-a. ¹⁵ Memena, yeyẹ ali igbaa iSaḡdiri a kẹkẹ ebe ghi ọga oyi ekhọli-okhue, a liẹ khi a nono ni a lolo suọ oni ingme bie. Anye mu egbe ni anye rọ ya gbe ọli-a neni a rọli ya ramhi ana.”

¹⁶ Ama abi ọmọ ọmọse ni ọ khi omi inyoghuo iPọlu ọni ọkpotso ọ rọ suọ oni ugbamhi, ọ je oni apfẹ ekhọli-okhue ya gueyẹ iPọlu.

§ 23:8 Li zẹ iMat 22.23; iMak 12.18; iLuk 20.27

¹⁷ Igho iPọlu o lu oga oyi ekhọli-okhue oghuo, oo, “Rue ozeo ona ghi oni oo mhesẹ na e, o mhọli emini o ya gueye ọli.” ¹⁸ Igho o rue ọli ghi oni oo mhesẹ na we.

O li, “IPọlu ni a mu shi igha oo mhi rue ozeo ona ghi e, itobọ khi o mhọli emini o ya gueye.” ¹⁹ Oni oo mhesẹ ogho, o mu oni ozeo obo, e ti je olase, o mhila li, “Elọ wa nono ni u gueye mhe?”

²⁰ Oo li, “Egbọ ifu e she gba li khi wewe e ya ghie ghi e ako, ni u rue iPọlu bhale odalo oyi iSaediri khi e nono ni e te unu oyọli suo oni ingme bie. ²¹ Khi lama shi we o, itobọ khi e bu dose egbo egbhueva ni e kpe ode khe ọli. E she romhi ishe khi wewe ea ya le, wexhi eri wewe e ya da ini wewe ea li gbe iPọlu-a. E migha a khe ni e suo emini u ya so shi emini e mhila e ena.”

²² Oni oo mhesẹ na eni ekhọli-okhue o gueye ọli, oo, “Khi gueye ogbo okhoghuo khi u she gueye mhe.” Oo li o ke le.

A rue iPọlu te ghọ je ọli iSizeria

²³ Igho oni o mhesẹ ogho o lu ega ekhọli-okhue aava eyọli, o mhesẹ na we, oo we, “A wolo ekhọli-okhue egbhuegbe, ali eni e nga ichi egbhuesẹ ali ogbe, ali epfi-ote egbhuegbe ni a ke le iSizeria agogo itili amiose. ²⁴ A ri achi na iPọlu nga ni a roli je oobo ini emhikhoghuo e khi li ọli, ni a rue ọli ghi iFẹlisi ni o khi igovunọ.” ²⁵ O lina keke ebe na we.

²⁶ Mhemhe iKiladiusi iLisiasi mhi keke ebe onana ghiẹ:

Yeye igovunọ iFẹlisi ni a mu ekpe e na,
Mhia tse.

²⁷ Egbọ iJu e mu ọmọse ọna, e nono ni wẹwẹ e gbe ọli-a. Ama eri mhi ri ekhọli-okhue eyemhẹ bhale ya pfa li shi eke irari khi mhi suọ khi ọmọ-ekẹ iRomu ọ khi. ²⁸ Mhi i nono ni mhi lẹsẹ emini e zẹ ni e rọ gue ẹzọ ọ shi ọli egbe, mhi rue ọli je igbaa iSaẹdiri oyewẹ. ²⁹ Mhi bhale ya ẹ khi ẹzọ ingme ishi eyewẹ e rọ nali i gue, ama ọa mhue emini ọ li ni abi a gbe ọli-a shi, wẹkhi imuọli shi ọgba igha. ³⁰ Abi a rọ gueye mhẹ ugbamhi ni e gba khe ọni ọmọse, mhi rọ nyanya rue ọli ghi ẹ, mhi gbo gueye eni e gue ẹzọ a shi ọli egbe e bhale deba ẹ ni e guele emini ọ li.

³¹ Oni ẹliyosẹ ẹlẹghọ, eni ekhọli-okhue e rue iPọlu mhọli obọ vu, abi a li mhẹsẹ ọli na wẹ, e ramhi Atipatirisi. ³² Ogbeakojo, eni ekhọli-okhue e rọli na eni e nga ichi ni e rue ọli kie ke lẹ, wẹwẹ e nyenẹ egbe ukhokho je apfẹ ekhọli-okhue oyewẹ. ³³ Abi eni e nga ichi eghọ e rọ ramhi ẹoli iSizeria, e rue oni ebe na ọni igovunọ iFẹlisi, e rue iPọlu na li. ³⁴ Oni igovunọ ọ zẹ oni ebe, ọ mhila iPọlu ukiẹkie obini ọ khi. Abi ọ rọ bhale ya lẹsẹ khi eke iSilisha ọ te bhale, ³⁵ ọọ, “Mhi ya suọ ẹzọ oye ini eni e gue ẹzọ shi ẹ egbe e ramhi ana.” Ighọ ọ mhẹsẹ a ri iPọlu nga ekhe-khe obọ ni e la agbala oyi Erọdu.

24

Ẹzọ ni iPọlu ọ gue odalo oyi iFẹlisi

¹ Abi ogbele ishe e rọ dọsẹ, Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi ọ je iSizeria, lolu ali egbhali eghuo ali ilọya ni a lu iTatulọsi. E bhale odalo oyi igovunọ ni a lu iFẹlisi ni e ya gue ẹzọ shi iPọlu egbe. ² Abi a rọ lu iPọlu bhale, iTatulọsi ọ gue ẹzọ oyọli shi eke khasẹ iFẹlisi: Ọọ, “Ireloe-khu

oye o she ri anye mholi opfomhe ali emhi enegbo ukhomhi eke ona. ³ Ashakhasha ali odekhode anye te e kuoghi e, anye e nono ni anye kphemhi ne shi ona, yeye iFelisi oghie. ⁴ Ini anye khi pfuse e egheghe-a, mhi lema e u kpekpe u ku es-a shi anye eke ukuku egheghe.

⁵ “Eri anye me omose ona shi ogbo ingme, ni o tsua okholi e lasele ke tanogbo iju ni e la eke agbo nya, e ke pfi onyaghu ali umha-sueso. Loli o ralo na ogbo otu iNazarini ⁶ O gbolo o nono ni loli ri ichimhi mu Owa oyi Eshinegba, loli anye ro gba li mu. [Anye e nono ni anye gue oli ezogbo abi ushi oyanye o ngme. ⁷ Ama iLisiasi oni o mhesa na ekholi-okhue, o bhale ya ri itoto ti anye lue abo mie rue vu. ⁸ Ogbo eni e me umha-gueli oyi omose ona e bhale odalo oye.] Ini u mhila omose onana ogbo u ya me igesikia ni o la ezogbo ni anye gue shi oli egbe ena.”

⁹ Eni ogbo iju ni e la agho e kugbe lama shi ezogbo ni a gue shi eke, khi igesikia lo.

¹⁰ Abi oni igovunogbo o ri obogbo nu iPolu ngme o gue shi oli o.

IPolu oo, “Mhi lese khi ikpe ni e bu u te la ukhomhi eoli ona a sogbo ezogbo, itobogbo ona egbe e mu mhe ni mhi ro migha odalo oye ya gue ezogbo pfa egbemhe shi eke. ¹¹ Abi u kie kpe lese, amo o gbe ele igbeva ni mhi ro je iJerusalemu ni mhi ya ga ugamhi. ¹² Ogbo iju ni e gue ezogbo shi mhe egbe ea bhale ya e mhe shi elemhi Owa Oyi Eshinegba khi mhi nu ogbokhoghuo e khe ako, wekhi eri mhi la owa ugamhi, wekhi ifuapfe ashikhoghuo tanogbo ebubu ogbo abo shi onyaghu. ¹³ Ee mholi abi e li dobe ro ya migha pfi otsele shi ezogbo ni e gue shi

mhẹ egbe khi igesikia lo. ¹⁴ Mhi lama shi o khi, eri mhia ga Ẹshinẹgba oyi eni e bia awa, mhi khi oni o rọte oni Ode ona, ni ẹẹ khi ẹgbhọli o khi. Ama mhi mie shi Ushi oyi iMosisi ali emini a kẹkẹ shi ebe eyi emekẹguele. ¹⁵ Mhi miesuọ abi ẹgbọ enana e li miesuọ, khi Ẹshinẹgba o ya rọte eghuli guise ọgbọ nya le, ghe eni e guẹ ngeli ghe ena ọkhọlo. ¹⁶ Irarighọ mhi rọ rọshẹka, emini mhia riẹlẹ nya, ini udu ni ọọ gue ọgbọ ẹzọ oyemhẹ o pfuasẹ shi odalo oyi Ẹshinẹgba ali ọgbọ.

¹⁷ “O she gba ikpe eni e bu abi mhi te lase ẹoli iJerusalemu le. Eri mhi jele aghọ ni mhi ya rue ikpaghọ ghi ẹgbọ ni ẹa mhue ali ni mhi ri isomhopfa ghi Ẹshinẹgba. ¹⁸ Emini mhii riẹlẹ na ni e rọ bhale ya ẹ mhẹ shi Owa oyi Ẹshinẹgba abi mhi la ipfuasẹ abi ushi o ngme. Ẹgbọ ekhọghuo ẹa le gasẹ mhẹ, wẹkhi eri a mẹ onyaghu.* ¹⁹ Ama ẹgbọ iJu eghuo ni ẹ rọte ekẹ Esha bhale e ga li la akaghọ. E kha bhale odalo oyẹ ẹ ya gue ẹzọ oyẹwẹ, ini e mhọli emini e ya gue shi mhẹ egbe. ²⁰ Okekhi emọse ni e la akana ena, a mhila wẹ e guele umhaguẹli ni e gue shi mhẹ egbe abi a rọ rue mhẹ bhale odalo iSaẹdiri. ²¹ Ama emhi oghuo mhi la akpẹwẹ tsesẹ ngme khi, ‘Eri a gue mhẹ ẹzọ itobọ khi mhi mie shọ khi eni e ghu-a e ya gbo guale bhale agbọ.’ ”†

²² Ighọ iFẹlisi ni o ga lolo leşẹ emhi oni Ode ona, ọọ, a yemhẹ oni ẹzọ-a ne. Ọọ, “Ini iLisiasi oni o mhẹsẹ na ekhọli-okhue o da bhale mhi rọ ya sọ ẹ oni ingme.” ²³ O gueyẹ oga ekhọli-okhue ọghọ o lolo ri ẹloe shi iPọlu egbe, ama e zẹ ọli pfi ẹfo-a ukukuọ.

* **24:18** Li zẹ Ika 21.17-28 † **24:21** Li zẹ Ika 23.6

E zẹ ni emọle ọli e ke bhale ya tşẹ ọli ali ni e ke ri emini ọ nono bhale ghi ọli.

IPọlu ọ bhale odalo oyi iFẹlisi ali iDurusila

²⁴ Abi ikuku ogbele e ro dose se, iFẹlisi ọ tsua ughue ọli ni a lu iDurusila ni ọ khi ọngi iJu ma egbe bhale. O ghie ya lu iPọlu, ọ ri esọ shi eke suọ abi iPọlu ọ li ngme ungmehi irudunga ni o la iJesu iKirisiti. ²⁵ Ama abi iPọlu ọ li ngme ungmehi igue-ngeli, ali ikuegbe-a ali iso-ezo oyi Eshinegba ni ọ bhale, ulishi oo mu iFẹlisi, oo, “Osomhi ghọ ne! Ke vu. Mhi ya ghie lu e ini mhi ke me asha.” ²⁶ Oni eghẹghẹ ọ dabi khi iPọlu ọ ya vi ufa na lue, itobo igho ọ ro kele e ghie lu ọli, ọ bhale ni wewe e ngme. ²⁷ Abi ikpe eva e ro dose, iPọshusi iFesitosi ọ ke khi igovunọ ni iFẹlisi ọ kpe khi. Ama itobo khi iFẹlisi ọ nono ni lolu gue riẹle ti egbọ iJu eloe, ọ ze iPọlu obo shi owa ighumha.

25

IPọlu ọ bhale odalo oyi iFesitosi

¹ A lie amo o li ele ese abi iFesitosi ọ te khi igovunọ, ọ rote eoli iSizeria nga eoli iJerusalemu. ² Oobo ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali enighie eyi egbọ iJu e la gue ezo shi iPọlu egbe. ³ E nyanya lema iFesitosi ọ rue iPọlu je iJerusalemu ni ọ roli kpaghie ewe obo. Irari khi e she gba khi ewe e ya kpe ode gbe iPọlu-a ini ee le. ⁴ IFesitosi oo we, “A she ri iPọlu shi owa ighumha obini eoli iSizeria, mhemhe mhi ya nyene egbe kele je oobo. ⁵ A ze ni eni ee ralo na e e deba mhe je iSizeria ya gue ezo shi oni omose egbe, ini o khia khi eri ọ lue.”

⁶ Ogbẹlẹ elele ya ramhi ogbẹlẹ igbe iFesitọsi ọ nu wẹ la aghọ, ni ọ rọ kia tiemhi ẹoli iSizeria. Ogbeakọlọ ọ khueghie ikọtu-a, ọọ a rue iPọlu bhale odalo oyẹluẹ. ⁷ Abi iPọlu ọ rọ bhale, ẹgbọ iJu ni e rọte iJerusalemu bhale e migha gasẹ ọli, e gue ẹzọ ni o toto shi ọli egbe, ama ẹa dobẹ to eni ẹzọ migha.

⁸ Ama iPọlu ọ gue ẹzọ pfa ẹgbọli shi eke, ọọ, “Mhi aa riẹlẹ emhikhoghuo ni o da ushi oyi ẹgbọ iJu, wẹkhi Owa Oyi Ẹshinegba, wẹkhi eri mhi lue na iSiza iRomu.”

⁹ Ama iFesitọsi ọ nono ni lọli riẹlẹ oghuẹmhe oyi ẹgbọ iJu, ighọ ọ mhila iPọlu, “O ghọle ẹ ni a rue ẹ je iJerusalemu, ni a la aghọ gue ẹzọ oye ukpẹloe mhe?”

¹⁰ IPọlu ọọ, “Iiye. Ikọtu oyi iSiza ni a kha mema la gue ẹzọ oyẹmhe mhi la ena. Mhi aa mhọli onobe ni mhi li ẹgbọ iJu ni yeyẹ u lẹşẹ gboo. ¹¹ Ini o khia khi mhi lue nabi a gbe ọgbọ-a shi, mhi mu egbe ni mhi rọ ya ghua. Ama o kha da khia khi ẹzọ ni ẹgbọ iJu ena e gue ẹ shi mhe egbe khi ẹgbọli lọ, ọgbọkhoghuo ọa dobẹ ya rue mhe na wẹ. Irarighọ, mhi lema a zẹ ni iSiza luẹghuo ọ rẹmhe gue oni ẹzọ ona.”

¹² IFesitọsi ọ ri eni e nu ọli ẹ sọ ẹzọ ye ochi se, ọọ iPọlu, “U she lema a rue ẹzọ ona je ayi iSiza ya gue, ayi iSiza u mema ya je.”

IPọlu ọ migha odalo oyi Agiripa ali iBẹnisi

¹³ Ogbẹlẹ ingme-na e dọşẹ, oghie Agiripa ali iBẹnisi e bhale eke iSizeria ni e ya tşẹ iFesitọsi. ¹⁴ Aborokhia khi e la akaghọ ogbẹlẹ ebubu, iFesitọsi ọ gue ingme oyi iPọlu yẹ oni oghie, ọọ, “Omọşẹ ọghuo ọ la owa ighumha shi ana ni iFẹlisi ni ọ kpẹ khi igovunọ ọ zẹ obọ shi aghọ. ¹⁵ Abi mhi

rọ ye iJerusalemu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali eyi ẹgbọ iJu e tsua ẹzọ bhale ya gue shi ọli egbe, ẹẹ mhi pfa ẹzọ igbe-a mu ọli.

¹⁶ “Ama mhi gueye ẹẹ khi awa ẹgbọ iRomu awa aa ya pfa ẹzọ mu ọgbọ ni a gue ẹzọ shi egbe, ini ọgbọ a ri ẹghẹghẹ nali gue shi ẹzọ ni a gue shi ọli egbe ne. ¹⁷ Abi e rọ deba mhe bhale ana, mhi nyanya shi oni ẹzọ shi ogbeakọlọ, mhi shitọ elemhi ikọtụ, mhiẹ a lu ọni ọmọse bhale. ¹⁸ Abi eni ẹẹ gue ẹzọ shi ọli egbe e rọ vule ngme, ẹa gue ẹzọ umhaguẹli ni mhi dabi khi e ya gue. ¹⁹ Ochoghọ ẹzọ ekhakọ tse e leşe mẹ gue shi ọli egbe, ni o khi ingme oyi ugamhi oyewe, ali ekhakọ ni o khi ingme oyi ọmọse ni a lu iJesu, ni ọ ghua, ni iPọlu ọ khi ọ kie la agbọ. ²⁰ Mhi aa leşe abi mhi li ya tọnọ udi oni ingme onana. Mhi ri irarighọ mhila li ini ọ nono ni a rue oli je iJerusalemu ya gue eni ẹzọ ni a gue ẹ shi ọli egbe enana, oobọ. ²¹ Ama iPọlu ọ lema a kie mu lue shi igha ne, ni a ri oni ingme ghi iSiza ni ọ sọ ọ. Irarighọ mhi rọ lie a rọ ọli shi owa ighumha ramhi ni mhi rọ ya rue ọli ghi iSiza.”

²² Ighọ Agiripa ọ gueye iFesitọsi, ọọ li, “Mhi kha nono ni mhemhe-ghuo ni mhi li ri esọ suọ ungemhi oyi ọni ọmọse.” IFesitọsi ọọ li, “U ya suọ ọli ako.”

²³ Ogbeakọlọ, a ri ebọla kphase Agiripa ali iBenisi lo elemhi ikọtụ le. Ega ekhọli-okhue ni e lolo fu, ali ẹgbọ eniemhi ni e la oni ẹoli e deba li lo. IFesitọsi ọ ghie ya rue iPọlu bhale. ²⁴ IFesitọsi ọọ, “oghie Agiripa ali ẹgbọ ni e la ana nya, a bino ọmọse ọna. Ẹgbọ iJu ni e la ana ali iJerusalemu ali iSizeria e she bhale deba mhe, ẹẹ tseşe a khi ke ze ni ọ la agbọ. ²⁵ Mhi mẹ khi ọa li emhikhoghuo onabi a ya

gbe ọli-a shi, ama abi ọ rọ da lema a rue lue ghi Oghie iRomu nya egho, mhi ya rue ọli je iRomu. ²⁶ Ama mhi aa me ingme nabi mhi kha keke shi ọli egbe ghi Oghie iRomu nya. Irarigho, mhi rọ rue ọli bhale ghi e ee nya, yeye oghie Agiripa kpaashi, ni a bhale ya e khi ini a bino oni ingme se, otse mhi ya me emini mhi ya keke shi ọli egbe. ²⁷ Irari khi mhia sa khi o gbe akanya ni a rọ rue oni a mu shi igha ke ghi Oghie iRomu nya, ini aa me ushi okhoghuo keke shi ọli egbe gboo.”

26

IPolu o pfa egboli shi eke odalo Agiripa

¹ Igho Agiripa oo iPolu, “A she lama ne u ngme na egbe e.” Igho iPolu o tsua obo eke, o bele e gue ezo, oo, ² “Agiripa ni oghie, mhi me egbe mhe shi oni o me afa ni mhi ro migha odalo oye amo, ni mhi ro o gue ezo pfa egbe mhe shi eke shi ingme nya ni egbo iJu e gue shi mhe egbe. ³ Oo gue ti gba irari khi u ga lese imu eyi egbo iJu nya ali emini e mie shi. Irarigho, mhi lolo leme u mholi irabomudu na mhe ni mhi ngme.

⁴ “Egbo iJu nya e lese abi mhi lao shi abi mhi te khi omo, rote igbaekele agbo oyemhe obini ushishi egbo iJu eyemhe ali eoli iJerusalemu. ⁵ Ode o she nu e ni e te lese mhe, e ya dobe pfi otsele shi o ini o ghole we, khi abi ugamhi oyawa o ngme khi eri mhi mholi omuegbe egbegbo shi o abi ona otu iFarisi ni mhi khi.* ⁶ Ama mena, itobo khi mhi mholi iregbeda shi emini Eshinegba o shi na itita awa mhi ro migha shi imufe amo. ⁷ Ona o khi

* **26:5** Li ze Ika 23.6; iFili 3.5

ishobo ni unuekpẹ igbeva eyawa e migha a khe, abi e li roshẹka a ga Eshinegba ghe eleogwota ali ele iyose. Oghie, irari oni iregbeda onana egbo iju e gue ezọ shi mhe egbe e shi. ⁸ Elo e ze ni a ro lama shio khi Eshinegba o dobe e guise oni o ghu-a le?

⁹ “Mhemhe mhi kpe mholi oli shi udu khi eri o ye ni mhi mu okholi vule shi oni eva oyi iJesu ongi iNazareti o. ¹⁰ Igho mhi li i riele oli obini eoli iJerusalemu. Irari afu ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe, mhi muno ebubu eni e miesuo shi owa ighumha, abi a ro o gbolo we-a, mhii mie obo shi o. ¹¹ Ebubu eghẹghẹ mhi te owa ugamhi je owa ugamhi ya nase we, mhi gbolo ri ajilimhe rewe ngme ungmehi ipfiunu-a deba Eshinegba. Irari elemhi we ni e bi mhe. Mhi gbolo je eoli oboese ya mu okholi vule shi we o.†

IPolu o guele abi loli li mupfi

(Ika 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Eleghuo mhi i le eoli iDamasikosi, rote afu ali omhese ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe. ¹³ Itsotso ogwota o mu eke, oghie, abi mhi la ode, mhi me khi akpa ni o ge dose ovo o rote idane mi gashe mhe ali eni anye ga kia. ¹⁴ Anye nya, anye de eke, igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme elemhi Iburu, oo, ‘ISolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okholi vule e shi mhe o, ooyeghe wa li ini u nu mhe e kholi.’

¹⁵ “Igho mhi mhila, ‘Oghuo u khi Onomhue?’

“Oo mhe, ‘Mhemhe iJesu lo ni u mu okholi vule shi o.’ ¹⁶ ‘Memena, vule migha. Mhi she ri egbe mhe khashe irari khi mhi she ze shi oni oo ga mhe

† 26:11 Li ze Ika 8.3; 22.4-5

ali ni u ke pfi ọtsele ọyemhe shi emini u ri ukpeloe oye mhe, ali emini mhi ya rokhase okhese. ¹⁷ Mhi ya tsumhi e obọ oyi egbo eye ali obọ oyi egbo ijeta. Mhi ghie e ghi we, ¹⁸ ni u khueghie we alo-a, ni u mu we pfi lase alo ebili le bhale akpa, ali u rue we ekpabo eyi okphaghię lasele bhale deba Eshinęba, ni a gbe olamhe kua na we, ali ni e kugbe egbo eyi Eshinęba eni e pfuase o, itobo irudunga ni e mholi na mhe.

¹⁹ “Irarigho, oghie Agiripa, mhia ro ri ukpeloe gbe eke ni mhi rote iloghie me. ²⁰ Mhi kpe te odode gue oli ye egbo iDamaskosi, mhi ke gbo gue oli ye egbo iJerusalemu ali egbo ni e la eke iJudia nya ali egbo ijeta. Mhi roli tse abo, e lase olamhe le ni e mupfi deba Eshinęba, e rokhase khi wewe e she mu nyene rote ikanya ebe eyewe lasele.† ²¹ Ona o ze ni egbo iJu e ro bamhe rue Owa Oyi Eshinęba ni e ro roshaka ini wewe e gbe mhe-a. ²² Ama mhi she mholi ikpaghiobo oyi Eshinęba ramhi ogbe na amo, ali mena mhi migha akana a pfi ọtsele ye ogbo onofune ali onikeke abeghuo. Mhi aa ngme dose emini emekęguele ali iMosisi e khi a ya me, ²³ khi oni Omiepfuese ni a shobo khi oo bhale o ya me osue, ali khi loli ni o kpe te odode rote eghuli guale khi o ya ri akpa ru na egbo eyoli ali egbo ijeta.”§ ²⁴ Abi iPolu o ro ngme ramhi ana, iFesitosi o mu oli migha, oo li, “Eri waa ke lese emini u wa li? Ebe ni u ze dose e she ri ujili e kphe.”

²⁵ IPolu oo li, “Ujili oa kpha mhe, iFesitosi ogbegbedu, emini mhia ngme egbegbingme lo ni o

† 26:20 Li ze Ika 9.20,28-29 § 26:23 Li ze Aza 42.6; 49.6; 1 iKori 15.20

tsua egbhali. ²⁶ Oghie Agiripa o ga leşe eni ingme enana nya, emhikhoghuo ena, ęa lase ęli egbhali-a irari khi aa rięę wę osheli. Ona o zę khi mhi ga dobę nu ęli a ngme oni ingme ona gboo. ²⁷ Oghie Agiripa, u fe mieshi emini emekeęuele e ngme? Mhi leşe khi u mie shọ o.”

²⁸ Igho Agiripa o o iPolu, “Eri u dabi khi u dobę ya ri oni ukuku eęheęhe ona ti mhe ni u remhe mele oni o miesuo-a?” ²⁹ IPolu o o li, “O keę, o teşe oo, mhi lema Eshineęba o khi khi yeęe-ghuo tşe, ama li shi oębokpa ni o ri esọ shi mhe eke oębenamo, ni e li abi mhi li, ini a da ri obọ rue iweęhe ni e lamhe abọ ena o le.”

³⁰ Igho oni oghie o vule, li shi oni igovunọ ali iBenisi ali eni e nu wę shito. ³¹ E rote oni agbala vu, ee ngme, eę, “Omoşe ona ọa li ingme ni a ya gbe ęli-a shi wękhi oni a ro o mu ęli shi owa ighumha.”

³² Agiripa o o iFesitosi, “Áá kha wolọ omoşe ọna abọ-a ini ọa she lema a ri oni ingme je ayi iSiza lo.”

27

A rue iPolu je iRomu

¹ Abi e ro lama shi o, anye lo o o o o oni emhi je Itili, e rue iPolu ali ighumha ni e kpole mholi obọ oyi ọga ekholi-okhue ni a lu iJuliosi, ni o khi oghuo oyi ekholi-okhue eyi Oghie iRomu nya, ni a zę ọda ke. ² Anye lo o o o o oni emhi rote Adiramitiomu, ikhi o o o o ni o ya kia migha ikpe eghuo ni o o o o e e migha, ni e la epfepfe oke ni e la eke Esha. Arisitakusi ni o khi ongi iMasidonia o nu anye kia.

³ Ogbeakolo anye migha iSidoni. IJuliosi o mholi isomhelemhi na iPolu, o zę ęli obọ ya me emole

oli, ni e ri emini oṣo nono na li. ⁴ Anye ke gbo rṣte agho mu oni oko nga, anye rṣte odane ukiękię eke ni oke onięmhi o khi shi ni a lu iSapurosi irari khi akpekpeli oo nase anye. ⁵ Abi anye ro gua oko o da je odada iSilisha ali iPafia, anye migha eoli iMara na eke iLisia. ⁶ Agho oni oga ekholi-okhue o te me oko-oke onięmhi oyi eoli Alezadira ni oo je Itili, o ri anye lo o. ⁷ Anye e kia fie, ogbele ebubu, anye mholi omunu neni anye ramhi iKinidusi. Abi akpekpeli o ro ze anye rṣte ashini anye kha rṣte, anye gua oko-oke je ukiękię eke ni oke onięmhi o khi shi iKireti ni o so alo ghue eoli iSalimo. ⁸ Anye mholi omunu rṣte oni oke onięmhi. Ikpukhokho, anye bhale ashini oko-oke ee migha ni a lui opfomhegbe ni o ti mama eoli iAsia.

⁹ Eghęghę o she pfu anye-a. Oni okiali o de shi eghęghę ni a ro lese pfi azumhi se, ni o khi eghęghę ni okhena o la la okiali na ukhomhi oke onięmhi. Igho iPolu o tse agua ye we, oo we, ¹⁰ “Emose, mhi she me khi okiali oyawa o ya khi okhena ali khi o ya ri ukpokpomhi opfu ghi oni oko ali itsua ni o tsua ali agbo oyawa.” ¹¹ Ama, ocho ni oni oga ekholi-okhue o kha ro ri esọ shi emini iPolu o ngme, o deba abi oni o gua oni oko o ngme ali emini oni o mholi oni oko o ngme. ¹² Aborokhia khi ashini anye migha o ya ti egbe eghęghę orue; ebubu egbọ e yemhe anye gua ke le, e dabi khi anye ya ramhi eoli iFonisi, ni anye la agho eghęghę orue. Agho oko oke onięmhi nya ee migha yemhe-a. Eke ni oke onięmhi o khishi ni a lu iKireti ni o so alo ghue obini ovọ o te e lo eko o khi.

Akpekpeli onięmhi

13 Abi akpekpeli oke o ro ri ofie rote ukiekie ogobo o pfiolo, eni emose e dabi khi okiali o ya ze we kia ke je odalo, igho e leli uli ali akhuli ni a ro gba oko oo zu. Ee kia eseso oni oke oniemhi na iKireti. 14 Ama o li deno, akpekpeli oniemhi, o li rote ukiekie obita ini a so alo ghue obini ovo o te e tiemhi eko pfiolo rote oni eke ni o la iteva oke oniemhi i dose. 15 Oni akpekpeli o tsua rughu oko-oke oyanye, oa dobe ke kia je obini akpekpeli o te pfiolo o bhale. O loso anye. Anye bie ze oli ovo na akpekpeli lolighuo oo tsua. 16 Anye kia rote ukiekie ukuku eke ni o la iteva oke oniemhi ni a lu iKauda, ikhi ukiekie obini oni akpekpeli oa ri egbe ramhi. Iroshaka anye ro dobe tialo oko onikeke ni a ro o tsumhi egbo lo elemhi oni oko-oke oniemhi. 17 Abi eni emose e ro tialo li lo se, e ri ili ge oni oko-oke oniemhi gase, ini eni ili e dobe mu oli mhue toto. Irari khi ee na ulishi ini oni oko o ya gbe aye shi ugbe eke, ni o la egele eke iLibiya, ni o so alo ghue we. Igho e gbaghie ode na kpishi oyi oni oko-a, irari khi ea bie ke mhue abi e ya li o. Ishegho ni oni akpekpeli o bie tsua we ke le. 18 Oni akpekpeli o kie ri itoto tsua oni oko-oke ramhi ogbeakolo, ramhi ni, eni emose e ro tino itsua ni e tsua shi oni oko o pfino kulo oni oke. 19 Ogbeakolo e pfino ikhuli ni oni oko o ro o gbe akanya kulo oni oke. 20 Aborokhia khi ogbele ebubu ni e dose khi anye a ri eloe ti ovo wekhi ukpetata, ni oni akpekpeli o kiele ro ri itoto o pfiolo, anye a ke ri udu shi o khi anye me ode ni anye te ya pfue o.

21 Abi eni emose ea ro le eminale ogbele ebubu, ipolu o vule, o we, "Emose a kha suo ude ni mhi ye e lo, a kha migha iKireti, Eghoghe agho, a kha tsumhi

egbe ẹ oyese onana ali opfu. ²² Ama mena mhi gueye ẹ a mhọli udu, itobọ khi ọngẹẹ ọkhọghuo ọa ya pfua se ni oni ọkọ. ²³ Ooyosẹ ageni oyi Ẹshinẹgba ni ọ mhọli mhẹ ali ni mhi a ga ọ migha mama mhẹ, ²⁴ ọọ mhẹ, ‘Khi zẹ ni ulishi o muẹ, iPọlu. U mema ya migha ẹzọ odalo oyi iSiza ali khi Ẹshinẹgba ọ she rọte ilẹlemhi ri agbọ oyi eni a ga kia mhọli ẹ obọ.’ ²⁵ Irarighọ, a mu igbedu oye mhọli, emọse, irari khi mhi mhue irudunga khi Ẹshinẹgba ọ ya riele ọli abi ọ gueye mhẹ. ²⁶ Ama ọkọ oyawa o mema ya gbe aye shi ugbe eke okhọghuo ni o la iteva oke oniẹmhi, o tigbe migha.”

Oni ọkọ o de ya kherẹ-a

²⁷ Ẹliyosẹ ẹlenuzi-igbẹne, akpekpeli o kie tsua anye e kiakia oke oniẹmhi Adiriatiki. Itsotso ogbie, o li eni ẹẹ gbe akanya oni ọkọ ẹloe abinẹ khi e she ti ẹ mama eke. ²⁸ E mhẹse oni oke bino, e me khi ilimhi oyọli o khi ẹte-awẹ egbhuesesa. O gbo li dene, e gbo mhẹse ọli, o ke khi ẹte-awẹ egbhue ali igbe. ²⁹ Ulishi o mu we khi oni ọkọ o ya gbe aye shi eche, e rọte ukhokho pfi ikhuli ene ni a rọ a mu ọkọ ọ gbashi lo oni oke oniẹmhi, ee sọ iromhi ogbe o gbe a.

³⁰ Eni e la oni ọkọ ọ gbe akanya e dua abi e li me asha a na kua. Ee tiese ukuku ọkọ ni e tialọ lole eghọ nga oke oniẹmhi, abinẹ khi eri e nono ni e rọte odalo ya pfi ikhuli lo oke oniẹmhi. ³¹ Ama iPọlu ọọ oni ọga ekhọli-okhue ali eni ekhọli-okhue, “Ini emose enana ẹa li la elemhi oni ọkọ, ọngẹẹ, ọa ya pfue ọ.” ³² Ighọ eni ekhọli-okhue e pfa uli ni o mu oni ọkọ onikeke mhue-a. E zẹ ọli de tiemhi elemhi oke.

³³ Neni ogbe o maghie-a, iPọlu ọ lema we nya e le eminale. Ọọ we, “O she ramhi ogbele igbẹne ni

udu ọa ke te sheshe ẹ, ni a le eminale kpe. ³⁴ Mena mhia lema ẹ, a le eminale. A lemhi ini a nono ni a kie doḅe la agḅo, A lemhi khi emhikhoghuo ọa ya li ọngẹẹ.” ³⁵ Abi ọ rọ ngme na se, ọ rue ibuleḅi lasele, o kphẹmhi na Ẹshinẹgba ukpẹloẹ wẹ nya, ọ khi ọli-a, ọọ le. ³⁶ Wẹwẹ nya e mhọli udu, e le eminale. ³⁷ Anye nya ni anye la oni ọkọ, ẹgbọ ẹgbhueḅeḅe ali ogbasasa 276 anye khi. ³⁸ Abi e rọ ga le eminale se abi e nono, e tino ikpulu ikpamhi emhi ni e tsua kulo okẹ oniẹmhi, ini oni ọkọ o kpe li fue.

Oni ọkọ okẹ oniẹmhi ọ kulue

³⁹ Abi ogbe o rọ gbe-a se, eni ẹẹ gua oni ọkọ ẹa ke lẹḅe egele okẹ oniẹmhi bie, ama e mẹ ashini ekhashẹ e kpi gbili shi. Aghọ e ke bie rọli shi udu khi wẹwẹ e ya gua oni ọkọ ya migha ini o zẹ wẹ ẹ riẹḅe. ⁴⁰ Ighọ e pfanọ eni ili ni e mu ukpokpomhi akhuli ni o mu ọkọ-okẹ oniẹmhi ẹ gbashi kulo udi okẹ oniẹmhi. Ẹghẹghẹ aghọ e taghiẹ uli ni a rọ mu emini a rọ mu oni ọkọ ukhomhi ẹ nyenẹ-a. E taghiẹ ugbakpi oyi oni ọkọ-a nga idane, ni e doḅe ramhi ashini e nono. ⁴¹ Ama oni ọkọ-okẹ o ya tọ aye sọ ugbe eke ni o la elemhi okẹ oniẹmhi, o migha, akpekpeli o kie ri itoto o li, o tḅẹke udi oni ọkọ-a.

⁴² Eni ekhọli-okhue ee gba abi e li ya gbolo eni ighumha nya a, ini e ya gua okẹ ramhi egele ni e na vu. ⁴³ Ama ọni ọga ekhọli-okhue, ọọ nono abi lọli li ya tsumhi iPolu, ọa zẹ wẹ riẹḅe emini e gba. Ochoghọ ọ gueye eni e guẹ ẹ gua okẹ e kpe danọ kulo okẹ ni e ramhi egele. ⁴⁴ Eni e kpọle nya e mu ikiẹkiẹ ẹera mhue okekhi izaga oyi oni ọkọ-okẹ. Ighọ wẹwẹ nya e ramhi ekeḅhe emhikhoghuo ọa li wẹ.

28

Eke ni a lui iMota

¹ Abi anye ro ri epfua-epfua ramhi egele se, anye bhale ya e khi iMota a lu oni eke ni o la iteva okę onięmhi. ² Egbọ ni e ngeli oni eke e somhelemhi anye ode ni anye aa sa shi. E pfi avuerę ro mu anye epfese irari khi eri amę oo rue, ogbe o pfo. ³ IPolu o ya nu iguagha eęra, o rewe kpe eni erali, igho enye afue o te eni iguagha lasela ya tsako shi iPolu obo, itobo khi erali e she base oli. ⁴ Abi egbọ ni e la oni eke ee me khi oni enye o ngomhi iPolu obo, e gueye egbe, ee, "Omose ona, ogbọ ugbeli ni o gbolo egbọ-a o fe khi memena. Aa me khi abi o ririe na pfue eghuli okę onięmhi, odeba oyi iguezo o kie ze oli obo ni o la agbo." ⁵ Ama iPolu o kpishi oni enye pfilo elemhi erali. Ingomhi ni oni enye o ngomhi oli, o li oli abikhoghuo. ⁶ E migha ri eloe shi eke e khe abi o li ya fumhi, okekhi abi o li ya fiagbe eke ghua. Ama abi e ro khe oli ramhi ni ea ro me khi emhikhoghuo e li oli, e mu udu pfi, ee khi olitsa o khi.

⁷ Epfe-agho iPobiliosi ni o khi ogbọ igomęti oyi oni eke ni okę onięmhi o khi shi, o mholi apfe shi. O rue anye je apfe oyoli, o feli anye epfese egbegbo ogbele ese. ⁸ Ita iPobiliosi o yeshi i ghua, iba ali ukpokpomhi elemhi ofu e to oli. IPolu o lo elemhi owa ya so iromhi na li, o ri abo nga li egbe, o roli ze. ⁹ Abi a ro me ghọ se, egbọ elese ni e ghua ni e la oni eke ni okę onięmhi o khishi e bhale, a rewe ze. ¹⁰ Eni egbọ e lolo mu ekpe na anye, e somhi anye opfa. Abi anye ro ya lo oko-okę onięmhi ke vu, e wolo itsua ododa ni e to anye na anye.

Rote eoli iMota je iRomu

11 Abi o rọ gbe iki esẹ dọsẹ, anye lo ọkọ-okẹ oniēmhi ni o migha aghọ khẹ ni oruẹ o dọsẹ. Ẹoli Alẹzadira oni ọkọ o te e bhale, isheli itsema iKasito ali iPolukisi a lu oni ọkọ. 12 Anye ramhi ẹoli iSirakusi, anye la aghọ ẹlẹ esẹ. 13 Anye rọte aghọ kia okẹ-oniēmhi ramhi ẹoli iRẹgiumu. Ogbeakọlọ, akpekpeli o rọte ukiẹkiẹ ọgobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko e pfiolo. Ogbele onuzi-eva, anye lo ẹoli iPuteoli. 14 Anye ya ẹ eni e miesuọ ni ẹẹ anye nu wẹwẹ la aghọ elemhi ẹfo uka oghuo. Anye rọte aghọ vu, anye ramhi iRomu.

15 Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la iRomu e she suọ khi anye ẹ bhale. Ighọ eni e miesuọ eghuo e bhale ya lu anye ode, e kia ramhi Oki Apiọsi ali Owa Esẹ ni a ku ẹ shi. Abi iPọlu ọ rọ mẹ wẹ, ọ tse Ẹshinegba uwegbe, o ri udu shi ọli ọ.

IPọlu ọ la elemhi iRomu tse abọ

16 Abi anye rọ ramhi iRomu, a zẹ ni iPọlu lolighuo ọ la owa ni o ghọle ọ, a zẹ ọkhọli-okhuẹ ọghuo ọ ri ukpẹloe ke khu ọli.

17 Abi o rọ gba ẹlẹ esẹ dọsẹ, iPọlu ọ lu eni e ralo na ẹgbọ iJu shi ilona. Abi e rọ bhale shi oni ilona, ọọ wẹ, “Inyoghuo-mhẹ, mhi aa li ẹgbọ eyawa emhikhoghuo wẹkhi eri mhi gbe ushi ni eni e bia awa, e rọ nga awa obọ-a, ni e rọ la iJerusalemu mu mhẹ, rue mhẹ na igomẹti iRomu. 18 Abi e rọ gue mhẹ ẹzọ egbe-a se, e nono abi wẹwẹ e liẹ rue mhẹ obọ-a, itobọ khi mhia lue, ni a ya gbe mhẹ-a shi. 19 Ama abi ẹgbọ iJu ẹa rọ lama shi ọ, lọli mhi rọ lema a tsua oni ẹzọ bhale odalo oyi iSiza. Ọa khi eri mhi mhue emini mhi bhale ya gue shi ẹgbọ

eyemhe egbe.* ²⁰ Onana o ze khi mhię a bhale ni awa ngme. Itobo irudushi ni egbo iZireni e mholi a ro ri iweghe shi mhe awe ena.”

²¹ E ọli, “Anye a me ebe okhoghwo ni a keke ingme oye shi, rote eke iJudia bhale, ghi anye, wekhi inyoghwo awa ni e rote oobohale e gue ingme oye okhoghwo ni ọa ti ye anye. ²² Ama anye e nono ni anye suọ unu oye, itobo khi ashakpa egbo e la ngme onobe shi oni otu onogbo ona.”

²³ Igho e shi ogbele na iPolu. Ebubu egbo e bhale asha ni iPolu o la oni ogbele. Rote ele uzogbe ya ramhi eliyose iPolu o te gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ye we. O rote ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi Emekeguele roli lo we esọ ini e lama mie iJesu suọ. ²⁴ Ingmehi ni o ngme e lo egbo eghwo esọ, ama egbo eghwo ęa mie shi ọli o. ²⁵ Igho e li nu egbe e khako, e vu, abi iPolu o ro ngme ungmehi ona ni o kpọli ukhokho unu se ni ọo, “Ayemhe-no-pfuase o she kpe rote unu oyi Azaya ọmekeguele gueye eni e bia awa:

²⁶ “Le deba egbo ena
ni u gueye we,
“A ya ri esọ shi eke khue,
ama ọa ya tigbe lo e esọ,
a feli ofeli khue,
ama aa me emhikhoghwo.”

²⁷ Udu oyewe o bi obili-a,
esọ eyewe e zuse,
e gbo gueese alo.
Ini ọa khi igho lo,
e kha ri alo eyewe ke me eke,
e ri esọ eyewe e suọ,

* **28:19** Li ze Ika 25.11

udu oyewẹ o kha mhọli ilẹsingme,
 e kha mu pfi bhale deba mhe,
 mhi rẹwẹ ze.†

²⁸ “Irarigho, mhia nono ni a lẹsẹ khi imiepfuese
 oyi Eshinẹgba khi a she roli ghi egbo iJeta. E ya ri esọ
 shi o!” ²⁹ [Abi o ro ngme oni ungmehi ona se, eni
 egbo iJu e vu, e nu egbewẹ khako ni o toto.]

³⁰ Ikpe eva gbada iPolu o la owa ni lolighuo o
 ngmomhi shi. Agho o la a mu egbo ni e bhale
 ya feli oli epfese. ³¹ Igbe-udu ni o mhue ya, o
 ro o gue ungmehi Eghiele oyi Eshinẹgba le, o
 gbolo sesẹ egbo ingme eyi iJesu iKirisiti Onomhue,
 emhikhoghuo o a zu oli ode.

† **28:27** Li zẹ Aza 6.9-10

Ebe-No-Pfuasẹ Ishobo Onogbo
New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe
(NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a